

SPLITSKO DALMATINSKA ŽUPANIJA

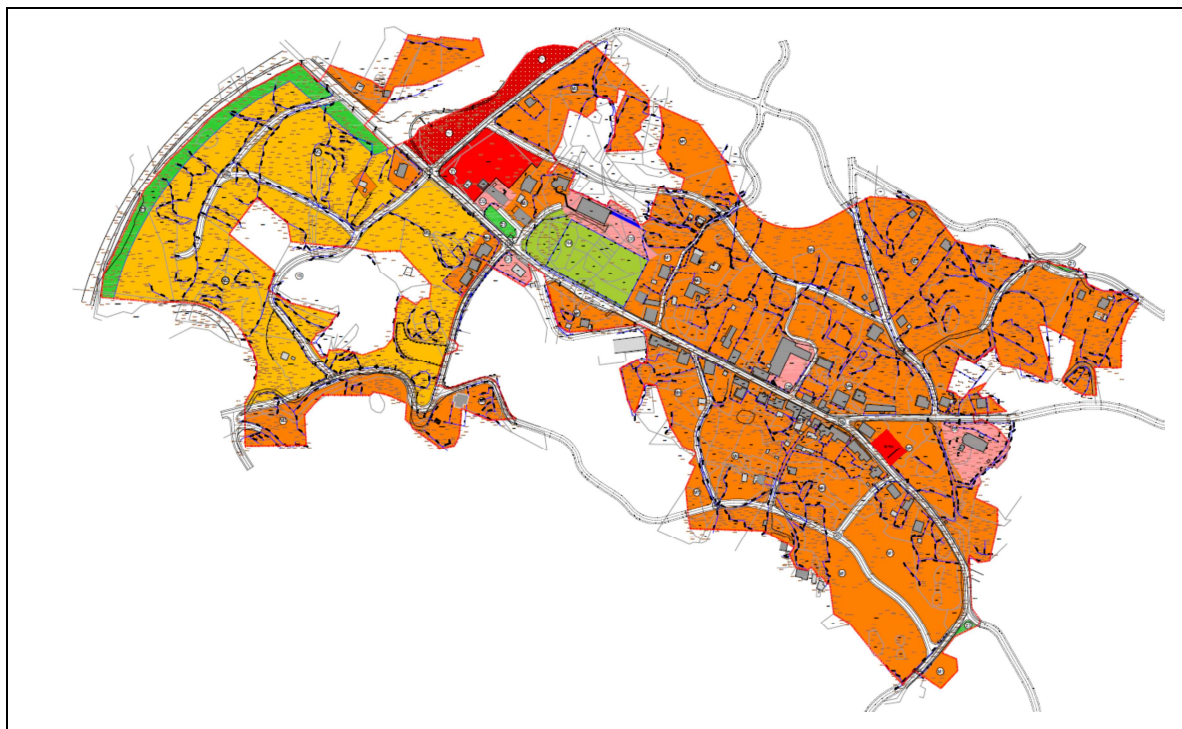
OPĆINA ZAGVOZD

Naziv plana:

**URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA
UPU 2 ZAGVOZD CENTAR**

TEKSTUALNI DIO, GRAFIČKI DIO I OBAVEZNI PRILOZI

Naručitelj:

OPĆINA ZAGVOZD

Izrađivač:

ARCHING STUDIO d.o.o. Split

Direktor:

Srđan Šegvić, dipl.inž.arh.

Split, travanj 2017. god.

NAZIV PLANA: **URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA
UPU 2 ZAGVOZD CENTAR**

TEKSTUALNI DIO, GRAFIČKI DIO
I OBAVEZNI PRILOZI

NARUČITELJ: Općina Zagvozd

PRAVNO TIJELO KOJE
JE IZRADILO PLAN: ARCHING STUDIO d.o.o. - SPLIT

DIREKTOR: Srđan Šegvić, dia

RADNI TIM:

KOORDINATOR: SRĐAN ŠEGVIĆ, d.i.a.

PLANER: SRĐAN ŠEGVIĆ, d.i.a.

SURADNICI: GORAN MILUN, i.a.

dr.sc. IVANA ŽELJKOVIĆ, d.i.g.

MIRELA BUBLE, dipl. oec.

JOSIP GILJANOVIĆ, d.i.el.

SADRŽAJ PLANA:

0. OPĆI DIO

1. Izvadak iz sudskog registra
2. Suglasnost MZOPUG-a o obavljanju stručnih poslova prostornog uređenja
3. Rješenje o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista za odgovornu osobu u pravnoj osobi (Srđan Šegvić, dipl.ing.arh.)
4. Rješenje o imenovanju odgovornog voditelja izrade Urbanističkog plana uređenja UPU 2 Zagvozd Centar

ODLUKA O DONOŠENJU URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA UPU 2 ZAGVOZD CENTAR

„Službeni glasnik Općine Zagvozd“, broj 2/2017

1. TEKSTUALNI DIO

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. Uvjeti određivanja i razgraničavanja površina javnih i drugih namjena
 - 1.1. Korištenje i namjena površina
 - 1.1.1. Mješovita namjena pretežito stambena
 - 1.1.2. Društvena namjena
 - 1.1.3. Sportsko-rekreacijska namjena
 - 1.1.4. Ugostiteljsko turistička namjena
 - 1.1.5. Javne zelene površine
 - 1.1.6. Površine infrastrukturnih sustava
2. Uvjeti za uređenje prostora
 - 2.1. Osiguranje prostora za građevine od važnosti za državu i županiju
 - 2.2. Uvjeti i način gradnje stambenih građevina
 - 2.3. Oblikovanje građevina i terena
 - 2.4. Prostorni pokazatelji za način korištenja i uređenja površina
3. Uvjeti smještaja građevina društvenih djelatnosti
4. Uvjeti smještaja građevina sportsko-rekreacijskih djelatnosti
5. Uvjeti smještaja građevina ugostiteljsko – turističke namjene (T1) - hotel
6. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava
 - 6.1. Uvjeti gradnje prometne mreže
 - 6.2. Željeznički promet
 - 6.3. Uvjeti gradnje telekomunikacijske mreže
 - 6.4. Uvjeti gradnje energetske mreže
 - 6.5. Uređenje voda i zaštita vodnog režima
 - 6.6. Uvjeti gradnje vodogospodaskog sustava – vodoopskrba, odvodnja otpadnih i oborinskih voda
 - 6.7. Uvjeti uređenja zaštitnih zelenih površina
7. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina
 - 7.1. Smjernice za prostorno uređenje ruralnih cjelina
 - 7.2. Mjere za prostorno uređenje pojedinačnih sakralnih i civilnih povijesnih građevina
 - 7.3. Mjere zaštite arheoloških lokaliteta
 - 7.4. Mjere zaštite prirodne baštine
8. Mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i zbrinjavanje otpada
 - 8.1. Zaštita tla

- 8.2. Očuvanje i poboljšanje kvalitete voda
- 8.3. Sanitarna zaštita voda
- 8.4. Očuvanje čistoće zraka
- 8.5. Smanjenje prekomjerne buke
- 8.6. Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti – posebni uvjeti građenja te mjere posebne zaštite
- 8.7. Posebni uvjeti građenja iz područja zaštite od požara
- 8.8. Postupanje s otpadom
9. Obaveza izrade detaljnih planova uređenja

2. GRAFIČKI DIO

0.	Postojeće stanje	M 1:1000
1.	Korištenje i namjena površina	M 1:1000
2.	Prometna, telekomunikacijska i komunalna infrastrukturna mreža	
2.1.	Prometna mreža	M 1:1000
2.2.	Elektroenergetska mreža	M 1:1000
2.3.	Telekomunikacijska mreža	M 1:1000
2.4.	Vodovodna mreža	M 1:1000
2.5.	Odvodnja otpadnih i oborinskih voda	M 1:1000
3.	Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina	M 1:1000
4.	Uvjeti gradnje – oblici korištenja i načini gradnje	M 1:1000

3. OBAVEZNI PRILOZI

A. OBRAZLOŽENJE

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja općine ili grada u odnosu na prostor i sustave županije i Države

- 1.1.1 Osnovni podaci o stanju u prostoru
- 1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke
- 1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova
- 1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

- 2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja
 - 2.1.1. Racionalno korištenje prirodnih izvora
 - 2.1.2. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša
- 2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja
 - 2.2.1. Demografski razvoj
 - 2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture
 - 2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture
 - 2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina
- 2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području grada ili općine
 - 2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora
 - 2.3.2. Utvrđivanje građ. područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza,
 - 2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalna infrastrukture

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

- 3.1. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina
- 3.2. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti
- 3.3. Uvjeti korištenja uređenja i zaštite prostora
- 3.4. Razvoj infrastrukturnih sustava
 - 3.4.1. Prometni infrastrukturni sustav
 - 3.4.2. Telekomunikacijski sustav
 - 3.4.2. Energetski sustav
 - 3.4.3. Vodnogospodarski sustav (vodoopskrba i odvodnja)
 - 3.4.4. Erozijske i bujice
- 3.5. Sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš i zbrinjavanje otpada
 - 3.5.1. Zaštita tla
 - 3.5.2. Zaštita zraka
 - 3.5.3. Zaštita voda
 - 3.5.4. Zaštita od buke
 - 3.5.5. Zaštita biljnog i životinjskog svijeta
 - 3.5.6. Zaštita od elektromagnetskih polja
 - 3.5.7. Zaštita od požara i mjere sklanjanja stanovništva
 - 3.5.8. Zbrinjavanje otpada

B. IZVOD IZ DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA ŠIREG PODRUČJA**C. POPIS SEKTORSKIH DOKUMENATA I PROPISA KOJE JE BILO POTREBNO POŠTIVATI U NJEGOVOJ IZRADI, TE SAŽETAK DIJELOVA TIH DOKUMENATA KOJI SE ODOSE NA SADRŽAJ PROSTORNOG PLANA****D. ZAHTJEVI I SMJERNICE****E. IZVJEŠĆA O JAVNOJ RASPRAVI****F. EVIDENCIJA POSTUPKA IZRADA I PLANA****G. SAŽETAK ZA JAVNOST**

0. OPĆI DIO

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U SPLITU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

MBS:

060246309

OIB:

63051518045

TVRTKA:

3 ARCHING-STUDIO d.o.o. za projektiranje i građenje

3 ARCHING-STUDIO d.o.o.

SJEDIŠTE/ADRESA:

1 Split (Grad Split)
Šimićeva 56

PRAVNI OBLIK:

1 društvo s ograničenom odgovornošću

PREDMET POSLOVANJA:

- 1 * - Građenje
- 1 * - Poslovi projektiranja
- 1 * - Stručni nadzor gradnje
- 1 * - Izrada projekata za kondicioniranje zraka, hlađenje, projekata sanitarne kontrole i kontrole zagađivanja i projekata akustičnosti
- 1 * - Kupnja i prodaja robe
- 1 * - Trgovačko posredovanje na domaćem i inozemnom tržištu
- 1 * - Zastupanje stranih tvrtki
- 1 * - Prijevoz robe i putnika u unutarnjem i međunarodnom cestovnom prometu
- 1 * - Prijevoz putnika i tereta brodom/brodicom
- 1 * - Promidžba (reklama i propaganda)
- 1 * - Stručni poslovi prostornog uređenja u svezi s izradom dokumenata prostornog uređenja i stručnih podloga za izdavanje lokacijskih dozvola za građenje visokogradnje
- 2 * - turističke usluge u nautičkom turizmu
- 2 * - turističke usluge u ostalim oblicima turističke ponude: seoskom, zdravstvenom, kulturnom, wellness, kongresnom, za mlade, pustolovnom, lovnom, športskom, golf-turizmu, športskom ili rekreacijskom ribolovu na moru, ronilačkom turizmu, športskom ribolovu na slatkim vodama kao dodatna djelatnost u uzgoju morskih i slatkovodnih riba, rakova i školjaka i dr.
- 2 * - ostale turističke usluge - iznajmljivanje pribora i opreme za šport i rekreaciju, kao što su sandoline, daske za jedrenje, bicikli na vodi, suncobrani, ležaljke i sl.
- 2 * - turističke usluge koje uključuju športsko-

D004, 2016-02-17 10:52:03

Stranica: 1 od 3

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U SPLITU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

PREDMET POSLOVANJA:

- rekreativne ili pustolovne aktivnosti
- 2 * - prijevoz putnika i stvari unutarnjim vodnim putovima
 - 2 * - javni prijevoz u linijskom obalnom pomorskom prometu
 - 2 * - međunarodni linijski pomorski promet
 - 2 * - povremeni prijevoz putnika u obalnom pomorskom prometu

OSNIVAČI/ČLANOVI DRUŠTVA:

- 5 Srđan Šegvić, OIB: 60013678651
Split, Bana Berislavića 12
- 5 - član društva

OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE:

- 5 Srđan Šegvić, OIB: 60013678651
Split, Bana Berislavića 12
- 5 - član uprave
- 5 - zastupa Društvo samostalno i pojedinačno od 18.prosinca 2015.godine

- 5 Ondina Šegvić, OIB: 42203299568
Split, Bana Berislavića 12
- 5 - prokurist
- 5 - od 18.prosinca 2015.godine

TEMELJNI KAPITAL:

- 1 20.000,00 kuna

PRAVNI ODNOSI:

Osnivački akt:

- 1 Društveni ugovor o osnivanju Društva od 10. srpnja 2008. godine.

- 2 Odlukom člana društva od 10. ožujka 2011. godine, izmijenjen je Društveni ugovor o osnivanju od 10. srpnja 2008. godine, u zaglavlju, u članku 5. odredbe o predmetu poslovanja društva, koje su nadopunjene i u članku 7., odredbe o ulozima.
Priložen je potpuni tekst Društvenog ugovora o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću, s potvrdom javnog bilježnika od 10. ožujka 2011. godine.

- 3 Odlukom članova društva od 29. travnja 2014. godine, izmijenjen je Društveni ugovor od 10. ožujka 2011. godine, poglavito u odredbama koje se odnose na naziv, članove društva, tvrtku, sjedište društva, poslovne udjele i upravu.

- 5 Odlukom člana Društva od 18.prosinca 2015.godine izmijenjen je Društveni ugovor od 29.travnja 2014.godine, u odredbama o

D004, 2016-02-17 10:52:03

Stranica: 2 od 3

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U SPLITU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

PRAVNI ODNOSI:

Osnivački akt:

članu društva i poslovnim udjelima.

Društveni ugovor od 18.prosinca 2015.godine, dostavljen je u
Zbirku isprava.

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA:

	Predano	God.	Za razdoblje	Vrsta izvještaja
eu	30.06.15	2014	01.01.14 - 31.12.14	GFI-POD izvještaj

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU Tt	Datum	Naziv suda
0001 Tt-08/1843-2	28.07.2008	Trgovački sud u Splitu
0002 Tt-11/956-4	13.04.2011	Trgovački sud u Splitu
0003 Tt-14/3071-2	04.07.2014	Trgovački sud u Splitu
0004 Tt-15/7654-1	22.10.2015	Trgovački sud u Splitu
0005 Tt-15/9746-4	05.02.2016	Trgovački sud u Splitu
eu /	30.06.2009	elektronički upis
eu /	31.03.2010	elektronički upis
eu /	28.06.2011	elektronički upis
eu /	18.06.2012	elektronički upis
eu /	28.06.2013	elektronički upis
eu /	31.03.2014	elektronički upis
eu /	30.06.2015	elektronički upis

U Splitu, 17. veljače 2016.

Ovlaštena osoba

[Handwritten signature]

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U SPLITU

R3-

[Handwritten number]

Ovaj izvadak istovjetan je podacima upisanim u Glavnoj knjizi
sudskog registra.
Sudska pristojba plaćana u iznosu *5,00* kn, po Tar.
br. 28. Zakona o sudskim pristojbama (NN 74/93, 57/96 i 127/07).
U Splitu, *[Handwritten date]*

D004, 2016-02-17 10:52:03

Stranica: 3 od 3

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA KOMORA ARHITEKATA

Klasa: UP/I-034-02/16-02/401
Urbroj: 505-04-16-2
Zagreb, 25. travnja 2016.

Hrvatska komora arhitekata odlučujući o zahtjevu SRĐANA ŠEGVIĆA, dipl.ing.arh., OIB: 60013678651, iz SPLITA, BANA BERISLAVIĆA 12 u predmetu upisa u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista na temelju članka 26. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju (Narodne novine broj 78/15), i članka 37. Statuta Hrvatske komore arhitekata (Narodne novine broj 140/15), po zahtjevu stranke donosi

RJEŠENJE

1. U **Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista** upisuje se **SRĐAN ŠEGVIĆ**, dipl.ing.arh., iz SPLITA, BANA BERISLAVIĆA 12, pod rednim brojem **417**, s danom upisa **25.04.2016.** godine.
2. Upisom u **Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista**, **SRĐAN ŠEGVIĆ**, dipl.ing.arh., stječe pravo na uporabu strukovnog naziva **ovlašteni arhitekt urbanist** i pravo na obavljanje stručnih poslova temeljem članka 47. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i članka 48. Statuta Hrvatske komore arhitekata, te pravo na pečat i iskaznicu ovlaštenog arhitekta urbanista.
3. Upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista, SRĐANU ŠEGVIĆU, dipl.ing.arh., Komora izdaje pečat i iskaznicu ovlaštenog arhitekta urbanista.
4. Upisnina u iznosu od 1.000,00 kn uplaćena je na račun Hrvatske komore arhitekata.
5. Žalba protiv ovog rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Obrazloženje

SRĐAN ŠEGVIĆ, dipl.ing.arh., iz SPLITA, BANA BERISLAVIĆA 12 podnio je ovom javnopravnom tijelu zahtjev za upis u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista Hrvatske komore arhitekata dana 22.04.2016. godine.

Hrvatska komora arhitekata provela je postupak razmatranja dostavljenog potpunog zahtjeva imenovanog sukladno članku 64. st. 2. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju i čl. 4. Pravilnika o upisima u imenike, upisnike i evidencije Hrvatske komore arhitekata te je utvrđeno da je SRĐAN ŠEGVIĆ:

- upisan u Imenik ovlaštenih arhitekata – stručni smjer ovlaštenu arhitekt temeljem rješenja Klasa: UP/I-350-07/99-01/1387, od 16.11.1999. godine,
- da je položio stručni ispit dana 16.10.1978. godine,
- da je završio odgovarajući studij i stekao akademski naziv diplomirani inženjer arhitekture,
- da je stekao odgovarajuće stručno iskustvo,
- da ima prebivalište na teritoriju Republike Hrvatske,
- da je uplatio upisninu sukladno Odluci o visini upisnine i članarine Hrvatske komore arhitekata.

SRĐAN ŠEGVIĆ, dipl.ing.arh., je prema odredbama Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu bio upisan u Imenik ovlaštenih arhitekata – stručni smjer ovlaštenu arhitekt i po toj osnovi obavljao poslove ovlaštenog arhitekta.

Prema odredbi čl. 64. st. 2. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju imenovani je temeljem stečenih prava upisan u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista.

Temeljem ovako utvrđenog činjeničnog stanja ispunjeni su uvjeti propisani u čl. 27. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju i članku 6. Pravilnika o upisima u imenike, upisnike i evidencije Hrvatske komore arhitekata.

SRĐAN ŠEGVIĆ, dipl.ing.arh., upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista Hrvatske komore arhitekata od dana 25.04.2016. godine stječe pravo na uporabu strukovnog naziva ovlaštenu arhitekt urbanist, pravo na pečat i iskaznicu, te sva prava i obveze sukladno Zakonu o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju, Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i Statutu Hrvatske komore arhitekata.

Slijedom ovako utvrđenog činjeničnog stanja zahtjevu je valjalo udovoljiti, te primjenom odredbi Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju, Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i Statuta Hrvatske komore arhitekata i gradnje riješiti kao u izreci.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja, u roku od 15 dana od dostave ovog rješenja.

Upravna pristojba po tarifnom broju 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi Zakona o upravnim pristojbama (NN br. 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08,

60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13, 40/14, 69/14, 87/14 i 94/14)
naplaćena je i poništena na podnesku.

Predsjednica Hrvatske komore arhitekata
Željka Jurković, dipl.ing.arh.

Jurković

Dostaviti:

1. SRĐAN ŠEGVIĆ, SPLIT, BANA BERISLAVIĆA 12
2. U Zbirku isprava Komore

**RJEŠENJE O IMENOVANJU
ODGOVORNOG VODITELJA IZRADE**

Temeljem članka 82. stavak 3. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 153/13) za odgovornog voditelja izrade

**URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA
UPU 2 ZAGVOZD CENTAR**

imenuje se:

Srđan Šegvić, dipl.inž.arh.

Imenovani zadovoljava uvjete iz članka 82. stavak 3. navedenog Zakona.

Direktor ARCHING STUDIO d.o.o.:

Srđan Šegvić, dipl.inž.arh.

SPLIT, travanj 2017.

**ODLUKA O DONOŠENJU
URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA
UPU 2 ZAGVOZD CENTAR**

„Službeni glasnik Općine Zagvozd“, broj 2/2017

1. TEKSTUALNI DIO

Na temelju članka 109. Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, broj 153/13) i članka 28. Statuta Općine Zagvozd (Službeni glasnik Općine Zagvozd br. 2/13 i 4/13) Općinsko vijeće Općine Zagvozd na sjednici održanoj dana _____ godine donijelo je

ODLUKU
O DONOŠENJU URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA
UPU 2 ZAGVOZD CENTAR

Članak 1.

Donosi se Urbanistički plan uređenja UPU 2 Zagvozd centar, u daljnjem tekstu Plan. Plan je izradila tvrtka ARCHING STUDIO d.o.o. iz Splita.

Članak 2.

Plan, sadržan u elaboratu „Urbanistički plan uređenja UPU 2 Zagvozd centar“, sastoji se od:

1. Tekstualni dio

Odredbe za provođenje

2. Grafički dio

0. Postojeće stanje	M 1:1000
1. Korištenje i namjena površina	M 1:1000
2. Prometna, telekomunikacijska i komunalna infrastrukturna mreža	
2.1. Prometna mreža	M 1:1000
2.2. Elektroenergetska mreža	M 1:1000
2.3. Telekomunikacijska mreža	M 1:1000
2.4. Vodovodna mreža	M 1:1000
2.5. Odvodnja otpadnih i oborinskih voda	M 1:1000
3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina	M 1:1000
4. Uvjeti gradnje – oblici korištenja i načini gradnje	M 1:1000

3. Obavezni prilozi

Članak 3.

Provedba Plana temeljit će se na odredbama za provođenje ove Odluke, kojima se definira namjena i korištenje prostora, načini uređivanja prostora, te zaštita svih vrijednih područja unutar obuhvata. Svi uvjeti, kojima se regulira buduće uređivanje prostora u granicama obuhvata Prostornog plana, sadržani su u tekstualnom i grafičkom dijelu koji predstavljaju cjelinu za tumačenje svih planskih postavki.

ODREDBE ZA PROVOĐENJE**1. UVJETI ODREĐIVANJA I RAZGRANIČAVANJA POVRŠINA JAVNIH I DRUGIH NAMJENA****Članak 4.**

Ovim se Planom utvrđuju osnovni uvjeti korištenja i namjene javnih i drugih površina, prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža te smjernice za oblikovanje, korištenje i uređenje prostora, sukladno Prostornom planu uređenja Općine Zagvozd ("Službeni glasnik Općine Zagvozd" br. 3/12, 2/15).

Unutar Plana razgraničenje površina je izvedeno tako da je planirani dio površina za razvoj i uređenje određen na temelju kartografskog prikaza namjena površina prema postavkama Prostornog plana uređenja Općine Zagvozd.

Članak 5.

Uvjeti za određivanje korištenja površina javnih i drugih namjena su:

- temeljna obilježja prostora i ciljevi razvoja ovog dijela Općine,
- valorizacija okolne postojeće prirodne i izgrađene sredine,
- kvalitetno korištenje prostora i okoliša i unapređenje kvalitete života,
- planirani kapacitet prostora,
- racionalno korištenje infrastrukturnih sustava

Planirana namjena određena je bojom i planskim znakom, te se unutar pojedine namjene provodi nova gradnja. Detaljno razgraničenje između pojedinih namjena, granice kojih se grafičkim prikazom ne mogu nedvojbeno utvrditi, za pojedini zahvat u prostoru odredit će se lokacijskim uvjetima pod uvjetom da kod razgraničenja prostora granice ne smiju ići na štetu javnog prostora.

Članak 6.

Za potrebe izrade predmetnog Plana izrađena je nova katastarska podloga (Izrađivač: Podloga d.o.o. za geodetske i katastarske poslove) koja je uspoređena sa postojećom (digitalizirane karte iz razdoblja Austro-Ugarske) te su izvršene korekcije obuhvata Plana u odnosu na granicu katastarske općine prema kojoj je u prvotnome određena granica.

1.1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA**Članak 7.**

Osnovna namjena površina definirana je na kartografskom prikazu broj 1. Korištenje i namjena površina u mjerilu 1:1000, na način kako slijedi:

MJEŠOVITA NAMJENA – pretežno stambena (M1)

MJEŠOVITA NAMJENA – pretežno poslovna (M2)

JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA (D)

- upravna – općina D1
- zdravstvena – ambulanta D2
- obrazovna – vrtić i škola D3
- vjerska D4
- kulturna D5

SPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA (R4)

UGOSTITELJSKO TURISTIČKA NAMJENA (T1)

- prateća namjena - (T1-1)

ZAŠTITNE ZELENE POVRŠINE (Z)

POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA (IS)

1.1.1. Mješovita namjena - pretežito stambena (M1) i pretežno poslovna (M2)

Članak 8.

Mješovita namjena – pretežno stambena (M1)

Na površinama mješovite – pretežito stambene namjene (M1) planirane građevine su stambene ili stambeno-poslovne. Za dopuštene prateće i poslovne sadržaje (trgovački, ugostiteljsko-turistički, zanatski i osobne usluge, ostalo...) može se koristiti do 30% bruto razvijene površine (BRP) stambene građevine.

Mješovita namjena – pretežno poslovna (M2)

U zonama mješovite – pretežno poslovne namjene grade se poslovne i stambeno-poslovne građevine koje u prizemlju obavezno imaju javne ili poslovne sadržaje a u ostalim etažama najmanje 30% BRP mora biti stambene namjene.

U zonama mješovite – pretežito poslovne namjene mogu se graditi i uređivati sljedeći sadržaji:

- a) **trgovina** (prehrana, mješovita roba, tekstil, odjeća, obuća, kožna galanterija, papirnica, proizvodi od plastike, pletena roba, tehnička roba, namještaj, cvijeće, svijeće, suveniri, rezervni dijelovi za automobile, poljoprivredne strojeve, poljoprivredne potrepštine i sl.),
- b) **ugostiteljstvo i turistički smještaj** (buffet, snack-bar, kavana, slastičarnica, pizzeria, restoran, apartmani min. kategorije 4 zvjezdice i sl.),
- c) **zanatstvo i usluge osobne i u domaćinstvu** (krojač, obućar, staklar, fotograf, servisi kućanskih aparata, servisi osobnih automobila, praonica osobnih automobila, kemijska čistionica, fotokopiraonica, zdravstvene usluge, usluge rekreacije, mali proizvodni pogoni kao proizvodnja pekarskih proizvoda i sl.),
- d) **ostalo** (odvjetništvo, odjeljenja dječjih ustanova, uredi i predstavništva domaćih i stranih poduzeća, intelektualne usluge i sl.).

1.1.2. Društvena namjena

Članak 9.

Na površinama javne i društvene namjene (D1, D2, D3, D4, D5 i D6) mogu se zadržavati ili rekonstruirati građevine za javnu i društvenu namjenu, i to predškolska ustanova, građevina obrazovne namjene - škola, upravna građevina za potrebe lokalne samouprave, građevine za potrebe zdravstva, kulture, znanosti i socijalne djelatnosti, te druge potrebne javne i društvene građevine, kao i prateći sadržaji koji sa istima čine funkcionalnu i sadržajnu cjelinu.

U svim građevinama javne i društvene namjene mogu se uređivati prostori koji upotpunjuju i služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja u tim građevinama, npr. sportski ili rekreacijski sadržaji.

Unutar površine javne i društvene namjene za koju je određena vrsta sadržaja omogućava se dogradnja drugim javnim i društvenim sadržajem odnosno građevinom.

Na površinama i građevnim česticama za javnu i društvenu namjenu ne mogu se graditi stambene, stambeno-poslovne i poslovne građevine.

1.1.3. Sportsko-rekreacijska namjena

Članak 10.

Sportski centri planiraju se kao površine za izgradnju više istovjetnih ili različitih sportskih otvorenih ili natkrivenih sadržaja za nogomet, odbojku, tenis, boćanje, polo, bazeni za sportove na vodi i sl. te za obavljanje sportskih i rekreacijskih djelatnosti. Osnovna funkcija zone ove namjene je omogućavanje uvjeta za organiziranje pripreme sportaša i organizaciju sportski natjecanja

1.1.4. Ugostiteljsko turistička namjena

Članak 11.

Na području obuhvata Plana u sklopu prostorne cjeline T1 omogućava se gradnja ugostiteljsko turističke namjene (hotel) sa pratećim sadržajima: ugostiteljski, trgovački, zabavni, rekreacijski, uslužni i drugi servisni sadržaji.

Maksimalni ukupni kapacitet zone je 100 ležajeva.

Zona T1 predviđena je za hotelski smještaj a osim osnovne namjene podrazumjeva i prateće sadržaje kao što su restoran, caffe, slastičarna, specijalizirane trgovine, rekreativne sadržaje (bazen, SPA, masaža itd.), parkovno zelenilo, promet u mirovanju, te ostali sadržaji kompatibilni osnovnoj namjeni. Samo prateći sadržaji mogu se graditi na površinama namjenske kategorije T1-1.

Unutar površina namijenjenih za izgradnju pratećih sadržaja (športski, rekreacijski i sl.) graditi će se pješačke staze i stepenice, sunčališta uklopljena u prirodni teren, otvorena igrališta i bazeni, sanitarije, tuševi, te građevine i instalacije komunalne infrastrukturne mreže, te ostali sadržaji kompatibilni osnovnoj namjeni.

1.1.5. Zaštitne zelene površine

Članak 12.

To je pretežno neizgrađeni prostor oblikovan radi potrebe zaštite okoliša (nestabilne padine). Unutar zona zaštitnog zelenila (Z) dozvoljava se smještaj samo komunalne infrastrukture, kao i realizacija kolnih pristupa pojedinim građevnim česticama, pješačkih staza, odmorišta i slično.

1.1.6. Površine infrastrukturnih sustava

Članak 13.

Površine infrastrukturnih sustava namijenjene su smještanju prometnih površina (IS) (koridori primarne i sekundarne mreže prometnica) te ostalih infrastrukturnih građevina (vodovod, odvodnja, elektroenergetski objekti, telekomunikacije).

Komunalne građevine i uređaji su:

- telekomunikacijski (komutacijske građevine, osnovne postaje mobilne telekomunikacije...)
- energetske (trafostanice (TS), plinske regulacijske stanice itd.)
- vodnogospodarski (spremnici za vodu, crpne stanice, uređaji za prikupljanje, pročišćavanje i odvodnju otpadnih voda itd.)
- plinovodi

Na površinama infrastrukturnih građevina i javnim prometnim površinama vođeni su vodovi telekomunikacijskog sustava, sustava vodoopskrbe i odvodnje te energetske sustava.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. OSIGURANJE PROSTORA ZA GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

Članak 14.

Prostorni planom uređenja Općine Zagvozd ("Službeni glasnik Općine Zagvozd" br. 3/12, 2/15) određene su građevine od važnosti za Državu i Županiju te su time određeni uvjeti gradnje i rekonstrukcije istih.

Od navedenih građevina od važnosti, unutar obuhvata UPU 2 Zagvozd Centar nalaze se cesta D62 (ŽC6180) za koju je planirana rekonstrukcija te vodovodni sustav Imotski.

Prilikom utvrđivanja uvjeta za gradnju i rekonstrukciju građevina iz stavka 2. potrebno je:

- izbjegavati izgradnjom zauzimanje poljoprivrednih površina,
- posebnu pozornost posvetiti problemu odvodnje oborinskih voda zbog poroznosti kraškog područja,
- u sklopu izrade stručne podloge za ishođenje lokacijskih dozvola posebno voditi računa da građevine ne narušavaju i stvaraju barijere među naseljima, ugrožavaju

kontakt sa spomeničkim cjelinama, uništavaju krajobraz i oblikovno da ne devastiraju prostor arhitektonskim rješenjima sl.,

- vođenje infrastrukture koristiti na način tako da se prvenstveno koriste postojeći koridori, odnosno formiraju zajednički za više vodova ili sustava, kako bi se izbjegle šume i šumske površine, vrijedno poljoprivredno zemljište te vrijedne prirodne i stvorene strukture. Planom se određuje zabrana pošumljavanja zaštitnih koridora nadzemnih dalekovoda i u koridoru državnih i županijskih cesta moguća je gradnja građevina benzinskih postaja, odmorišta, vidikovaca i sl., ali na način da se ne ugrožava sigurnost odvijanja prometa te postojeći okoliš.

2.2. UVJETI I NAČIN GRADNJE STAMBENIH GRAĐEVINA

Članak 15.

Građevinska područja naselja (površine naselja s površinama za razvoj i uređenje naselja) obuhvaćena ovim planom dijele se na izgrađena građevinska područja naselja i neizgrađena građevinska područja naselja. Te površine planiraju se za razvoj i uređenje naselja, a namijenjena su izgradnji naselja i zaštitnim zelenim površinama, a utvrđena su na grafičkom listu br. 4. Uvjeti gradnje – oblici korištenja i načini gradnje. Granice građevinskih područja utvrđene su u pravilu granicama katastarskih čestica ili ako nije drugačije bilo moguće, njihovim cijepanjem na kopiji katastarskog plana u mjerilu 1:1000, a sastavni su dio ovoga Plana.

U površinama naselja nalaze se:

- a) površine za stanovanje;
- b) površine za društvene, poslovne, gospodarske-ugostiteljsko turističke, trgovačke uslužne i slične djelatnosti bez štetnih utjecaja na okoliš,
- c) prometne površine;
- d) površine za infrastrukturne i komunalne građevine i uređaje bez štetnih utjecaja na okoliš;
- e) zelene površine, športsko-rekreacijske površine naročito namijenjene za dnevnu i tjednu rekreaciju, parkovi, zaštićeni pojasevi i postojeća groblja.

Na građevinskom području ne smiju se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili upotrebom, neposredno ili potencijalno ugrožavali život i rad ljudi u naselju ili ugrožavali vrijednost čovjekove okoline, niti se smije zemljište uređivati ili koristiti na način koji bi izazvao takve posljedice.

Članak 16.

Određivanje (formiranje) građevinske parcele unutar utvrđenog izgrađenog i neizgrađenog građevinskog područja određuje se za svaku građevinu u površini i obliku koji omogućava njeno racionalno korištenje, te gradnju sukladno ovim odredbama - gradnja, rekonstrukcija ili zamjena obiteljske kuće, stambeno-poslovne zgrade, pomoćne zgrade, komunalno infrastrukturne građevine i sustavi, javne i zaštitne zelene površina te druge površine i građevine.

Na jednoj građevinskoj parceli u zoni mješovite namjene mogu se graditi stambene, stambeno-poslovne, poslovne, te pored njih gospodarske i pomoćne građevine koje čine stambenu i gospodarsku cjelinu.

Za obavljanje djelatnosti iz prethodnog stavka mogu se koristiti i prostori ili građevine koji ranije nisu bili namijenjeni za tu djelatnost u cijelom ili u dijelu stambenog, pomoćnog ili gospodarskog prostora. Stambene, stambeno-poslovne ili poslovne građevine u pravilu se postavljaju prema ulici, a pomoćne i gospodarske građevine u drugom planu.

Površina građevinske parcele višestambene, stambeno poslovne i poslovne građevine obuhvaća zemljište ispod građevine i zemljište potrebno za njenu redovitu upotrebu, kao i zemljište potrebno za rješavanje prometa u mirovanju (parkiralište).

Članak 17.

Građevinska parcela može se formirati od jedne ili više katastarskih čestica ili njihovog dijela poštujući koliko je god moguće granice katastarskih čestica, te biti što pravilnijeg oblika.

Najmanja moguća čestica građevinskog zemljišta može sačinjavati i sam tlocrtni gabarit starog objekta u starim seoskim ambijentima za potrebe rekonstrukcije i sl. ali uz arhitektonsku ispravnost takve izgradnje (prihvaća se zatečeno stanje vlasničkih parcela).

Iznimno, omogućava se formiranje građevinske čestice i na čestici zemljišta koja se površinom većom od polovine novoformirane građevinske čestice nalazi u građevinskom području a manji dio izvan. Formiranje tih građevinskih čestica je moguće na način da se građevinskoj čestici priključi njen preostali dio izvan građevinskog područja ili dio potreban za formiranje građevinske čestice, s tim da građevinska čestica može imati najviše 50 m dužine.

Planom se određuje da dio novoformirane građevinske parcele može biti i unutar zaštitnog pojasa ceste, ali izvan cestovnog zemljišta prema posebnom propisu.

Planom se određuje formiranje građevinske parcele za građevine prometne i komunalne infrastrukture prema vrsti, prostornim i tehničkim uvjetima za dotičnu prometnu i infrastrukturnu građevinu. Kod formiranja građevinskih parcela prometnica u građevinsku parcelu moraju biti uključeni svi dijelovi prometnice, odnosno sadržaja koju su u funkciji prometnice, uključujući pokose te zemljišni pojas, sukladno posebnim propisima.

Građevinske parcele za pojedine građevine unutar komunalnih infrastrukturnih sustava (trafostanice, rezervoari, precrpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda i sl.) moraju biti veličine kojom se osigurava normalno funkcioniranje građevine, odnosno najmanje zemljište za redovnu uporabu te građevine.

Posebne građevinske parcele za uređene zelene površine (parkovi, parkovi s dječjim igralištima i sl.) moguće je odrediti temeljem ovog Plana. Veličina građevinske parcele se dimenzionira prema raspoloživom prostoru i planiranim sadržajima.

Građevinska čestica na spoju ulica/cesta različitog značaja obvezno se priključuje na ulicu nižeg značaja.

Članak 18.

Svaka građevinska čestica u građevinskom području mora imati neposredan kolni pristup na javno prometnu površinu najmanje širine 3,0 m, a za poslovne građevine najmanje 5 m.

U slučaju prilaza na državnu, županijsku ili lokalnu cestu potrebno je ishoditi posebne uvjete priključenja u postupku izdavanja lokacijske ili građevinske dozvole.

Na građevinskom području naselja može se utvrditi lokacijska dozvola za izgradnju novih objekata ako građevinska parcela ima pristup na javni put ili javnu prometnu površinu, ili ako je prethodno utvrđena lokacijska dozvola za prometnice.

Za poslovne, turističke, sakralne, javne i društvene građevine može se utvrditi lokacijska dozvola za izgradnju samo ako građevinska čestica ima pristup na već izgrađenu javno-prometnu površinu, ili ako se prije početka gradnje lokacijskom dozvolom takva površina osigura, te ako je osiguran prostor za uređenje parkirališta.

Za stambene objekte u gusto izgrađenim ruralnim cjelinama prilaz građevinske parcele na javnu prometnu površinu može se ostvariti preko privatnog puta/parcele drugog vlasnika uz služnost prilaza do osnivanja javne prometne površine.

Čestice zemljišta čija veličina i oblik ne omogućavaju izgradnju građevina, a koje nemaju direktan pristup s javne površine, ili se taj pristup ne može osigurati na način određen ovim planom, tretiraju se kao zelene površine ili se mogu priključiti susjednoj parceli.

Minimalna udaljenost građevine od javnoprometne površine (ceste) iznosi 5,0 m.

Iznimno, udaljenost može biti i manja u slučaju interpolacije građevine između postojećih legalno izgrađenih građevina unutar pretežno izgrađenog dijela naselja, u zaštićenim dijelovima naselja ili kod pojedinačnih zaštićenih građevina. Između ceste (ulice) i kuće obvezno je uređenje vrtova.

Prilikom gradnje građevine obvezno je očuvanje prirodne konfiguracije terena građevinske čestice na način da se iskopi izvode samo radi gradnje podruma i temelja, a kosi teren uređuje kaskadno ili ostavlja u prirodnom ili zatečenom nagibu. Ukoliko se objekt gradi uz područja povremenih bujica, treba regulirati postojeći tok bujice prema posebnim uvjetima.

Teren oko građevine, potporni zidovi, terase i slično moraju se izvesti da se ne promijeni prirodno otjecanje vode na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Najmanje 30% površine građevinske čestice mora biti hortikulturno uređeni teren.

Prilikom formiranja građevinske čestice, obvezatno koristiti vrtače kao zelene površine. Zabranjuje se gradnja građevina unutar vrtača.

Članak 19.

Stambene građevine

Pod stambenim građevinama podrazumijevaju se građevine individualnog stanovanja i višestambene građevine i to slobodnostojeće, dvojne i građevine u nizu.

Stambena zgrada može se graditi kao:

- a) Po+P(S)+2 odnosno, četiri pune etaže, koje čine podrum, prizemlje (ili suteran) i dva kata s nenastanjenim potkrovljem bez nadozida,
- b) Po+P(S)+1+M odnosno, tri pune etaže, koje čine podrum, prizemlje (ili suteran) i jedan kat, te nastanjeno potkrovlje, ako ima nadozid do propisane visine.

Najveća visina stambenih građevina iznosi 3,5 m za prizemne građevine, 7,0 m za jednokatnice (P+1) i 10,5 m za dvokatnice (P+2) (mjereći od najniže kote konačno uređenog terena uz pročelje zgrade do visine vijenca na najvišoj strani građevine. Unutar obuhvata Parka prirode Biokovo, najveća visina stambenih građevina iznosi 7,2 m u izgrađenom dijelu naselja, odnosno 9,0 m u neizgrađenom dijelu.

2.3. OBLIKOVANJE GRAĐEVINA I TERENA

Članak 20.

Kao način tumačenja i mjera preventivne zaštite ambijentalnih vrijednosti sredine, određuju se kao tradicionalni i time nesporni u primjeni slijedeći oblici, mjere i postupci oblikovanja objekata i njihovih detalja:

- organsko jedinstvo kuće od temelja, preko zida pa do krova, od jednostavnih pa četvorinastih tlocrta s krovom na dvije vode, do razvedenih oblika nastalih spajanjem osnovnih dijelova u složenu i skladnu cjelinu;
- puna tektonska struktura jasnih bridova i punih zatvorenih ploha;

- krov koji je logično povezan s tlocrtnom dispozicijom zgrade i strukturnom povezanosti te zgrade sa susjednim objektima bez «krovnih terasa»;
- ujednačen nagib krovišta koji se na cijelom otoku kreće između 30° i 35° odnosno 60 – 70 % a u starim sklopovima 45° ;
- mali istaci krovnih streha, na vodoravnoj strehi 15–20 cm, na kosoj strehi odnosno učelcima 0-15 cm;
- kosi podgled vodoravne strehe;
- zakrivljeni prijelaz nagiba krovne plohe na blaži nagib strehe;
- tradicionalna tipologija karakterističnih detalja ili logično i skladno prilagođavanje tih, detalja – dimnjaka, luminarija, oluka, zidnih istaka, konzolica, balatura, malih balkona, ograda, kamenih okvira itd.;
- uspravan prozor karakterističnih proporcija i manjih dimenzija širine 80 – 100 (110), visine 100–130 (160) cm.

Ovi se prozori uzimaju kao mjerodavna veličina tj. proporcijska baza prema kojoj se usklađuju dimenzije ostalih otvora i elemenata pročelja:

- grilje ili škure kao vanjski zatvori na prozorima i balkonskim vratima;
- suzdržanost u primjeni balkona. Manji konzolski istak balkona, do 110 (120) cm;
- terase, ogradni zidovi terasa u ravnini lica pročelja;
- oprezna primjena lukova i svodova, ravni luk, plitki segmentni luk;
- kamenom zidana pročelja, kamenom obuhvaćeni volumeni, a ne plohe;
- ožbukana pročelja s kamenim okvirima otvora;
- poravnato lice kamenih zidova pročelja, slojni i miješani slojni vezovi;
- poravnate fuge bez isticanja u boji;
- primjena dvora u najraznovrsnijim odnosima prema dispoziciji kuće i susjedstva;
- vrtovi i dvori prema ulici u području naselja;
- ujednačenost strukture zidova prema namjeni;
- materijal za pokrivanje krovova : kupa kanalica, Mediteran crijep, kamene ploče.

Slijedeći suvremeni razvoj arhitektonske i urbanističke misli, uz odgovarajući kritički pristup, dozvoljena su i sva ona arhitektonska rješenja u kojima se polazeći od izvornih vrijednosti graditeljske baštine sredine, ne preuzimajući izravno oblike starih estetika ostvaruju nove vrijednosti, koje predstavljaju logičan kontinuitet u povijesnom razvoju arhitekture. Također, pored uporabe ravnog krova, uzdužno skošenog krova, prihvatiti će se i sva oblikovna rješenja koja uključuju uporabu elemenata za korištenje obnovljivih izvora energije.

Članak 21.

Građevna čestica na kojoj se može graditi stambena građevina ima ukupan postotak izgrađenosti, koji se određuje prema Tablici 1.:

Tablica 1. Uvjeti formiranja građevinskih čestica

	VRSTA GRAĐEVINE	POVRŠINSKI RAZRED		
		GRAĐEVINSKE ČESTICE (m ²)	MAKSIMALNI KOEFICIJENTI IZGRAĐENOSTI - kig ISKORIŠTENOSTI - kis	
NEIZGRAĐENO PODRUČJE	slobodnostojeće	300 - 400	0.35	1.40
		400 - 500	0.30	1.20
	dvojne	400 - 500	0.30	1.20
		500 - 1500	0.20	0.80
IZGRAĐENO PODRUČJE	slobodnostojeće	300 - 400	0.30	1.20
		400 - 500	0.25	1.00
		500 - 1500	0.20	0.80
	dvojne	250 - 300	0.25	1.00
		300 - 400	0.20	0.80
		400 - 500	0.15	0.60
	u nizu	200 - 300	0.25	1.00
		300 - 400	0.20	0.80

Građevna parcela iz stavka a ovog članka može imati najviše 75,0 m dubine.

Dvojne stambene građevine i građevine u nizu moraju biti međusobno odvojene vatrobranim (protupožarnim) zidom.

Članak 22.

Planirana stambena građevina građena na slobodnostojeći način građenja, mora biti udaljena od susjedne građevne čestice, zavisno od širine parcele, najmanje:

- 4,0 m za građevinske parcele šire od 20,0 m;
- 3,5 m za građevinske parcele od 14,0 do 20,0 m;
- 3,0 m za građevinske parcele od 12,0 do 14,0 m;
- 3,0 m za građevinske parcele od 8,0 m do 12,0 m, s obvezom vezivanja na jednu stranu (polu-ugrađeni način);
- za građevne parcele uže od 6,0 m obvezna je vezana gradnja.

Ako se na fasadi zgrade gradi balkon, lođa ili prohodna terasa njihov vanjski rub mora biti udaljen min. 3,0 m od susjedne parcele.

Građevine individualnog stanovanja koje se grade uz državnu ili županijsku cestu koje prolaze kroz naselje moraju imati udaljenost građevinske linije od regulacijske linije najmanje 10,0 m, ako planom užeg područja nije predviđena manja udaljenost, za što je potrebna suglasnost nadležnih službi.

Članak 23.

Građevine individualnog stanovanja

Pod građevinom individualnog stanovanja podrazumijevaju se slobodnostojeće, dvojne i kuće u nizu do 400 m² ukupne bruto razvijene površine građevine (zajedno s pomoćnim građevinama na parceli), koja nema više od tri stana. Ove građevine mogu biti i mješovite namjene (istovremeno dijelom stambene namjene i dijelom poslovne namjene).

Članak 24.

Veličina građevinske parcele za građenje građevine individualnog stanovanja ne može biti manja od:

- a) za slobodnostojeće građevine – 300 m², s tim da širina građevne parcele, mjerena na mjestu građevne linije zgrade ne može biti manja od 14,0 m;
- b) za dvojne građevine – 300 m², s tim da širina građevne parcele, mjerena na mjestu građevne linije zgrade, ne može biti manja od 12,0 m;
- c) za građevine u nizu – 200 m², s tim da širina građevne parcele, mjerena na mjestu građevne linije zgrade, ne može biti manja od 5,0 m.

U izgrađenim dijelovima građevnog područja mogu se odrediti i drukčije dimenzije.

Članak 25.

Minimalna površina građevine individualnog stanovanja mora biti tolika da zadovoljava osnovne uvjete suvremenog stanovanja, podrazumijevajući i sve higijensko-tehničke standarde i ne može biti manja od 80 m² bruto razvijene površine zgrade.

Članak 26.

U izgrađenim dijelovima naselja, koja su određena na grafičkom listu br. 4. Uvjeti gradnje, na ugrađenim parcelama (interpolacije), mogu se izgrađivati nove, ili rekonstruirati (sanacija, adaptacija, dogradnja, nadogradnja) postojeće građevine individualnog stanovanja i ako nisu ispunjeni uvjeti u pogledu širine i površine građevne parcele, izgrađenosti građevne parcele, i udaljenosti građevine od susjedne međe, ali se tada ne smije pogoršati zatečeno stanje, stanje u pogledu insolacije, odnosa prema susjedu i sl., osobito u slučajevima kad se radi o preinakama postojećih građevina, koje se nalaze na malim parcelama, a građevne preinake su potrebne radi poboljšanja životnih uvjeta u postojećim građevinama.

Kod rekonstrukcija, ako su postojeći koeficijent izgrađenosti (kig) i koeficijent iskorištenosti (kis) veći od propisanih, ne mogu se povećavati. Najveća dopuštena visina ovih građevina je P+2.

U izgrađenim dijelovima naselja, koja se nalaze unutar zona pod zaštitom konzervatora, također je moguće graditi interpolacije i izvoditi rekonstrukcije postojećih građevina, uz prethodno ishođene posebne uvjete, u kojima će biti određen i najveći dopušteni kig i kis, koji u ovim slučajevima može biti veći od dopuštenog. Najveća dopuštena visina ovih građevina je P+2.

Kod već izgrađenih građevina na građevinskim parcelama pod najmanjom izgrađenošću podrazumijeva se postojeća izgrađenost a mogu se rekonstruirati u skladu s odredbama ovog Plana.

Članak 27.

Na jednoj građevinskoj parceli namijenjenoj izgradnji građevine individualnog stanovanja može se izgraditi jedna osnovna građevina, a mogu se izgraditi i druge pomoćne građevine koje dozvoljavaju ove Odredbe.

Članak 28.

Na građevinskim parcelama, u postojećim i planiranim građevinama individualnog stanovanja mogu se graditi i otvarati poslovni prostori za trgovine, ugostiteljstvo i turistički smještaj, zanatstvo, usluge osobne i u domaćinstvu i ostalo.

Tihe i čiste djelatnosti mogu se obavljati u sklopu građevine individualnog stanovanja, ukoliko za to postoje tehnički uvjeti.

Bučne ili potencijalno opasne djelatnosti (metalski obrt, auto-lakirerska radionica, kamenoklesarska radionica, stolarska radionica i sl.) moraju biti locirane u gospodarskim zonama na propisanoj udaljenosti od susjednih stambenih, stambeno-poslovnih, poslovnih i sličnih građevina, kojima bi bučne i potencijalno opasne djelatnosti mogle biti štetne ili opasne.

Za obavljanje djelatnosti iz ovog članka mogu se koristiti i prostorije, ili zgrade, koje ranije nisu bile namijenjene za tu djelatnost u cijelom, ili dijelu stambenog prostora.

Članak 29.

Uvjetovanjem tihe i čiste djelatnosti, ovim Planom nije predviđena izgradnja gospodarskih objekata za potrebe stočarske i poljoprivredne proizvodnje unutar građevinskog područja naselja Zagvozd – centar a koje je ugroženo bukom i područjima društvene namjene. Područje ugroženo bukom čini pojas širine 100 m u pravcu glavne općinske prometnice državne ceste D62 te dio D76 te je označen na kartografskom prikazu 3. Uvjeti korištenja i definira se kao „uži centar Zagvozda“.

Članak 30.

U slučaju da se građevina individualnog stanovanja gradi na međi, tada se ona smatra dvojnog i obavezno se mora izgraditi i građevina individualnog stanovanja na susjednoj parceli na istoj međi. U slučaju da se cijela građevina individualnog stanovanja, ili neki njen manji dio grade na međi sa susjednom građevnom parcelom, bočni zid mora biti izveden kao vatrootporan i bez ikakvih otvora.

Članak 31.

Pomoćne građevine u domaćinstvu mogu se graditi počevši od građevinske linije osnovne građevine prema dubini parcele. Samo se garaža može graditi na regulacijskoj liniji. U slučajevima gradnje na međi, zid na susjedovoj međi mora biti vatrootporan. Krovna voda mora se slijevati na vlastitu parcelu.

Članak 32.

Građevine individualnog stanovanja, s obzirom na tradicionalnu izgradnju, izuzetno se mogu graditi odmah uz javnu pješačku površinu (pješačke ulice ili druge javne površine namijenjene pješacima, trgovima, parkovima, javna igrališta i površine za rekreaciju), što znači da se građevinska i regulacijska linija poklapaju.

U izgrađenim građevinskim područjima stare jezgre naselja, građevinska linija se usklađuje sa susjednim građevinama.

U slučaju izgradnje građevine individualnog stanovanja, kod koje su kuće na susjednim bočnim građevinskim parcelama izgrađene na regulacijskoj liniji (interpolacija), i ta nova obiteljska zgrada morala bi se izgraditi na regulacijskoj liniji formirajući tako ulični niz.

Članak 33.

Na svakoj građevinskoj parceli namijenjenoj izgradnji građevine individualnog stanovanja potrebno je osigurati najmanje po jedno parkirališno mjesto za svaku stambenu jedinicu u zgradi. Od ovog se može odstupiti samo kod postojećih građevina ili u izgrađenim dijelovima građevinskih područja gdje to prostorno nije moguće ostvariti.

Članak 34.

Višestambene zgrade

Pod višestambenom zgradom podrazumijeva se stambena i stambeno-poslovna zgrada u kojoj je od tri do šest stambenih jedinica u koje se ulazi iz zajedničkih zatvorenih ili otvorenih vertikalnih komunikacija, stubišta, i u kojem slučaju je na građevinskoj parceli preko 400 m² bruto razvijene površine građevine.

Članak 35.

Višestambene i višestambeno-poslovne građevine mogu se graditi samo u područjima za koja je određeno donošenje Urbanističkog plana uređenja a potreba izrade i obuhvat eventualnog Detaljnog plana uređenja propisat će se urbanističkim planom uređenja. Kod propisivanja uvjeta za ove zgrade treba voditi računa o mjerilu naselja i veće zgrade obvezatno planirati iz više volumena.

Članak 36.

Višestambena građevina i u higijenskom i tehničkom smislu mora zadovoljiti važeće standarde. Prostor za prikupljanje otpadaka mora biti ozidan i pristupačan vozilima za odvoz, a u skladu s općinskom odlukom o odvozu smeća.

Članak 37.

Na svakoj građevinskoj parceli namijenjenoj izgradnji višestambene zgrade potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto više nego što ima stambenih jedinica. Od ovog se može odstupiti samo kod već izgrađenih građevina, ili u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja gdje to prostorno nije moguće ostvariti.

Članak 38.

Višestambene zgrade koje imaju šest stambenih jedinica moraju biti projektirane i izgrađene tako da je moguća njihova jednostavna prilagodba za pristup, kretanje, boravak i rad osobama smanjene pokretljivosti za jednu stambenu jedinicu.

Članak 39.

Na parcelama na kojima se grade višestambene zgrade, najmanje 50 % površine parcele mora biti namijenjeno zelenim površinama.

Članak 40.

Pomoćne i gospodarske građevine

U okviru građevinskih područja naselja, na građevinskim parcelama namijenjenim građevinama individualnog stanovanja, u okviru zadanih (i ukupnih) vrijednosti izgrađenosti

građevne parcele do 400 m² građevinska bruto površine, mogu se uz osnovnu građevinu graditi i:

- a) **pomoćne građevine:** garaže za putničke automobile, drvarnice, nadstrešnice, ljetne kuhinje, ostave sitnog alata, kotlovnice, sušare i slične građevine koje služe za potrebe domaćinstava;
- b) **gospodarske građevine koje se mogu graditi na česticama namijenjenim izgradnji građevina individualnog stanovanja za vlastite potrebe i to:**
 - gospodarske građevine za vlastite potrebe, bez izvora zagađivanja: spremišta za smještaj poljoprivrednih proizvoda, stočne hrane, poljoprivrednih strojeva, alata, staklenici, plastenici, male građevine za tih i čist rad za potrebe domaćinstva i sl.;
 - gospodarske građevine za vlastite potrebe, s izvorom zagađivanja. U okviru građevnih područja naselja, mogu se graditi i gospodarske građevine u domaćinstvu za vlastite potrebe, s izvorom zagađivanja,; kokošinjci, pčelinjaci, kunićnjaci i sl. na način kojim one svojim postojanjem i radom ne ugrožavaju čovjekovu okolinu u naselju niti ugrožavaju svoje susjede a mogu se graditi isključivo u skladu s odlukama o komunalnom redu koji donosi Općinsko Vijeće.

Na građevnim česticama koje se nalaze unutar užeg centra Zagvozda definirane člankom 29. i na području društvene namjene zabranjuje se izgradnja gospodarskih građevina za vlastite potrebe bez ili s izvorom zagađenja.

Gospodarske građevine mogu biti maksimalne veličine do 100 m², i njihova površina ulazi u izgrađenost građevne parcele.

Gnojišta moraju biti udaljena najmanje 30,0 m od susjedne parcele, ili ukoliko se posebnim sanitarnim uvjetima propiše posebni način zbrinjavanja udaljenost može biti i manja.

Farme kopitara i papkara veće od 10 uvjetnih grla te peradi i kunića veće od 5 uvjetnih grla moraju udovoljavati i posebno propisanim veterinarsko zdravstvenim i zoohigijenskim uvjetima, ukoliko posebnim propisima nije potreban postupak provođenja procjene utjecaja na okoliš.

Članak 41.

Garaže, odnosno garažno-parkirališna mjesta smiju se izgraditi u sklopu stambene zgrade ili u sklopu pomoćne građevine. Ako se garaža izvodi kao pomoćna slobodnostojeća građevina tada ona smije imati visinu najviše 2,6 m, do ravnog krova i valja je uskladiti s arhitektonskim oblikovanjem stambene građevine na vlastitoj građevnoj parceli i sa građevinama na susjednim građevnim parcelama.

Prostor ispred garaže u načelu se koristi za vanjsko parkiranje vozila na građevnoj parceli. Najveća dozvoljena veličina garaže utvrđuje se sa 3,50 x 6,00 (neto) za jednostruku, odnosno 6,00 x 6,00 za dvostruku garažu odnosno najviše 50 m² bruto.

Površina garaže (pomoćna građevina) ulazi u postotak izgrađenosti parcele.

Članak 42.

Pomoćne građevine mogu se graditi do ukupne visine 3,0 metra.

Gospodarske građevine smiju se graditi kao prizemnice s visinom prizemlja 3,0 metra s tim da:

- a) visina od najniže kote konačno uređenog terena do sljemena krova ne prelazi visinu sljemena ulične obiteljske zgrade, a ne više od 5,0 m;
- b) tlocrtna brutto površina nije veća od 50 m².

Odnos prema susjednoj parceli za pomoćne građevine u domaćinstvu i gospodarske građevine u domaćinstvu, bez izvora zagađenja je:

- a) minimalna udaljenost je 4,0 m od međe građevne parcele susjedne građevine individualnog stanovanja, a ako se građevina gradi od vatrostalnog materijala može se graditi i kao međusobno prislonjena dvojna građevina s istom takovom pomoćnom građevinom u domaćinstvu, ili s istom takovom gospodarskom građevinom u domaćinstvu bez izvora zagađenja na susjednoj građevnoj parceli;
- b) ako se građevina gradi kao dvojna građevina s građevinom na susjednoj građevnoj parceli, moraju biti međusobno podijeljene vatrobranim zidom od poda do iznad ravnine višeg krova;
- c) ako se građevina gradi kao dvojna građevina s građevinom na susjednoj građevnoj parceli, nagib krova ne smije odvoditi vodu na susjednu građevnu parcelu.

Ako građevine imaju otvore prema susjednoj parceli moraju biti udaljeni od te parcele najmanje 4,0 m.

Članak 43.

Postojeće pomoćne građevine, gospodarske građevine, gospodarske građevine za proizvodnju manjeg obima i poslovne građevine što su sagrađene u skladu s prijašnjim propisima mogu se rekonstruirati, i ako njihova udaljenost od susjedne građevinske parcele ne odgovara udaljenostima određenim u prethodnim stavcima ovog članka, uz poštovanje protupožarnih propisa.

Članak 44.

U uvjetima uređenja prostora za gradnju gospodarskih građevina za proizvodnju manjeg obima u kojima se obavljaju djelatnosti koje zagađuju okoliš odredit će se posebne mjere zaštite čovjekove okoline.

Pčelinjaci moraju biti udaljeni minimalno 5,0 m od susjedne građevne parcele, ako su okrenuti toj parceli, a minimalno 4,0 m ako su okrenuti u suprotnom smjeru.

Članak 45.

Planom se dozvoljava odstupanje od najmanje veličine građevinske parcele za stambene, pomoćne i gospodarske građevine unutar zaštićenih ruralnih cjelina gdje se zadržava postojeća matrica u formiranju građevinskih parcele.

Članak 46.

Poslovnim građevinama smatraju se građevine;

- namijenjene za tihe i čiste djelatnosti (kancelarije, uredi, trgovački, turističko-ugostiteljski sadržaji, frizerski, krojački, postolarski, fotografski i slični uslužni sadržaji),
- namijenjene za bučne i potencijalno štetne po okolinu djelatnosti (manji proizvodni pogoni, te automehaničarske, limarske, lakirerske, bravarske, kovačke, stolarske radionice, klaonice i sl.)

Poslovna građevina je svaka zgrada čiji su prostori, osim pomoćnih, namijenjeni isključivo obavljanju određene djelatnosti (proizvodna, uslužna i dr.).

Ugostiteljsko-turistička građevina je svaka zgrada ili skup zgrada čiji su prostori, osim pomoćnih, namijenjeni obavljanju ugostiteljsko-turističke djelatnosti te je sukladna posebnim propisima. Razvoj turističke djelatnosti temeljit će se na revitalizaciji i očuvanju ambijentalnih

cjelina urbane i ruralne cjeline) kulturne baštine i spomeničkog blaga, te na očuvanju i oplemenjivanju prirodnih ambijenata.

Društvena građevina svaka zgrada čiji su prostori namijenjeni javnim sadržajima (uprava, knjižnica, čitaonica, dječji vrtić, škola, ambulanta, prostori udruga, dom za stare i nemoćne i dr.).

Tihe i čiste djelatnosti mogu se obavljati i u sklopu stambene građevine ukoliko za to postoje tehnički uvjeti.

Bučne i potencijalno štetne djelatnosti ne mogu se locirati u zonama građevinskog područja naselja već isključivo u gospodarskoj zoni, a postojeći pogoni se mogu zadržati uz provedbu odgovarajućih mjera zaštite ili prenamijeniti u manje štetne djelatnosti.

Članak 47.

Minimalne i maksimalne dozvoljene veličine građevinskih parcele za poslovne građevine namijenjene za tihe i čiste djelatnosti, i turističko-ugostiteljske sadržaje unutar građevinskog područja naselja iznose:

- 400 m² min do 1200 m² , max. za poslovnu i turističko ugostiteljsku građevinu.

Izgrađenost građevinske parcele za sve poslovne građevine iznosi najviše 30 % (kig=0,3), a koeficijent iskoristivosti (kis) može biti maksimalno 1,2. Podrum može imati veću površinu od površine nadzemne građevine i može zauzeti najviše 50% površine građevinske čestice samo ako se izvodi kao potpuno ukopani dio građevine. Podrumom izvan površine nadzemne građevine mora biti uređena kao parkiralište, terase i uređene zelene površine (travnjaci, nisko zelenilo, umjetno oblikovani humci, zelene ograde i sl.).

2.3. PROSTORNI POKAZATELJI ZA NAČIN KORIŠTENJA I UREĐENJA POVRŠINA

Članak 48.

Prostorni pokazatelji za način korištenja i namjene površina prikazani su detaljno u grafičkom prilogu br.1. Korištenje i namjena površina. Planirani sadržaji realiziraju se direktno temeljem Urbanističkog plana, odnosno prikazani su za svaku prostornu cjelinu, koje odgovaraju prostornoj cjelini. Za planirane sadržaje prikazani su u tablici broj 2. slijedeći prostorni pokazatelji:

- namjena prostorne cjeline,
- površina prostorne cjeline,
- izgrađenost prostorne cjeline,

Tablica 2. Prostorni pokazatelji za način korištenja i namjene površina u sklopu prostornih cjelina unutar obuhvata Plana

NAMJENA PROSTORNE CJELINE	POVRŠINA PROSTORNE CJELINE (m ²)	UDIO POVRŠINE (%)	IZGRAĐENOST
M1 - mješovita, pretežno stambena	163,229	44.9%	neizgrađeno
M1 - mješovita, pretežno stambena	46,752	12.9%	izgrađeno
M2 - mješovita, pretežno poslovna	70,765	19.5%	neizgrađeno
D - javna i društvena namjena	12,674	3.5%	izgrađeno
R4 - sport i rekreacija	8,708	2.4%	neizgrađeno
T1 - ugostiteljsko - turistička	5,403	1.5%	neizgrađeno
T1-1 ugostiteljsko - turistička, prateća	5,915	1.6%	neizgrađeno
IS - infrastrukturni sustavi	40,585	11.2%	-
Z - zaštitno zelenilo	9,407	2.6%	-
UKUPNO	363,437	100.0%	

3. UVJETI SMJEŠTAJA GRAĐEVINA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 49.

Društvene djelatnosti obuhvaćaju sadržaje koji se grade kao samostalne građevine ili uređuju u sklopu građevina druge namjene.

Pod društvenim djelatnostima podrazumijevaju se građevine za:

- odgoj i obrazovanje
- zdravstvo i socijalnu skrb
- kulturne, društvene i vjerske sadržaje
- javne i prateće sadržaje (pošta, banka i sl.)
- sport i rekreaciju (uz određene sadržaje - prvenstveno škole)

Minimalne potrebe opremanja naselja građevinama društvenih djelatnosti utvrđuju se temeljem slijedećih normativa:

- zdravstvena zaštita (primarna)	0,10 m ² /stanovniku
- društvene, kulturne vjerske sadržaje	0,20 m ² /stanovniku
- javne djelatnosti	0,10 m ² /stanovniku
- odgoj i obrazovanje	prema posebnim propisima

Članak 50.

Površina građevinske parcele građevina društvenih djelatnosti utvrđuje se temeljem lokacijske dozvole za svaku pojedinačnu građevinu prema potrebama te građevine i obuhvaća zemljište pod građevinom i zemljište potrebno za redovitu upotrebu građevine i ne može biti manja od 500 m².

Bruto izgrađenost parcela za društvene djelatnosti može biti najviše 40% (kig=0,4 a kis=1,2).

Udaljenost građevina društvenih djelatnosti mora iznositi najmanje H/2 visine objekta, a min. 3,0 m od granice susjedne parcele. U slučaju kad se susjedna građevina planira izgraditi pored postojeće građevine za odgoj i obrazovanje, tad njihova međusobna udaljenost mora iznositi najmanje tri visine planirane građevine.

Građevine društvenih djelatnosti mogu se graditi:

- ako građevinska parcela na kojoj će se objekt graditi ima direktan pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine 5,0 m,
- ako se na građevinskoj parceli ili uz javnu prometnu površinu može osigurati prostor
- za parkiranje vozila

Lokacijska dozvola za izgradnju građevina društvenih djelatnosti utvrdit će se na temelju idejnog projekta ili idejnog rješenja uz pribavljene odgovarajuće suglasnosti i mišljenja nadležnih institucija.

Građevine javnih i društvenih djelatnosti koje se grade kao interpolacije unutar površine naselja mogu imati i manju građevnu česticu od minimalno definirane, odnosno koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) im može biti maksimalno 0,6 , a koeficijent iskorištenosti (k_{is}) maksimalno 2,0 .

Članak 51.

Predškolske ustanove (dječji vrtići i jaslice) planiraju se za standard od 20 polaznika u jednoj odvojenoj skupini, minimalno 5 m² neto izgrađenog prostora i 20 m² parcele po djetetu. Ukoliko se dječje ustanove grade u dijelu građevina druge namjene (pretežno stambene i stambeno-gospodarske građevine) tada je obvezno osigurati na građevnoj čestici zasebni prostor od najmanje 5,0 m² po djetetu (otvoreni dio građevinske čestice) za boravak i igru djece na otvorenom.

Osnovne škole se planiraju prema zakonskim odredbama i standardima, tako da je površina građevine po jednom učeniku je 5 m². Veličina zemljišta za gradnju osnovne škole mora osigurati površinu za osnovnu građevinu, prostor za odmor i rekreaciju, prostor za otvorene sportske terene, prostor za zelene površine i drugo. Veličina građevinske čestice, koja osigurava prostor za sve sadržaje, određena je normativom od 30-50 m² po učeniku, računajući rad škole u dvije smjene. Iznimno, u već formiranim naseljima i gusto izgrađenim dijelovima naselja, normativ je 20-40 m² po učeniku.

Sportsko-školska dvorana prioritetno namijenjena zadovoljavanju školskih potreba djece, a koja bi imala značaj i funkciju u odvijanju drugih aktivnosti može se graditi temeljem ovog plana. Veličina parcele za dvoranu minimalno 2000 m² , sa izgrađenošću $k_{ig}=0,5$. U sklopu parcele osigurati odgovarajući broj parkirališnih mjesta prema normativima. Preostali dio parcele potrebno je ozeleniti i hortikulturno opremiti.

Sportska igrališta i sportski tereni grade se unutar građevinskog područja naselja u skladu sa posebnim propisima za svaku vrstu igrališta (nogomet, rukomet, tenis, košarka itd). Veličina građevne parcele od minimalno 1000 m² za male sportove do maksimalne građevne parcele koja za izgradnju nogometnog igrališta može iznositi 10000 m².

U sklopu sportskih igrališta mogu se graditi i tribine do 5 redova, prateći objekti ugostiteljskog sadržaja.

Članak 52.

Objekti javnog, društvenog i kulturnog sadržaja, komunalni i drugi objekti mogu se graditi najviše do (Po+Pr+2) sa ravnim ili kosim krovom bez nadozida, visine vijenca do maksimalno 11 m od najniže kote uređenog terena uz objekt.

Članak 53.

Na građevinskim česticama je potrebno urediti prostor za kratkotrajno odlaganje kućnog otpada. Mjesto za odlaganje treba biti lako pristupačno s javne prometne površine i treba biti zaklonjeno od izravnoga pogleda s ulice.

Sakupljanje otpadnih voda, dok se ne izgradi kanalizacijski sustav, vršit će se putem nepropusnih septičkih jama koje se ne mogu graditi na udaljenosti manjoj od 1,5 m od susjedne građevinske čestice i izvan zaštitnog pojasa prometnica.

Izuzetno se nepropusna septička jama može smjestiti i uz susjednu među uz obveznu prethodnu suglasnost ovlaštenika susjedne parcele samo u slučaju ako je u istoj razini ili na nižoj koti od susjedne građevinske parcele.

Članak 54.

Unutar građevinskog područja građevine se moraju obvezatno priključiti na vodovodnu mrežu ukoliko ista postoji i ako za to postoje tehnički uvjeti. U drugim slučajevima opskrba pitkom vodom se rješava na higijenski način prema mjesnim prilikama.

Priključivanje građevina na električnu mrežu obavlja se prema uvjetima nadležne elektrodistribucijske organizacije, a sve prema posebnim uvjetima građevinske dozvole.

4. UVJETI SMJEŠTAJA GRAĐEVINA SPORTSKO-REKRACIJSKIH DJELATNOSTI

Članak 55.

U ovim zonama moguća je izgradnja objekata pomoćnih i pratećih sadržaja sportske i ugostiteljske djelatnosti. Ukupna tlocrtna površina zatvorenih i natkrivenih građevina može iznositi najviše 10% površine sportskih terena i sadržaja. Najviše 70% ukupne tlocrtna površine pomoćnih i pratećih objekata za pružanje usluga skupine restorani i barovi (osim noćnog kluba, noćnog bara i disko kluba) i objekata smještajnih kapaciteta.

Katnost objekata ugostiteljskih sadržaja, koji se grade kao zasebni objekti, može biti podrum+prizemlje (maksimalne visine vijenca 4 m) završno sa ravnim ili kosim krovom.

Katnost objekata smještajnih kapaciteta može biti Po+S+P+3 završno sa ravnim ili kosim krovom.

Smještajni objekti grade se kao ugostiteljski objekti iz skupine hoteli razvrstani u vrstu hoteli.

Smještajni kapacitet objekta određuje se sukladno broju i veličini sportskih sadržaja odnosno maksimalnom broju korisnika koji istovremeno mogu koristiti te sadržaje.

Smještajni objekti ne mogu se graditi i uporabljivati prije izgradnje sportskih sadržaja.

5. UVJETI SMJEŠTAJA GRAĐEVINA UGOSTITELJSKO – TURISTIČKE NAMJENE (T1) - HOTEL

Članak 56.

Zone za izgradnju hotela planirane su kao posebne, samostalne jedinstvene prostorno-funkcionalne cjeline. Pored planiranih sadržaja dozvoljava se i gradnja pratećih sadržaja u

funkciji osnovne namjene i to ugostiteljskih sadržaja, trgovačkih, uslužnih te sportsko-rekreativnih i kulturno-zabavnih sadržaja.

Hotel je objekt u kojemu se gostima obvezno pružaju usluge smještaja i doručka, a mogu se pružati i druge ugostiteljske usluge. Hotel je funkcionalna cjelina koju, u pravilu, čini jedna ili više građevina (najviše četiri). Ako se hotel sastoji od više građevina, a ne radi se o depandansama hotela, sve građevine moraju biti funkcionalno povezane hodnicima tzv. zatvorenom vezom. Hotel može imati najviše tri depandanse kao zasebne građevine unutar funkcionalne cjeline hotela. U novom objektu ukupni smještajni kapacitet u depandansi/ama ne smije biti veći od ukupnoga smještajnog kapaciteta u glavnoj zgradi hotela. Smještajne jedinice u hotelu mogu biti sobe i/ili hotelski apartmani (suite). U depandansama mogu biti još i obiteljske sobe (family room).

Opći uvjeti za gradnju navedenih građevina ugostiteljsko – turističke namjene (T1) – hotel, su slijedeći:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je $k_{ig}=0,30$;
- Maksimalni koeficijent iskorištenosti građevne čestice je $k_{is}=0,80$;
- Maksimalna katnost građevina planiranih za izgradnju hotela je $P_o+P(S)+5K$ (isto pravilo vrijedi i za gradnju na kosom terenu gdje se međusobnim povezivanjem građevina ne može u vizuri pročelja imati više od 6 nadzemnih etaža). Dopušta se izgradnja više od jedne podrumске etaže, i iste se ne moraju planirati u gabaritima gornjih etaža građevine;
- Maksimalna visina građevina planiranih za izgradnju hotela je 21 m od najniže kote uređenog terena do vijenca građevine;
- Pješačke i kolne staze, parkirališne površine, bazeni, pergole, brajde, vrtne sjenice i sl., ne uračunavaju se u izgrađenu površinu prostorne cjeline;
- Minimum 40% površine parcele mora se namijeniti estetskom, parkovnom i prirodnom zelenilu;
- Obavezna je potpuna infrastrukturna/komunalna opremljenost prostorne cjeline.
- Parkirališne potrebe trebaju biti zadovoljene unutar prostorne cjeline u skladu sa normativima datim u članku 55. ovih Odredbi.

6. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 57.

Planom namjene površina i infrastrukturnih sustava, određene su površine infrastrukturnih sustava kao linijske ili površinske infrastrukturne građevine državnog, županijskog te lokalnog značaja, i to za:

- promet (cestovni i željeznički),
- pošte i telekomunikacije,
- energetska sustav (opskrba električnom energijom),
- vodnogospodarski sustav (vodoopskrba, odvodnja i navodnjavanje).

Koridori, trase i površine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava realiziraju se sukladno rješenjima iz Prostornog plana, planova šireg područja i planova užeg područja.

Planom se određuje izgradnja infrastrukturnih sustava sukladno posebnim propisima i pravilima struke te odredbama ovog plana uz maksimalno uvažavanje standarda zaštite okoliša.

Infrastruktura se planira i gradi na način da se prvenstveno koriste postojeći koridori te da se planiraju zajednički koridori (više vodova) uz izbjegavanje kvalitetnog šumskog zemljišta i vrijednog poljoprivrednog zemljišta, izbjegavanje uništavanja cjelovitosti prirodnog i kultiviranog krajobraza.

Zasebna građevna čestica formira se za sve građevine (prometnice, trafostanice, vodospreme, precrpne stanice, uređaj za pročišćavanje fekalne kanalizacije i dr.) prometnih i infrastrukturnih sustava.

Do svake infrastrukturne građevine obvezna je izvedba odgovarajućeg kolnog pristupa, osim za bazne stanice mobilne telefonije.

Prilikom izgradnje građevina infrastrukture potrebno je provoditi propisane mjere zaštite okoliša (rekultivacija i sanacija padina i iskopa, izgradnja zaštitnih zidova i sl.).

U postupku ishoda lokacijske dozvole građevina infrastrukture zbog neusklađenosti katastarskih podloga (točne pozicije katastarske čestice i objekata na njima) sa stvarnim stanjem na terenu, moguća su odstupanja od shematski određene trase na kartografskim prikazima Plana. Lokacijska dozvola i akti za gradnju ishoditi će se na temelju projektne dokumentacije, i stvarnog staja na terenu, a prema uvjetima iz ovog Plana.

6.1. UVJETI GRADNJE PROMETNE MREŽE

Članak 58.

Rješenje prometnica na području UPU 2 Zagvozd Centar uvjetovano je u znatnoj mjeri rasporedom javnih prometnica koje prolaze područjem Općine a to su;

DRŽAVNE CESTE:

- DC 62 Šestanovac (D39) – Zagvozd – Vrgorac – Kula Norinska - Metković (D9)
- DC 76 Baško Polje (D8) – Zagvozd (D62) – Grubine (D60) – Imotski – G.P. Vinjani Gornji (gr. BiH)

Stanje navedenih državnih cesta u sklopu UPU-a je nezadovoljavajuće a to se prvenstveno odnosi na:

- Asfaltni zastor na pojedinim dijelovima kao i na loše horizontalne i vertikalne elemente trase uz nedostatak odbojnika
- Prometnu signalizaciju na postojećem raskrižju u naselju Zagvozd gdje je nužno postavljanje ležećih policajaca
- Nepostojanje autobusnih stajališta
- Sustav javnog prijevoza koji ne zadovoljava potrebe stanovništva Općine Zagvozd, posebno rubnih naselja

Slijedom navedenog, a u cilju sigurnosti odvijanja kolnog i pješackog prometa, nužno je predvidjeti slijedeće zahvate:

- Korekcija nepovoljnih građevinskih elemenata svih trasa na kojima su navedeni elementi uočeni, prvenstveno horizontalne i vertikalne signalizacije na državnoj cesti D62 koja se veže na autocestu Split-Dubrovnik (A1)
- Izvršiti asfaltiranje na dionicama na kojima je asfaltni zastor u lošem stanju ili ne postoji
- Postaviti odbojnike na dionicama prometnica na kojima ne postoje a nužni su za sigurnost prometa

- postaviti vertikalnu i horizontalnu signalizaciju (semafor, ležeće policajce, itd.) na dionicama prometnica na kojima ne postoji a nužna je za sigurnost odvijanja prometa
- izgraditi autobusna stajališta u naseljima gdje ne postoje a postoji potreba za njima- to se posebno odnosi na samo općinsko središte
- izgraditi nogostupe i postaviti javnu rasvjetu, posebno se odnosi na prometnice koje prolaze kroz naseljena mjesta

Na kartografskom prikazu 2.1. Prometna mreža utvrđene su nove širine za rekonstrukciju državnih cesta D62 i D76 koja prolaze kroz predmetni UPU. Predložena je rekonstruirana širina voznog traka od 3,3 m sa nogostupom širine 1,5 m. Na određenim mjestima, gdje se zbog blizine kuća nije mogla osigurati dovoljna širina za nogostup, isti je ukinut sa južne strane D62.

Ovim planom predviđena su dva nova autobusna stajališta u neposrednoj blizini središta mjesta (nasuprot igrališta i 160 m od igrališta u drugom smjeru). Autobusno stajalište planirano je na dijelu državne i županijske ceste te je stoga izmješteno izvan kolnika. Izmještanje autobusnih stajališta odnosi se i na lokalne ceste izvan građevinskog područja te lokalne ceste sa vrlo gustim prometnom unutar građevinskih područja.

Članak 59.

Za daljnji razvoj i bolju prometnu povezanost, osim rekonstrukcije državnih cesta koje se nalaze unutar predmetnog Plana, planirana je i izgradnja lokalnih kolno-pješačkih površina tj. ulica koje će povezivati građevinske cjeline. Ulicom se smatra svaka cesta ili javni put u sklopu građevinskog područja naselja unutar kojega će se izgraditi ili već postoje stambene ili druge građevine, te na koji te građevine imaju izravan pristup. Predložene ulice podijeljene su u dva tipa :

Tip A – dvotračna cesta sa obostranim pješačkim nogostupom

Tip B – dvotračna cesta sa jednostranim pješačkim nogostupom

Tip C - jednotračna jednosmjerna cesta sa jednostranim pješačkim nogostupom

Širina voznog traka za oba dva tipa je 3,0 m a širina nogostupa 1,5 m. Karakteristični poprečni presjeci navedenih tipova sastavni su dio kartografskog prikaza 2.1. Prometna mreža na kojima su vidljive dimenzije i detalji prometnih profila.

Zbog potrebe boljeg prikaza predložene prometne mreže, ucrtane su i neke dionice koje se nalaze van Plana ali je zbog prikaza križanja sa cestama unutar Plana bilo potrebo prikazati i njihovo pružanje. Ceste van Plana prikazane su isprekidanom crtom.

Ukupno je provedeno 18 novih dionica (12 dionica tip A i 6 dionica tip B) a ukupna duljina novih dionica iznosi 4,6 km.

Sve prometnice potrebno je opremiti vertikalnom i horizontalnom signalizacijom, te javnom rasvjetom u funkciji osvjetljavanja pješačkih i kolnih površina.

Prilikom izrade projektnih rješenja planiranih cjelina, obvezatna je izrada prometnih rješenja kojima se osiguravaju uvjeti organizacije prometa sukladno namjeni.

Ukoliko se u izgrađenim građevinskim područjima utvrdi nemogućnost provođenja dvotračne ceste, moguće je pristupiti izgradnji jednotračne ceste, minimalne širine 3,0 m i to samo na preglednim dijelovima ulice pod uvjetom da se na svakih 100 m uredi ugibalište, odnosno u slijepim ulicama čija dužina ne prelazi 100 m na preglednom ili 50 m na nepreglednom dijelu.

Članak 60.

Unutar minimalnih koridora planiranih cesta ne dozvoljava se gradnja drugih građevina do ishoda lokacijske dozvole za cestu (ili njen dio na koju je orijentirana građevina).

Nakon ishođenja lokacijske dozvole, odnosno zasnivanja građevne čestice ceste, odredit će se zaštitni pojasevi sukladno posebnom zakonu, a eventualni prostor izvan zaštitnog pojasa priključit će se susjednoj planiranoj namjeni. Lokacijskom dozvolom za gradnju ili rekonstrukciju ceste obvezno treba odrediti način rješavanja odvodnje oborinskih voda radi sprječavanja štetnih utjecaja na okoliš.

Članak 61.

Prilikom gradnje novih dionica cesta ili rekonstrukcije postojećih obvezno je očuvati krajobrazne i spomeničke vrijednosti područja, prilagođavanjem trase prirodnim oblicima terena uz minimalno korištenje podzida, usjeka i nasipa. Ukoliko nije moguće izbjeći izmicanje nivelete ceste izvan prirodne razine terena obvezno je saniranje nasipa, usjeka i podzida.

Članak 62.

Radi osiguranja prometa i sigurnosti ljudi utvrđene su širine zaštitnih pojaseva uz postojeće cestovne prometnice i uz one za koje su utvrđeni uvjeti uređenja prostora i to:

- za autocestu 40 m,
- za državne ceste 25 m,
- za županijske ceste 15 m,
- za lokalne ceste 10 m.

Neposredno uz zapadni rub predmetnog Plana nalazi se dio autoceste A1 tj. odvojak za isključenje sa naplatne postaje Zagvozd koji je pri tom dio državne ceste D76. Za navedeni odvojak osiguran je zaštitni pojas širine 25 m od ruba navedene prometnice čime pojas u širini od 15 do 18 m ulazi unutar predmetnog plana (naznačeno na karti 4. Uvjeti gradnje). U zaštitnom pojasu mogu se planirati zaštitne zelene površine, zelene površine, locirati i izgraditi objekti niskogradnje (prometnice, pješačke i biciklističke staze, prilazi i parkirališta), te komunalna infrastrukturna mreža (telekomunikacije, elektroenergetska mreža i javna rasvjeta, plinoopskrba, vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda, kanalizacija), a minimalna udaljenost istih od vanjskog ruba zemljišnog pojasa definira se ovisno o vrsti i namjeni niskogradnje. U slučaju planiranja novih prometnica u zaštitnom koridoru auto ceste, posebni uvjeti propisuju da se u prvih 20 m zaštitnog pojasa uz autocestu mora predvidjeti zaštitno zelenilo.

Za svaki zahvat u prostoru od strane pravnih ili fizičkih osoba, a koji su planirani unutar zaštitnog pojasa autoceste ili na cestovnom zemljištu (polaganje TK kabela, priključak na TS, plinovod, prometnice, svjetla javne rasvjete i drugi komunalni infrastrukturni priključci), potrebno je sukladno Zakonu o prostornom uređenju i Zakonu o gradnji, odnosno Zakonu o postupanju i uvjetima gradnje radi poticanja ulaganja, podnijeti zahtjev za izdavanjem posebnih uvjeta građenja i dostaviti na daljnje rješavanje Hrvatskim autocestama d.o.o.

Sukladno članku 59. Zakona o cestama, zabranjuje se postavljanje svih vizualnih efekata koji mogu ometati pažnju vozača na autocesti (reklamni panoji, reklame na objektima visokogradnje i dr.) unutar zaštitnog pojasa autoceste, a koji je definiran navedenim zakonom. Objekti niskogradnje (prometnice i svjetla javne rasvjete) unutar zaštitnog pojasa moraju se projektirati na način da ne odvrćaju pozornost i ne ugrožavaju sigurnost prometa na autocesti.

Zbog planiranje prometne površina (lokalna ulica oznake tip A1) u blizini autoceste tj. odvojka autoceste A1 na državnu cestu D76 predviđen je zeleni pojas protiv zasljepljivanja kako bi se u noćnim satima neutralizirao negativan utjecaj vozila na odvijanje prometa na državnoj cesti. Zeleni pojas označen je na kartografskom prikazu 2.1. Prometna mreža.

Obveza investitora budućih objekata unutar zone obuhvata Plana, a koji se nalaze u blizini trase autoceste, je planiranje i izgradnja zidova za zaštitu od buke ukoliko se pokaže potreba za izvođenjem istih, sukladno Zakonu o zaštiti od buke.

Članak 63.

Građevinske parcele uz prometnice formiraju se od punog profila prometnice, a u skladu sa Zakonom o javnim cestama.

U zaštitnom pojasu ceste može se formirati neizgrađeni dio parcele, odnosno uređivati parkirališta, vrtovi s niskim zelenilom, ogradni zidovi i sl., ali na način da se ne umanju preglednost ceste ili raskršća.

Ogradni zidovi građevinske parcele mogu se graditi na udaljenosti najmanje 3,0 m od zemljišnog pojasa državne ili županijske ceste i 1,5 m od zemljišnog pojasa lokalne ceste.

Sva križanja se trebaju izvesti tako da vozilima omogućuje sigurno uključivanje i isključivanje s ceste.

Članak 64.

S prometnica koje imaju kategoriju državne ceste, kolni priključak na parcelu je moguć uz prethodno dobivenu suglasnost nadležne institucije.

Sa županijskih i lokalnih cestovnih prometnica dozvoljen je direktan kolni pristup parceli, ali na način da su priključci koji se u neposrednoj blizini priključuju na javnu cestu zajednički.

U postupku utvrđivanja lokacijskih dozvola za priključke i prilaze na javnu cestu sudjeluju nadležne uprave za ceste.

Članak 65.

Promet u mirovanju se rješava javnim ili privatnim parkirališnim / garažnim prostorom. Postojeći deficiti parkirališnog prostora nadoknađuju se postupnom gradnjom javnih parkirališta / garaža.

Prilikom gradnje novih ili rekonstrukcijom postojećih građevina, ovisno o vrsti i namjeni potrebno je urediti parkirališta / garaže na građevnoj čestici. Izuzetno, moguće je uređenje parkirališnog / garažnog prostora i na javno prometnoj površini za sadržaje koji su smješteni u prizemlju građevina orijentiranih na ulicu (trgovina, ugostiteljstvo i sl.), pod uvjetom da se time ne pogoršavaju prometni uvjeti šireg područja, posebno uvjeti prometa u mirovanju. Utvrđuje se slijedeći broj potrebnih parkirališnih / garažnih mjesta (PM), ovisno o vrsti i namjeni građevina:

Namjena	Tip građevine	Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta (PM)
Stanovanje	stambene građevine	1 PM/50 m ² x 1,25 (uvećano za 25% za posjetitelje)
Ugostiteljstvo i turizam	restoran, kavana caffe bar, slastičarnica i sl.	1 PM/25 m ² 1 PM/10 m ²

	smještajni objekti iz skupine hotela	1 PM/50 m ²
Trgovina i skladišta	supermarket	1 PM na 15 m ² prodajne površine
	ostale trgovine	1 PM na 30 m ² najmanje 2 PM prodajne površine
	skladišta	1 PM na 100 m ²
Poslovna i javna namjena	banke, agencije, poslovnice (javni dio)	1 PM na 25 m ² najmanje 2 PM
	uredi i kancelarije	1 PM na 50 m ²

6.2. ŽELJEZNIČKI PROMET

Članak 66.

Planirana željeznička pruga, Jadranska željeznica, koja bi povezivala obalne gradove Rijeku, Zadar, Šibenik, Split i Dubrovnik, jednim svojim dijelom prolazi i Općinom Zagvozd i predmetnim Planom.

Jadranska željeznica objekt je od važnosti za državu. Strategijom prostornog razvoja države i Prostornim planovima šireg područja definirati će se konačna trasa buduće željeznice, stoga je na razini ovog urbanističkog plana samo naznačena važeća predložena trasa Jadranske željeznice i vidljiva je na kartografskom prikazu 2.1. Prometna mreža. U daljnjoj razradi dokumentacije eventualna odstupanja od planiranih ne će se smatrati izmjenom plana.

6.3. UVJETI GRADNJE TELEKOMUNIKACIJSKE MREŽE

Članak 67.

Na području obuhvata ovog Urbanističkog plana uređenja ima TK infrastrukturnih objekata.

Sve mjesne i međumjesne telekomunikacijske veze (mrežni kabeli, svjetlovodni i koaksijalni kabeli) u pravilu se trebaju polagati u koridorima postojećih odnosno planiranih prometnica. Građevine telefonskih centrala i ostali TK uređaji planiraju se kao samostalne građevine na vlastitim građevnim česticama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline. Svaka postojeća i novoplanirana građevina treba imati osiguran priključak na TK mrežu. Mobilnom telefonijom potrebno je postići dobru pokrivenost područja, tj. sustavom baznih stanica koje se postavljaju izvan zona zaštite spomenika kulture i izvan vrijednih poljoprivrednih područja.

Telekomunikacijski objekti i uređaji moraju biti građeni u skladu sa ekološkim kriterijima i mjerama zaštite, te moraju biti izgrađeni u skladu s posebnim propisima. Koncesionari koji pružaju telekomunikacijske usluge moraju se koristiti jedinstvenim (zajedničkim) podzemnim i nadzemnim objektima za postavku mreža i uređaja.

Za razvoj pokretnih komunikacija planirati gradnju građevina infrastrukture pokretnih komunikacijskih mreža svih sustava sadašnjih i slijedećih generacija tj. njihovih tehnologija. To su osnovne postaje s pripadajućim antenskim uređajima, potrebnim kabelskim vodovima i ostalom opremom. Osnovne postaje pokretnih komunikacija mogu biti postavljene na antenske stupove na planiranim građevinama ili kao samostojeći. Potrebna visina samostojećih antenskih stupova proizlazi iz tehničkog rješenja, a maksimalno iznosi 70 m.

Za spajanje objekata na postojeću telekomunikacijsku mrežu treba izvršiti slijedeće:

- potrebno je osigurati koridore za trasu distributivne telekomunikacijske kanalizacije DTK.
- planirani priključak izvesti u najbližem postojećem kabelskom zdencu što bliže komunikacijskom čvorištu.
- koridore telekomunikacijske infrastrukture planirati unutar koridora kolnih i kolno-pješačkih prometnica.
- pri planiranju odabrati trasu udaljeno u odnosu na elektroenergetske kabele te voditi računa o postojećim trasama.
- osim gore navedenih uvjeta svaka izgradnja DTK mora biti usklađena sa odredbama iz pozitivnih zakona i propisa.
- pri paralelnom vođenju DTK s ostalim infrastrukturnim instalacijama poštivati slijedeće minimalne udaljenosti:

DTK – energetski kabel do 10kV	0,5 m
DTK – energetski kabel do 35kV	1,0 m
DTK – energetski kabel preko 35kV	2,0 m
DTK – telefonski kabel Ø	0,5 m
DTK – vodovodna cijev promjera do 200mm	1,0 m
DTK – vodovodna cijev promjera preko 200mm	2,0 m
DTK – cijev kanalizacijskih voda	1,0 m
- pri križanju DTK s ostalim infrastrukturnim instalacijama poštivati slijedeće minimalne udaljenosti:

DTK – energetski kabel	0,5 m
DTK – tk podzemni kabel	0,5 m
DTK – vodovodna cijev	0,15 m

Izgradnju planirane distributivne telekomunikacijske kanalizacije i ostale TK infrastrukture te sustava baznih postaja mobilnih telekomunikacija u potpunosti je potrebno izvesti u skladu sa odredbama Zakona o telekomunikacijama (NN 73/08), Pravilnikom o tehničkim uvjetima gradnje i uporabe TK infrastrukture (NN 88/01) i Pravilnika o ograničenjima jakosti elektromagnetskih polja za radijsku opremu i telekomunikacijsku terminalnu opremu (NN 183/04), kao i svih ostalih važećih Zakona, Pravilnika i Normi koji se dotiču predmetne infrastrukture.

6.4. UVJETI GRADNJE ENERGETSKE MREŽE

Članak 68.

Na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja 2 Zagvozd centar postoje elektroenergetski objekti i to:

- TTS Zagvozd 1 (Centar) snage 250 kVA
- GTS Zagvozd 15 snage 400 kVA

sa pripadnim priključnim kabelima/dalekovodima.

Energetika

Za napajanje potrošača na području UPU-a 2 Zagvozd centar potrebno je izgraditi slijedeće:

- Izgraditi trafostanicu 10(20)/0,4 kV instalirane snage 400 kVA
- Izgraditi priključni KB 20(10) kV
- Izgraditi kabelski rasplet niskog napona iz trafostanice 10(20)/0,4 kV na području UPU-a tipskim kabelom 1 kV , XP00-A odgovarajućeg presjeka.
- Izgraditi javnu rasvjetu ulične mreže unutar UPU-a.

Prilikom gradnje ili rekonstrukcije elektroenergetskih objekata treba obratiti pažnju na slijedeće uvjete:

Zaštitni pojasevi za podzemne elektroenergetske vodove su:

Podzemni kabeli	Postojeći	Planirani
KB 110 kV	5 m	10 m
KB 35 kV	2 m	5 m
KB 20(10) kV	2 m	5 m

Dalekovodima, kada se grade kao zračni vodovi, potrebno je osigurati slijedeće zaštitne pojaseve:

Nadzemni dalekovod	Postojeći	Planirani
DV 400 kV	60 m	100 m
DV 220 kV	50 m	70 m
DV 110 kV	40 m	50 m
DV 35 kV	30 m	30 m

DV 10 kV	15 m	15 m
----------	------	------

- U zaštitnim pojasevima dalekovoda nije dozvoljena gradnja ni rekonstrukcija objekata bez prethodne suglasnosti i prema posebnim uvjetima nadležnih tijela Hrvatske elektroprivrede.
- Prostor ispod dalekovoda, u pravilu, nije namijenjen za gradnju stambenih građevina, rekonstrukciju stambenih građevina kojom se povećava visina građevina ili građevina u kojima boravi više ljudi. Taj prostor se može koristiti primarno za vođenje prometne i ostale infrastrukture i u druge svrhe u skladu s pozitivnim zakonskim propisima i standardima.
- građevinska čestica predviđena za trafostanice 10(20)/0,4 kV preporuča se 7x6 m, a lokaciju odabrati tako da se osigura neometan pristup kamionom radi gradnje, održavanja i upravljanja, a u pravilu se postavljaju u središtu konzuma, tako da se osigura kvalitetno napajanje do krajnjih potrošača na izvodima.
- Predviđa se mogućnost izgradnje manjih infrastrukturnih građevina (TS 10(20)/0,4 kV) bez dodatnih ograničenja u smislu udaljenosti od prometnica i granica parcele, te mogućnost izgradnje istih unutar zona koje planom nisu predviđene za izgradnju (zelene površine, parkovi i sl.).
- dozvoliti izgradnju trafostanica u izgrađenim djelovima građevinskog područja za koja je predviđena izrada planova nižeg reda (UPU i DPU), a prije donošenja istih.
- dubina kablskih kanala u pravilu iznosi 0,8m u kolniku, slobodnoj površini ili nogostupu, a pri prelasku kolnika dubina je u pravilu 1,2m.
- širina kablskih kanala ovisi o broju i naponskom nivou paralelno položenih kabela.
- na mjestima prelaska preko prometnica kabele se provlače kroz PVC cijevi promjera $\Phi 110$, $\Phi 160$, odnosno $\Phi 200$ ovisno o tipu kabela (JR, nn, VN).
- prilikom polaganja kabela po cijeloj dužini kablске trase obavezno se polaže uzemljivač.
- elektroenergetski kabele polažu se, gdje god je to moguće, u nogostup prometnice. U ulicama u koje se polažu elektroenergetski vodovi potrebno je osigurati planski razmještaj instalacija; u pravilu jednu stranu prometnice za energetiku, druga strana za telekomunikacije i vodoopskrbu a sredina ceste za kanalizaciju i oborinske vode.
- Ako se energetske kabele moraju paralelno voditi sa telekomunikacijskim kabelema obavezno je poštivanje minimalnih udaljenosti (50 cm). Isto vrijedi i za međusobno križanje s tim da kut križanja ne smije biti manji od 45°

Osim gore navedenih uvjeta svaka izgradnja elektroenergetskih objekata mora biti usklađena sa odredbama iz slijedećih zakona i propisa:

1. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, "Narodne novine" R.H. br. 76/2007.
2. Zakona o zaštiti od požara, "Narodne novine" R.H. br.58/93 od 18.lipnja 1993.
3. Zakona o zaštiti na radu, N.N. br.59/96 RH, od 17.07.1996.god.
4. Pravilnik o zaštiti na radu pri korištenju električne energije, N.N. br. 9/87.
5. Pravilnik o tehničkim normativima za elektroenergetska postrojenja nazivnog napona iznad 1000 V, Sl.list br4/74 i 13/78.

6. Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 kV do 400 kV, Sl.list br.65/88.
7. Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu niskonaponskih mreža i pripadnih transformatorskih stanica, Sl.list br. 38/77.
8. Pravilnika o tehničkim normativima za električne instalacije n.n. (Sl.list br.53/88)
9. Pravilnik o zaštiti od elektromagnetskih polja, N.N. br. 204/03.
- 10.Pravila i mjere sigurnosti pri radu na elektroenergetskim postrojenjima, HEP-Bilten 3/92
- 11.Granskih normi Direkcije za distribuciju HEP-a:
 - N.033.01 "Tehnički uvjeti za izbor i polaganje elektroenergetskih kabela nazivnog napona 1 kV do 35 kV"
 - N.070.01 "Tehnički uvjeti za izvođenje kućnih priključaka individualnih objekata"
 - N.070.02 "Tehnički uvjeti za izvedbu priključaka u višekatnim stambenim objektima"

6.5. UREĐENJE VODA I ZAŠTITA VODNOG REŽIMA

Članak 69.

Zaštita od štetnog djelovanja će se provoditi izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina, odnosno tehničkim i gospodarskim održavanjem vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama. U svrhu tehničkog održavanja, te radova građenja, uz vodotoke, lokve i bunare treba osigurati zaštitni pojas minimalne širine od 3 m od gornje ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra. U zaštitnom pojasu zabranjena je gradnja objekata i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka. Svaki vlasnik, odnosno korisnik objekta ili parcele smještene uz korito lokve, bunara ili česticu javno vodno dobro dužan je omogućiti nesmetano izvršavanje radova na čišćenju i održavanju istog, ne smije izgradnjom predmetne građevine ili njenim spajanjem na komunalnu infrastrukturu umanjiti propusnu moć niti uzrokovati eroziju u istom te za vrijeme izvođenja radova ne smije niti privremeno odlagati bilo kakvi materijal u bunar i lokvu.

Bunare i lokve potrebno je urediti i uklopiti u urbanističko rješenje područja, a sve u skladu s vodopravnim uvjetima i ostalim aktima i planovima predviđenim Zakonom o vodama. Projektno rješenje uređenja sa svim potrebnim objektima maksimalno smjestiti na česticu „javno vodno dobro“ iz razloga izbjegavanja imovinsko-pravnih sporova kao i razloga prilagodbe uređenja važećoj prostorno-planskoj dokumentaciji, a koje će istovremeno omogućiti održavanje i čišćenje istog.

6.6. UVJETI GRADNJE VODOGOSPODASKOG SUSTAVA – VODOOPSKRBA, ODVODNJA OTPADNIH I OBORINSKIH VODA**Članak 70.****Vodoopskrba**

Na području Općine Zagvozđ pružaju se dva osnovna vodnogospodarska sustava: Vodovod Imotske krajine i Vodoopskrbni sustav Vrgorac.

Okosnica sustava opskrbe Općine Zagvozđ je postojeći pravac vodosprema Kosmatovica (k.d. 687 m.n.m., $V=500\text{ m}^3$) – vodosprema Mlikote (k.d. 665 m.n.m., $V=500\text{ m}^3$) – vodosprema Zagvozđ (k.d. 543 m n.m., $V=500\text{ m}^3$).

Iz VS Zagvozđ grana se sustav opskrbe koji je već izgrađen a čine ga ogranci iz glavnog cjevovoda vodospreme Zagvozđ do većine zaseoka. Vodoopskrba novih potrošača gospodarskih zona Brlozi i Stara gomila i Treće gomile, te COKP Zagvozđ, odvijat će se putem novog cjevovoda DN 200/100 mm, koji se nastavlja na postojeći cjevovod DN 200. Na ogranku za cestovne građevine potrebno je ugraditi reducir tlaka.

Koridori vodoopskrbne mreže i mreže fekalne i oborinske odvodnje planirani su uglavnom unutar koridora kolnih i kolno pješačkih prometnica.

Cijevi za vodoopskrbu se lociraju u prometnici na udaljenosti 1,0 m od ivičnjaka, sa dubinom ukopavanja minimalno 1,0 m računajući od tjemena cijevi do nivelete prometnice te revizionim oknima u čvorovima. Planirani cjevovodi nastavljaju se na postojeće glavne trase koje paralelno prolaze državnom cestom D62 koja je dio ovog plana i ucrtane su na kartografskom prikazu 2.4. Vodovodna mreža.

Veličina cijevi za novu vodovodnu mrežu određena je na temelju procjene broja stanovnika i prosječne potrošnje vode. Naselje Zagvozđ je prema statističkim pokazateljima imalo 965 stanovnika 2001. Godine a prema zadnjem popisu 2011. Broj stanovnika se smanjio na 763. Uzimajući u obzir povremene turiste u naselju, za proračun je uzet broj od 1000 ekvivalentnih stanovnika (ES) sa prosječnom potrošnjom od 160 litara po stanovniku na dan. Prema tipu naselja, Zagvozđ ima karakteristike mješovitog tipa (seosko i gradsko) te su shodno tome uzeti i koeficijenti neravnomjernosti potrošnje. Navedeni ulazni podaci ukazuju na potrebu ugradnje cjevovoda minimalnog profila 80 mm. Usvojen je profil od 100 mm za cijelo područje Plana.

Prilikom projektiranja vodovodne mreže postavljena je i hidrantska mreža, a sve prema važećim propisima i pravilnicima.

Za priključenje novih građevina na vodoopskrbnu mrežu potrebno je sukladno uvjetima i zahtjevima nadležnih pravnih osoba s javnim ovlastima osigurati dovoljne količine u vodoopskrbnom sustavu.

Predviđeni su zatvoreni kanali, okruglog presjeka koji duž trase imaju odgovarajuća okna sa pokrovnom pločom na koju se ugrađuje lijevano-željezni poklopac, vidljiv na prometnoj površini sa istom kotom nivelete, kao prometnica.

Odvodnja otpadnih i oborinskih voda

Na području Općine Zagvozđ djelomično je izvedena odvodnja otpadnih voda ali trenutno ne postoji objedinjen katastar komunalne infrastrukture. Za predmetno područje planirana je otpadna kanalizacija dimenzionirana za potrebe 1000 stanovnika naselja mješovitog tipa uz specifičnu potrošnju vode od 160 l/stan/dan (koeficijent umanjenja za otpadne vode = 0.7) i uračunate protupožarne količine od 10 l/s.

Za djelomičnu faznu (etapnu) izgradnje, odnosno za već izgrađene objekte, do konačne izgradnje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, odvodnja sanitarnih otpadnih voda iz objekata rješavat će se preko vodonepropusnih sabirnih jama s pražnjenjem kompletnog sadržaja za građevine čije je opterećenje otpadnim vodama iz objekata do 10 ES (ekvivalent stanovnika), odnosno najviše tri stana. Za opterećenja iz objekata veća od 10 ES biti će potrebno kao privremeno rješenje ugraditi biološki uređaj za pročišćavanje koji će na izlazu zadovoljavati vrijednosti pokazatelja za 2.stupanj pročišćavanja (prema Pravilniku o граниčnim vrijednostima emisija otpadnih voda NN 80/13,43/14, 27/15 i 3/16). Isto vrijedi i za zatečene građevine, koje mogu svoje otpadne vode do konačne izgradnje planiranog kolektora, privremeno ispuštati kroz uređaj za pročišćavanje u tlo. Prostornim planom Općine Zagvozd planiran je uređaj za pročišćavanje unutar gospodarske zone Troje Gomile koja je izvan obuhvata ovog plana stoga će se u kartografskom prilogu 2.5. Odvodnja otpadnih i oborinskih voda naznačiti smjer glavnih kolektora bez preciznog utvrđivanja lokacije uređaja.

Izgradnja većih objekata moguća je po izgradnji sustava kanala od naselja do priključka na planirani kanalizacijski sustav Općine Zagvozd. Iznimno se može uz suglasnost i prema uvjetima Hrvatskih voda dopustiti drukčije rješenje od navedenih.

Otpadne vode objekata i manjih pogona prije priključka trebaju zadovoljiti kriterije za kućanske otpadne vode. Oborinske vode sa radnih, prometnih i manipulativnih površina, prihvaćaju se zatvorenim kanalima sa na kojima se prije priključka na glavni odvodni kanal ili bujicu, trebaju propustiti kroz separator ulja.

U kartografskom prilogu 2.5. predložena je i trasa buduće oborinske kanalizacije proračunata prema racionalnoj metodi. Odvodni kanali oborinske kanalizacije locirani su u osi prometnice na minimalnoj dubini od 1,0 m (1,2 za profile veće od 600 mm), računajući od tjemena cijevi. Trasa otpadne kanalizacije smještena je 1,5 od oborinske i uvijek sa suprotne strane od vodovodne mreže.

Dozvoljava se translatorno pomicanje dionica trasa vodoopskrbe i odvodnje (npr. zbog usklađenja s preciznijim geodetskim izmjerama), ukoliko se time ne remeti usvojenu koncepciju uz obvezu poštivanja koridora ostale infrastrukture. Također detaljnijim hidrauličkim proračunom, dozvoljena su manja odstupanja usvojenih presjeka pojedinih dionica. Moguća odstupanja neće uvjetovati izmjenu ovog Plana.

Članak 71.

Prema Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11, 47/13) područje predmetnog UPU-a nije obuhvaćeno posebnim zaštitnim zonama ali je zbog karaktera tla na ovom području (krški vodonosnik) potrebna zaštita podzemnih voda na slijedeći način:

- usvajanjem razdjelnog sistema kanalizacije , kao optimalnog i sigurnog,
- ugradnjom uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda, a koja se skuplja sa manipulativnih površina i prometnica,
- usvajanjem zatvorenog sistema odvodnje kanalizacije,
- osiguranjem kvalitetne vodoopskrbe planiranog prostora.

6.7. UVJETI UREĐENJA ZAŠTITNIH ZELENIH POVRŠINA**Članak 72.**

Zaštitna zelena površina (Z1) je pretežno neizgrađeni prostor oblikovan radi potrebe zaštite nestabilnih padina te zbog nemogućnosti formiranja građevinskih čestica zbog blizine infrastrukturnih sustava. Zaštitne zelene površine uređuju se pretežito kroz očuvanje postojeće vegetacije te uz dopunu novim autohtonim zelenilom. Zaštitne zelene površine uređuju se na način da ne ometaju sigurnost odvijanja prometa u smislu očuvanja preglednosti prometnih površina.

7. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA**Članak 73.**

Uvidom u dokumentaciju Hrvatskih šuma d.o.o. Zagreb, utvrđeno je da se Plan obuhvaća površine šuma i šumskog zemljišta:

Gospodarska jedinica „Orljača“ u odjelima/odsjecima:

60a uređajni razred: Kultura crnog bora – zaštita zemljišta (područje namjene u planu M1)

60b uređajni razred: Šikara – zaštita zemljišta (M1)

Gospodarska jedinica „Biokovska sela“ u odjelima/odsjecima:

17a uređajni razred Šikara – zaštita zemljišta (M1, M2, Z1)

17b uređajni razred: Crni bor – zaštita zemljišta (M1, M2, Z1)

Pri izradi svih prostornih zahvata degradacija šuma (osobito visokih šuma) i šumskih zemljišta mora se svesti na najmanju moguću razinu u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i Zakonom o šumama (NN 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10, 25/12, 68/12, 148/13, 94/14) očuvati šume kao dobra od interesa za Republiku Hrvatsku koja imaju njezinu osobitu zaštitu.

Pregled podataka, planskih smjernica i ostalih dokumentata iz djelokruga gospodarenja šumama moguće je na internet portalu <http://javni-podaci-karta.hrsume.hr/>.

7.1. SMJERNICE ZA PROSTORNO UREĐENJE RURALNIH CJELINA**Članak 74.**

Zone zaštite određene su u cilju očuvanja tipoloških karakteristika povijesnog naselja i njegove karakteristične slike, te očuvanju njegovih povijesnih struktura (prostornih i graditeljskih). Diferencirane su prema stupnju očuvanosti povijesne građevne strukture i prostorne organizacije i različitih režima i mogućih zahvata. Zone zaštite povijesnih naselja definirane su kao:

- A zona zaštite - kao prvi stupanj zaštite i odnosi se na zonu u kojoj se u potpunosti štiti ustroj naselja.

- B zona zaštite vrednuje se kao 2. stupanj zaštite i uključuje povijesni prostor naselja u kojem je očuvana tradicionalna matrica, mreža ulica i parcelacija te pripadajuća povijesna (tradicijaska) arhitektura, ali je djelomice izgrađena i novijim građevinama koje čine skladnu cjelinu.

Sve građevinske i druge intervencije u zoni navedenog režima zaštite podliježu upravnom postupku, tj. potrebno je na temelju odgovarajuće detaljne planske i projektno-tehničke dokumentacije kojima prethode snimci postojećeg stanja, konzervatorske studije, konzervatorsko-restauratorski istražni radovi, ishoditi stručno mišljenje, posebne uvjete zaštite i prethodno odobrenje za radove od Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Imotskom. Prilikom izdavanja lokacijske i građevinske dozvole potrebno je nadležnom Konzervatorskom odjelu u Imotskom podnijeti zahtjev za utvrđivanje posebnih uvjeta zaštite kulturnog dobra, sukladno važećim odredbama Zakona o gradnji i Zakona o prostornom uređenju, kao i odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Također se određuje da arhitektonski projekti ili projekti uređenja koji se na bilo koji način odnose naspram pojedinačnog nepokretnog kulturnog dobra (registriranog, preventivno zaštićenog ili evidentiranog) trebaju imati posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela, odnosno konzervatorsku suglasnost istog. Sve zahvate na pojedinačnim zaštićenim kulturnim dobrima (dokumentiranje, projektiranje i izvođenje) mogu izvoditi isključivo projektanti i izvođači koji za to imaju dopuštenje Ministarstva kulture za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, a radove treba izvesti pod stručnim nadzorom Konzervatorskog odjela u Imotskom.

Članak 75.

U ruralnim cjelinama općenito se ne preporučuju interpolacije zbog guste izgrađenosti starih povijesnih sklopova. Dozvoljavaju se samo tipološke rekonstrukcije koje podrazumijevaju izgradnju koja je unutarnjom organizacijom prostora, komunikacijom s javnim površinama, gabaritima i namjenom usklađena s postojećim okolnim povijesnim objektima, ne narušavajući siluetu i osnovne vizure te komunikacijske tokove unutar ruralne cjeline. Posebno je potrebno očuvati odnos izgrađenog dijela ruralne cjeline s neposrednim agrarnim okolišem i poljoprivrednim površinama unutar cjeline. Ne preporučuje se izmjena strukture i tipologije postojećih objekata radi funkcionalne fuzije u veće prostorne sklopove koje bi mogle dovesti do gubitka prostornog identiteta pojedinih građevina. Tradicijske građevine moguće je prilagoditi suvremenim stambenim funkcijama, uz očuvanje njihovog vanjskog izgleda. U kontaktnoj zoni povijesne jezgre, u okviru granica naselja, moguća su manja proširenja građevinskih područja naselja, uz uvjet da nova gradnja poštuje oblike i materijale tradicijske arhitekture.

Proširenje građevinskih područja postojećih naselja planirati na način kojim bi se zadržala homogenost slike povijesnog naselja, kvalitetna ekspozicija i zelene cezure između pojedinih naselja, što znači da je neprihvatljivo širenje građevinskih područja u smjeru prilaznih cesta s kojih se doživljavaju kvalitetne vizure na povijesnu jezgru naselja te njihovo međusobno spajanje u povezane cjeline. U planiranju širenja građevinskih područja naselja, njihovom dimenzioniranju i prostornom smještaju, treba nastojati očuvati njihov karakter, s obzirom na tip (zbijeni zaselak ili longitudinalni niz), i karakter naselja (selo sa središnjim funkcijama, zaselak). Jednako je važno čuvanje kvalitetnog kultiviranog krajolika, poljodjelskih površina, puteva, suhozida, šuma i sl., jer cjelovitu sliku naselja, osim njegove građevne strukture čini i pripadajuće pejzažno okruženje. Zone označene kao ozelenjene i pejzažne površine treba i nadalje održavati u toj namjeni, bez širenja građevinskog područja, budući da su značajne kao prostori ekspozicije povijesnog naselja.

Povijesne građevine obnavljaju se cjelovito, zajedno s njihovim okolišem (dvorištem, vrtom, pristupom i sl.) Raznim mjerama na razini lokalne zajednice potrebno je poticati obnovu i održavanje starih, umjesto izgradnje novih kuća. Preporuča se staru kuću sačuvati i obnoviti, te ju koristiti za trajno ili povremeno stanovanje ili u turističke svrhe (seoski turizam). U obnovi postojećih kuća treba koristiti tradicionalne materijale (kamen, drvo) i način gradnje,

bez uvođenja novih materijala. Nova izgradnja treba svojim gabaritima biti usklađena s postojećom, uz poštivanje tradicijske pravokutne tlocrtne dispozicije, katnosti (prizemnice, katnice), izgleda krovišta (dvostrešno, pokriveno ravnim utorenim crijepom tzv. francuzicom), te uz upotrebu tradicijskih detalja (kamene balature, drveni zatvori, solari) i korištenje autohtonih materijala. Uređivanje svih vanjskih ploha objekata u ruralnim cjelinama mora se temeljiti na korištenju isključivo lokalnih arhitektonskih izraza i tradicionalnih građevinskih materijala kako bi se uspostavio harmoničan odnos s postojećim vrijednostima naselja i prostora kao povijesnog kulturnog krajolika.

Svi građevinski zahvati na pojedinačnom nepokretnom kulturnom dobru, objektima unutar kulturno-povijesne cjeline, kao i na području prostornih međa kulturnog dobra mogu se poduzimati samo uz prethodno utvrđivanje posebnih uvjeta i ishoda prethodnog odobrenja za radove od Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Imotskom. Kod izdavanja uvjeta za izgradnju bilo koje vrste zgrade potrebno je paziti na mikroambijent naselja, tj. novogradnju uskladiti sa zatečenim tlocrtnim i visinskim gabaritima postojeće zgrade (ili postojećih zgrada) kako bi se ustrojio skladan graditeljsko-ambijentalni sklop. Prilikom izdavanja lokacijske i građevinske dozvole za novu izgradnju u ovim zonama, potrebno je nadležnom Konzervatorskom odjelu u Imotskom podnijeti zahtjev za utvrđivanje posebnih uvjeta zaštite kulturnog dobra, sukladno važećim odredbama Zakona o gradnji i Zakona o prostornom uređenju, kao i odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

7.2. MJERE ZA PROSTORNO UREĐENJE POJEDINAČNIH SAKRALNIH I CIVILNIH POVIJESNIH GRAĐEVINA

Članak 76.

Osim definiranja režima zaštite, predviđaju se smjernice i mjere za zahvate na sakralnoj i civilnoj graditeljskoj baštini, kako bi se zaštitila od daljnjeg propadanja i degradiranja arhitektonskih i stilskih vrijednosti, te uključila u suvremeni život. Sakralni i civilni kompleksi mogu mijenjati namjenu tek temeljem izvršene konzervacije, a od općih intervencija na građevinama, s obzirom na njihovu visoku spomeničku vrijednost predviđaju se slijedeći zahvati: konzervacija, restauracija, građevinska sanacija te rekonstrukcija, ukoliko se takve metode potvrde kao poželjne u postizanju integriteta kulturnog dobra.

Sve sakralne i civilne građevine obuhvaćene ovim Planom naznačene su na kartografskom prilogu 3. Uvjeti korištenja te su mjere zaštite određene prema Konzervatorskoj podlozi izrađenoj u svibnju 2015. (izrađivač Ured ovlaštene arhitektice Vlasta Marčić, dipl.ing.arh., Matoševa 11, 21000 Split, TD 12-15) kako slijede:

Zagvozd - Butige, crkva Svih Svetih (87/6)

Crkva Svih Svetih, nazivana još i Gospina crkva, izgrađena je u prvoj polovici XVII. stoljeća, dok je župa osnovana oko 1600. godine. Crkva manjih dimenzija građena je kao jednobrodna, sa plitkom kvadratičnom apsidom. Na glavnom pročelju je jednostavan ulaz sa kamenim pragovima, i uz njega na pročelju škropionica, a u zabatu jednodijelna kamena preslica baroknog oblikovanja. Krov je pokriven kamenim pločama. Prema natpisu na pročelju, pisanim bosančicom, čita se kako je crkvu 1644. godine posvetio fra Pavao Posilović, biskup Skradinski. Prema Petru Kaeru (župnik 1877.-1882.) oko crkve Svih Svetih bilo je 27 stećaka što upućuje na postojanje srednjovjekovnog groblja, dok ih je danas nešto manje.

Status zaštite: kulturno dobro upisano u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-3844

Režim zaštite: A zona zaštite (potpuna zaštita povijesnih struktura i pojedinačnih objekata). To je zona potpune konzervatorske zaštite s cjelovitom zaštitom povijesne strukture, oblika i tipologije gradnje u kojoj nije poželjno uvođenje novih struktura niti moderniziranje zatečenih arhitektonskih oblika. Prije bilo kakve intervencije na građevini i njenom inventaru potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje Konzervatorskog odjela u Imotskom te radove izvesti pod stručnim nadzorom konzervatorske službe.

Zagvozd, kapela sv. Nikole (88/6)

U središtu Zagvozda, na raskrižju puteva nalazi se kapela – poklonac, sagrađena 1900. godine, u kojoj je slika sv. Nikole. Kapela je jednostavnog oblikovanja, pravokutnog tlocrta, sa dvostrešnim krovom pokrivenim kamenim pločama.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Režim zaštite: Prije bilo kakvih građevinskih radova potrebno je zatražiti odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela u Imotskom.

Zagvozd, Sklop kuća istočno od župne crkve Gospe Karmelske (89/6)

Sklop čini 6-7 stambenih i gospodarskih objekata, postavljenih u obliku slova „U“ tako da u središtu formiraju dvorište popločano kamenom. Ističe se veća stambena katnica sa balaturom sa dvorišne strane ispod koje je lučno nadsvođeni ulaz u konobu, sa dvostrešnim krovom pokrivenim ravnim utorenim crijepom od salonita i strehom od lomljenih kamenih ploča. Na nju se naslanjaju stambene i gospodarske prizemnice sa dvostrešnim krovom i pokrovom od francuzice. Objekti su preoblikovani i narušeni ugradnjom oblikovnih elemenata i materijala bez tradicijskih odlika.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Režim zaštite: Potrebno je ukloniti intervencije netradicionalnim oblikovnim elementima i materijalima (betonski elementi, PVC stolarija) koji su uništili izgled i sklad autohtonog arhitektonskog oblikovanja sklopa. Prije bilo kakvih intervencija i zahvata potrebno se konzultirati te zatražiti odobrenje i suglasnost od nadležnog konzervatorskog odjela u Imotskom.

Na potezu između crkve i zgrade Općine sa sjeverne i južne strane ceste nalazi se niz kamenih katnica koje svojim volumenima, građevnom strukturom i oblikovanjem tvore prepoznatljivu ambijentalnu vizuru centra Zagvozda. U svrhu očuvanja te povijesne (tradicionalne) slike naselja, obnova postojećih kuća mora se temeljiti na korištenju isključivo lokalni arhitektonskih izraza i tradicionalnih autohtonih građevinskih materijala (kamen, drvo) uz zadržavanje izraza i nagiba krovnih ploha (dvostrešno, pokriveno ravnim utorenim crijepom tzv. Francuzicom) te uz upotrebu tradicijskih detalja (kamene balature, drveni zatvori, solari). Preporuča se prije obnove zatražiti smjernice Konzervatorskog odjela u Imotskom.

7.3. MJERE ZAŠTITE ARHEOLOŠKIH LOKALITETA

Članak 77.

Zaštita arheološke baštine odnosi se i na neistražena te na potencijalna nalazišta sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, kojim je određeno ako se pri izvođenju radova naiđe na arheološko nalazište izvođač radova dužan je prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja izvijestiti nadležno tijelo. Arheološke lokalitete i zone utvrđene ovim Izmjenama i dopunama Konzervatorskog elaborata potrebno je detaljno istražiti ili dokumentirati, te

utvrditi način korištenja arheoloških lokaliteta i zona. Svi navedeni lokaliteti predstavljaju vrijednu kulturnu baštinu i značajni su elementi kako za kulturni tako i za povijesni identitet prostora općine Zagvozd.

Arheološku zonu **Vrtača, Zagvozd**, utvrđenu ovim planom potrebno je detaljno istražiti te utvrditi način korištenja. Ukoliko istraživanja pokažu da se radi o izuzetno važnom arheološkom nalazištu gradnja neće biti moguća. Prema Konzervatorskoj podlozi određena je mjera zaštite za Vrtaču, Zagvozd:

Vrtača, Zagvozd (90/6)

Jugozapadno od župne crkve u Zagvozdu nalazi se vrtača s bunarom na dnu. Bunar je izgrađen u 19. st. Na sjevernim terasama vrtače ostaci su objekata s kraja 17. i početka 18. stoljeća.

Status zaštite: evidentirano kulturno dobro

Režim zaštite: A zona zaštite (**potpuna zaštita povijesnih struktura i pojedinačnih objekata**). To je zona potpune konzervatorske zaštite s cjelovitom zaštitom povijesne strukture, oblika i tipologije gradnje u kojoj nije poželjno uvođenje novih struktura niti moderniziranje zatečenih arhitektonskih oblika. Na prostoru oko lokaliteta i na samom lokalitetu zabranjeno je izvoditi sve građevinske, zemljane i slične radove ili ih izvoditi uz pribavljeno odobrenje, suradnju i stalni nadzor arheologa nadležnog Konzervatorskog odjela u Imotskom.

Članak 78.

Izvan izgrađenih područja prije bilo kakvih intervencija u prostoru nužno je provesti detaljno istraživanje i konzervaciju nalaza. U područjima kojim se ovim planom predviđa izgradnja objekata, a prostor nije izgrađen i priveden namjeni, obvezuje se nositelj zahvata da tijekom izrade istražnih radova koji prethode procjeni utjecaja na okoliš osigura arheološko istraživanje rezultat kojeg mora biti detaljno pozicioniranje arheoloških nalaza u prostoru i njihova valorizacija.

7.4. MJERE ZAŠTITE PRIRODNE BAŠTINE

Članak 79.

Prilikom preklapanja podloge Ekološke mreže Natura 2000 sa podlogom PPU-a Općine Zagvozd, vidljivo je da se predmetni Plan nalazi izvan područja ekološke mreže na udaljenosti većoj od 800 m od najbližeg područja ekološke mreže značajnog za ptice (POP), HR1000030 – Biokovo i Rilić i područja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS), HR5000030 – Biokovo, sukladno Uredbi o ekološkoj mreži (NN 124/2013, 105/2015).

Međunarodno područje važno za ptice je:

HR1000030 # Biokovo i Rilić, unutar kojega se nalaze ciljne vrste jarebice kamenjarke, primorske trepteljke, surog orla, ušare, leganja, zmijara, eje strnjarice, planinskog djetlića, crne žune, vrtno strnadice, sivog sokola, ždrala, rusog svračka, ševe krunice, škanjca osaša i sive žune.

Područje važno za divlje svojte i stanišne tipove je:

HR5000030 # Biokovo, unutar kojega se nalaze ciljne vrste Skopolijeve gušarke, vuka, hrastove strizibube, mosorske gušterice, dinarske voluhare, medonjice, jelenaka,

dugokrile pršnjake, velika četveropjege cvilidrete, velikouhog šišmiša, dalmatinskog okaša, alpinske strizibube, zimzelene medvjete, nježne kockavice, žute sirištare, ljiljana zlatana, finobodljaste kačune, kao i ciljna staništa mediteranskih šuma endemičnog crnog bora, eumediteranskih travnjaka, te Otvorene kserotermofilne pionirske zajednice na karbonatnom kamenitom tlu.

S obzirom na lokalni karakter planiranih izmjena i na udaljenost od područja ekološke mreže, ocijenjeno je da se može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja UPU Zagvozd centar – UPU 2 na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže.

Skrb o zaštićenim dijelovima prirode kao i praćenja stanja te provedba mjera zaštite i upravljanja u nadležnosti je Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Splitsko-dalmatinske županije. Parkom prirode Biokovo upravlja javna ustanova "Park prirode Biokovo".

Članak 80.

Područje Općine Zagvozd je prostor značajnih prirodnih vrijednosti i raznolikosti koji zajedno s prostorima transformiranim djelovanjem čovjeka čine vrijedan prirodni i kulturni krajobraz.

Osnovni ciljevi zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti se postižu mjerama zaštite:

- očuvanje i zaštita prirodnog i kulturnog krajobraza kao temeljne vrijednosti prostora,
- očuvati prirodna staništa i što prirodnija vodena staništa, voditi brigu prilikom gospodarenja šumama kao i pridržavati se mjera propisanih šumsko-gospodarskom osnovom, očuvati povoljan omjer travnjaka i šikara uključujući sprečavanje procesa sukcesije (zaraštavanje travnjaka), gospodariti travnjacima putem ispaše i režima košnje, prihvatljivo koristiti sredstva za zaštitu bilja i mineralna gnojiva, poticati ekstenzivno stočarstvo i sl.,
- kvalitetu prostora štititi izgradnjom adekvatnih sustava odvodnje,
- poticanje i unapređivanje održavanja i obnove zapuštenih poljodjelskih zemljišta, zadržavajući njihov tradicijski i prirodni ustroj (osobito terasastih vinograda),
- zadržavanje povijesnih trasa putova (starih cesta, pješačkih staza, poljskih putova i šumskih prosjeka),
- očuvanje povijesnih naseobinskih cjelina (sela, zaselaka i izdvojenih sklopova) u njihovu izvornom okruženju, s povijesnim graditeljskim ustrojem i naslijeđenom parcelacijom,
- oživljavanje starih zaselaka i osamljenih gospodarstava etnološke, arhitektonske i ambijentalne vrijednosti,
- očuvanje i obnova tradicijskoga graditeljstva (osobito starih kamenih kuća), ali i svih drugih povijesnih građevina spomeničkih svojstava, kao nositelja prepoznatljivosti prostora,
- očuvanje povijesne slike, volumena (gabarita) i obrisa naselja, naslijeđenih vrijednosti krajolika i slikovitih pogleda (vizura),
- očuvanje i njegovanje izvornih i tradicijskih sadržaja, poljodjelskih kultura i tradicijskoga načina obrade zemlje i stočarstva,
- u planiranoj organizaciji i korištenju prostora uvažavanje prirodnih kapaciteta tj. omogućavanje održavanja ekološke ravnoteže tla, zraka i voda,
- afirmacija i osnaživanje pravnog aspekta zaštite i unapređenja čovjekove okoline,
- poticanje zaštite prirodne sredine i očuvanje i proširenje zelenih površina i ekoloških pojaseva.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ I ZBRINJAVANJE OTPADA**Članak 81.**

S obzirom na kriterij ekološki negativnog utjecaja komunalnog sustava na okoliš, objekte spomenutog sustava možemo podijeliti na dvije skupine:

- odvodni kanali fekalne kanalizacije su bez negativnog utjecaja na okoliš s obzirom na usvojeni zatvoreni sistem odvojenog prihvata fekalnih voda i njihovo precrcpljivanje na uređaj za pročišćavanje,
- kanali oborinske kanalizacije su također zatvorenog tipa sa ispustom i mogućnošću zagađenja okoliša, zbog čega se prije priključenja odvoda sa parkirališta ugrađuju separatori radi sprečavanja zagađenja okoliša.

Ovim zahvatima u prostoru uz adekvatno održavanje, postići će se kvalitetna zaštita od nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Svojom brojnošću i samom činjenicom fizičke prisutnosti u gotovo svim dijelovima zone plana, elektroprivredni objekti automatski negativno doprinose općem korištenju i oblikovanju prostora, koje nažalost nikakvim mjerama nije moguće potpuno eliminirati, već ih je primjenom odgovarajućih tehnologija i tehničkih rješenja moguće svesti na manje i prihvatljivije iznose, što je primijenjeno i u ovom rješenju sustava elektroopskrbe u maksimalno mogućem opsegu.

U tom kontekstu mogu se navesti najvažnije mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš:

- Niti jedan od postojećih i planiranih elektroprivrednih objekata na području ove općine nije iz skupine tzv. aktivnih zagađivača prostora.
- Primjenom kablskih (podzemnih) vodova 20(10) kV i vodova nn (1kV) višestruko se povećava sigurnost napajanja potrošača, uklanja se opasnost od dodira vodova pod naponom i uklanja se vizualni utjecaj nadzemnih vodova na okoliš.
- Primjenom kablskih razvodnih ormarića (KRO) i kablskih priključnih ormarića (KPO) izrađenih od poliestera bitno se produljuje njihov vijek trajanja, poboljšava vizualna prihvatljivost i povećava sigurnost od opasnih napona dodira.
- Trafostanice gradskog tipa izgraditi u obliku kućice adekvatno arhitektonski oblikovane i uklopljene u okoliš. Gradske trafostanice koje su eventualno locirane u drugim objektima treba adekvatno zaštititi od širenja negativnih utjecaja na okoliš (buka, zagrijavanje, vibracije, požar i sl.).
- Sve pasivne metalne dijelove vodova i postrojenja bez obzira na vrstu lokacije treba propisno uzemljiti i izvršiti oblikovanje potencijala u neposrednoj blizini istih kako bi se eliminirale potencijalne opasnosti za ljude i životinje koji povremeno ili trajno borave u njihovoj blizini.
- Svojom brojnošću i samom činjenicom fizičke prisutnosti u gotovo svim dijelovima zone plana, telekomunikacijska mreža negativno doprinosi općem korištenju i oblikovanju prostora, koje nažalost nikakvim mjerama nije moguće potpuno eliminirati, već ih je primjenom odgovarajućih tehnologija i tehničkih rješenja moguće svesti na prihvatljivije iznose, što je primijenjeno i u ovom rješenju sustava telekomunikacijske infrastrukture.

U tom kontekstu mogu se navesti najvažnije mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš:

- Niti jedan od postojećih i planiranih dijelova telekomunikacijske infrastrukture na području ovog plana nije iz skupine tzv. aktivnih zagađivača prostora.
- Sve pasivne metalne dijelove vodova i postrojenja bez obzira na vrstu lokacije treba propisno uzemljiti.

8.1. ZAŠTITA TLA

Članak 82.

Mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš su očuvanje i poboljšanje kvaliteta tla:

- u okviru praćenja stanja okoliša (Monitoring) sustavno mjeriti onečišćenja tala na temelju zakonske regulative.
- u okviru Katastra emisija u okoliš voditi očevidnike za emisije onečišćavajući tvari u tlo,
- smanjiti emisije onečišćujućih tvari (kontaminaciju teškim plinovima, otpadnim plinovima, komunalnim i industrijskim vodama, radionuklidima i dr.) u tlo na način da
- izvori emisija djeluju po standardima zaštite okoliša,
- smanjiti unos pesticida u tlo te smanjiti globalni proces humizacije tla,
- opožarene površine čim prije pošumljavati kako bi se smanjio učinak erozije tla,
- izgradnju urbanih cjelina, industrijske objekte, prometnice i sl. planirati na način da se nepovratno izgubi što manje tla,
- uz ceste s velikom količinom prometa uređivati pojaseve zaštitnog zelenila i drvorede primjerene širine te ograničiti proizvodnju poljoprivrednih proizvoda na zemljištu najmanje 20,0 m od ruba kolnika ceste;
- radi zaštite od oborinskih voda potrebno je osigurati vodopropusnost tla na građevnoj čestici i ograničavanjem udjela nepropusnih površina prilikom uređenja javnih otvorenih prostora.

8.2. OČUVANJE I POBOLJŠANJE KVALITETE VODA

Članak 83.

Planiranje i gradnja građevina za odvodnju otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda:

- obvezan predtretman otpadnih voda iz gospodarskih pogona i dovođenje otpadne vode na razinu tzv. gradskih otpadnih voda prije upuštanja u gradski sustav odvodnje otpadnih (fekalnih) voda;
- povećanje kapaciteta prijemnika gradnjom potrebnih vodnih građevina;
- zabrana, odnosno ograničenje ispuštanja opasnih tvari propisanih uredbom o opasnim tvarima u vodama;
- sanacija divljih deponija, te kontrolirano odlaganje otpada;
- spriječiti nastajanje onečišćenja na postojećim izvorištima za opskrbu vodom ;

- ugradnja separatora ulja i masti na kanalima oborinske kanalizacije, a po potrebi i taložnika;
- ugradnja finih rešetki ili nekih drugih rješenja na ispustima prelivnih voda radi sprječavanja zagađenja.

8.3. SANITARNA ZAŠTITA VODA

Članak 84.

Temeljne postavke zaštite i upravljanja vodama dane su Zakonom o vodama (NN 153/09, 14/14).

Vode su opće dobro koje zbog svojih prirodnih svojstava ne mogu biti ni u čijem vlasništvu.

Vode kao opće dobro imaju osobitu zaštitu Republike Hrvatske.

Odredbe ovoga Zakona odnose se na:

- površinske i podzemne vode,
- priobalne vode u pogledu njihovog kemijskog i ekološkog stanja, gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu,
- vode teritorijalnog mora u pogledu njihovog kemijskog stanja, gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu te u odnosu na nalazišta vode za piće i
- mineralne i termalne vode, osim mineralnih i geotermalnih voda iz kojih se mogu pridobivati mineralne sirovine ili koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe što se uređuje Zakonom o rudarstvu.

Područje na kojem se nalazi izvorište ili drugo ležište vode koje se koristi ili je rezervirano za javnu vodoopskrbu, kao i područje na kojem se za iste potrebe zahvaća voda iz rijeka, jezera, akumulacija i sl. (u daljnjem tekstu: izvorišta), mora biti zaštićeno od namjernog ili slučajnog onečišćenja i od drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost voda ili na njezinu izdašnost (zone sanitarne zaštite).

Zaštita izvorišta po zonama sanitarne zaštite provodi se sukladno odluci o zaštiti izvorišta.

Odlukom o zaštiti izvorišta propisuje se, na temelju provedenih vodoistražnih radova:

- veličina i granice zona sanitarne zaštite,
- sanitarni i drugi uvjeti održavanja,
- mjere zaštite,
- izvori i načini financiranja provedbe mjera zaštite,
- ograničenja ili zabrane obavljanja poljoprivredne i drugih djelatnosti,
- ograničenja ili zabrane građenja ili obavljanja drugih radnji kojima se može utjecati na kakvoću ili količinu voda izvorišta

Odluku o zaštiti izvorišta, uz prethodnu suglasnost Hrvatskih voda, donosi:

- predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, ako je zona na području jedinice lokalne samouprave,
- predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, ako se zona prostire na području više jedinica lokalne samouprave u sastavu iste jedinice područne (regionalne) samouprave,

- sporazumno predstavnička tijela jedinica područne (regionalne) samouprave, ako se zona prostire na području više jedinica područne (regionalne) samouprave.

Ako općinska odnosno županijska tijela u roku propisanom Zakonom ne donesu odluku o zaštiti izvorišta, istu će donijeti ministar i ona će ostati na snazi do donošenja odluke općinskih odnosno županijskih tijela.

Ovom odlukom utvrđene zone sanitarne zaštite i prostor rezerviran za zone sanitarne zaštite za koje nije donesena odluka, moraju se uvrstiti u prostorne planove područja na kojem se te zone prostiru.

Članak 85.

U svrhu tehničkog održavanja, te radova građenja, uz bujične vodotoke treba osigurati inundacijski pojas minimalne širine od 5,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra. U inundacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim, te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka. Posebno se inundacijski pojas može smanjit do 3,0 m širine, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno.

8.4. OČUVANJE ČISTOĆE ZRAKA

Članak 86.

Na području obuhvata plana nema značajnih izvora onečišćenja zraka. Svi vlasnici izvora koji potencijalno utječu na kakvoću zraka dužni su osigurati redovito praćenje emisije svojih izvora i o tome redovito dostavljati podatke u katastar onečišćavanja okoliša. Izvori onečišćenja zraka moraju biti proizvedeni, opremljeni i održavani na način da ne ispuštaju u zrak tvari iznad graničnih vrijednosti emisije, prema zakonu i posebnom propisu o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora.

Zaštita i poboljšanje kvalitete zraka mogu se osigurati unapređenjem javnog prijevoza, štednjom energije te razvojem alternativnih izvora energije, povećanjem udjela zelenih površina te planiranjem energetski učinkovite gradnje.

Stanje zaštite zraka ne smije prelaziti preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV). U cilju toga potrebno je:

- djelovati preventivno kako se zbog građenja i razvitka područja ne bi prekoračile preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV),
- uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka. Lokacije odabrati u naseljenom i prometom opterećenom dijelu grada i u blizini industrijskih izvora onečišćenja te uspostaviti odgovarajući informacijski sustav,
- redovito praćenje emisija, vođenje registra izvora emisija s podacima o prostornom smještaju, kapacitetu te vrsti i količini emisija na temelju kojih se vodi katastar emisija na gradskoj i županijskoj razini,
- zabrana proizvodnje tvari koje oštećuju ozonski omotač.

8.5. SMANJENJE PREKOMJERNE BUKE**Članak 87.**

Zakonom o zaštiti od buke ("NN" broj 30/09) i Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave ("NN" broj 145/04, 55/13, 153/13) propisane su najviše dopuštene razine buke na granici građevne čestice koja ne smije prelaziti 80 dBA.

Smanjenje prekomjerne buke ostvaruje se sprječavanjem nastajanja buke pri lociranju građevina, planiranjem namjene prostora i gradnjom građevina u skladu s odredbama, formiranjem zaštitnih zelenih pojaseva sadnjom drvoreda zelenila, praćenjem provođenja zaštite od buke na temelju karte buke, primjenom akustičkih zaštitnih mjera, upotrebom uređaja i strojeva koji nisu bučni te stalnim nadzorom.

Sprječavanje nastajanja buke na način da se planira gradnja građevina, koje mogu predstavljati izvor buke, na mjestima s kojih neće djelovati na sredinu u kojoj ljudi rade i borave:

- za potrebe utvrđivanja i praćenja razine buke potrebno je izraditi karte buke za područje prolaza Auto ceste kroz naselje,
- razina buke uvjetovana prometom smanjit će se optimalizacijom utjecaja prometa na okoliš
- razina buke uzrokovana radom industrijskih pogona smanjiti će se na način da se industrijski pogoni dislociraju iz centralnog gradskog područja i to na dozvoljenu udaljenost od naseljenih mjesta sukladno zakonu,
- razina buke uzrokovana bukom iznad dozvoljene razine radom ugostiteljskih objekata, regulirati će se reguliranjem vremena rada ugostiteljskih objekata sukladno zakonskoj regulativi, primjenom karte buke za određeno područje te inspekcijskim nadzorom.

8.6. MJERE ZAŠTITE OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I RATNIH OPASNOSTI – POSEBNI UVJETI GRAĐENJA TE MJERE POSEBNE ZAŠTITE**Članak 88.****Zaštita od potresa**

Područje Općine Zagvozd nalazi se u zoni IX° MSK ljestvice. Potrebno je osigurati zaštitu od potresa IX° MSK ljestvice, što je potres koji može izazvati srednje do teške posljedice. Prostor na kojem se nalaze objekti starije gradnje spada u zonu jake ugroženosti od potresa. Kategorizacija zona ranjivosti od potresa određuje se na bazi izgrađenosti zemljišta, te vrste konstrukcije objekata neotpornih na dinamičke utjecaje.

Sukladno navedenom, u procesu planiranja, pripreme i provođenja potrebnih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od posljedica potresa na području Općine Zagvozd, potrebno je voditi računa o tipovima građevina, mogućim stupnjevima oštećenja i kvantitativnim posljedicama koje se mogu očekivati za predvidivi maksimalni intenzitet potresa.

Protupotresno projektiranje kao i građenje građevina treba provoditi sukladno zakonskim propisima (Zakon o prostornom uređenju i Zakonom o gradnji – NN br. 153/13). Prilikom projektiranja u obzir se moraju uzeti pravila propisana EN 1998 Eurokod 8: Projektiranje potresne otpornosti konstrukcija, za područje Općine Zagvozd (Splitsko – dalmatinska županija) koja se nalazi u zoni intenziteta potresa VIII° - IX° MSK ljestvice.

Pri projektiranju valja poštovati postojeće tehničke propise (Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima – Sl. List br. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 i 52/90 i Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora NN 29/83, 36/85 i 42/86). Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres. Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske puteve i potrebno je omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.

Iz pravilnika o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti preuzete su slijedeće mjere:

- Članak 25. st. 1.: Međusobni razmak SO i PO $H_1/2 + H_2/2 + 5$ m
- Članak 25. st. 2.: Otvoreni blokovi sa dva otvora $H_1/2 + H_2/2 + 5$ m
- Članak 28.: Neizgrađene površine za sklanjanje od rušenja i evakuaciju stanovništva čije su granice od susjednih objekata udaljene najmanje za $H/2$, a veličina površine ne može biti manja od broj st./4 u m²
- Članak 30.: U naselju i među naseljima potrebno je osigurati nesmetani prolaz žurnim službama
- Članak 30.: Udaljenosti objekta od ruba javne prometne površine ne može biti manji od $H/2$
- Članak 30.: Udaljenost objekta od ruba kolnika magistralne i regionalne ceste ne može biti manji od H
- Članak 34. St. 2.: Uvjeti uređenja prostora za građevinsku parcelu moraju sadržavati stupanj seizmičnosti područja za građevinske društvene infrastrukture, sportsko-rekreacijske, zdravstvene i slične građevine koji koristi veći broj različitih korisnika kao i javne prometne površine

Ostali prirodni uzroci – suša

Suša nastaje uslijed dugotrajnog pomanjkanja oborina i izaziva tzv. hidrološku sušu – pomanjkanje podzemne vode. Najveće štete suša izaziva na poljoprivredi, posebno u početnoj fazi rasta kulture.

U prosjeku najviše dana bez kiše javlja se u srpnju i kolovozu (25 dana mjesečno) te rujnu (21 dan), dok je najmanje u studenom (18 dana).

Na području Općine Zagvozd postoji opasnost od suše uslijed čega nastaju štete na poljoprivrednim kulturama.

Planske mjere zaštite od suše uključuju izvedbu vodoopskrbnog sustava.

Da bi se opasnost od posljedica suše svela na najmanju moguću mjeru, potrebno je pravovremeno i disciplinirano koristiti vodene resurse, osobito one vezane uz korištenje pitke vode. U mjerama zaštite od suše i smanjenja eventualnih šteta potrebno je sagledati mogućnost korištenja raspoloživih kapaciteta vode u vodovodnoj mreži, bunarima i cisternama.

Olujni, orkanski vjetar i tuča

Zaštita od olujnih i orkanskih vjetrova koji nisu posljedica nevremena kao kompleksne atmosfere pojave moguće je ostvariti provođenjem preventivnih mjera već pri gradnji naselja, zgrade za stanovanje i drugih građevinskih i industrijskih objekata napose tamo gdje se očekuju olujni jači vjetrovi, također i u gradnji prometnica.

S obzirom na svoje rušilačko djelovanje, olujni i orkanski vjetar vrlo štetno djeluje na građevinsku djelatnost jer onemogućava radove, ruši dizalice, krovove i loše izvedene građevinske objekte. U području elektroprivrede i telekomunikacija, kidaju se električni i

telekomunikacijski vodovi i ruše njihovi nosači. Na području Općine Zagvozd pušu vjetrovi jačine više od 8 bofora prema Beanfortovoj ljestvici čija brzina iznosi preko 74 km/h.

Planske mjere zaštite od olujnog ili orkansnog nevremena i jakog vjetra uključuju projektiranje konstrukcija, osobito krovnih konstrukcija i pokrova prema važećim propisima s otpornošću na utjecaje vjetra očekivane jačine prema važećim propisima, te sadnju visokog zelenila u sklopu građevnih čestica na minimalno propisanim površinama. Pri hortikulturnom uređenju potrebno je birati autohtono bilje dubljeg korijena i otpornog na vjetar.

Snježne oborine i poledica

Snježne oborine mogu prouzročiti velike štete na građevinama, a najvećim dijelom to se odnosi na krovne konstrukcije, koje trebaju biti projektirane prema normama za opterećenje snijegom karakteristično za različita područja, a određeno na temelju meteoroloških podataka iz višegodišnjih razdoblje motrenja.

Preventivne mjere protiv poledice uključuju prognozu za tu pojavu te izvještavanje od strane odgovarajućih službi koje u svojoj redovnoj djelatnosti vode računa o sigurnosti prometne infrastrukture.

Mjere zaštite od snježne oborine i poledica:

- Statistički pregled područja pogođenih snježnim oborinama i poledicom
- Prilikom projektiranja objekata voditi računa da isti izdrže procijenjena opterećenja snježnim pokrivačem
- Mjere zaštite od snježnih oborina obuhvaćaju redovne akcije čišćenja snijega od strane zimske službe. Planirana širina prometnica omogućuje efikasno čišćenje snijega. Sustav oborinske odvodnje planiran je za količine koje mogu nastati otapanjem očekivanih količina snijega.
- Predvidjeti primjenu protukliznih materijala pri oblaganju vanjskih hodnih površina

Tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u gospodarskim objektima

Tehnološki procesi u kojima se koriste ili proizvode zapaljive tekućine i plinovi ili eksplozivne tvari, mogu se obavljati samo u građevinama ili njenim dijelovima koji su izgrađeni sukladno važećim propisima koji uređuju predmetnu problematiku.

U blizini zatečenih lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima ne preporuča se gradnja objekata u kojem boravi veći broj osoba. (dječji vrtići, škole, sportske dvorane, trgovački centri, stambene građevine i sl.);

Nove objekte koji se planiraju graditi, a u kojima se pojavljuju opasne tvari potrebno je locirati na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo (rubni dijelovi poslovnih zona) te obvezati vlasnike istih na uspostavu sustava za uzbunjivanje i uvezivanje na nadležni županijski centar 112.

Za potrebe gašenja požara u hidrantskoj mreži treba, ovisno o broju stanovnika, osigurati potrebnu količinu vode i odgovarajućeg tlaka. Prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža, ukoliko ne postoji treba predvidjeti vanjsku hidrantsku mrežu sukladno propisima.

Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina i gašenja požara na građevini ili otvorenom prostoru treba planirati odgovarajuće vatrogasne pristupe, prilaze i površine za operativni rad vatrogasnih vozila.

Tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u cestovnom prometu

Na području Općine Zagvozd dozvoljen je prijevoz opasnih tvari autocestom A1. Uz navedenu prometnicu potrebno je spriječiti daljnji razvoj naselja. A postojeća naselja rekonstruirati. Stanovništvo stalno educirati za postupanje u slučaju nesreće s opasnim tvarima

Zaštita od epidemiološke i sanitarne opasnosti

U slučaju katastrofe i velike nesreće na području Općine Zagvozd može doći do pojave raznih vrsta bolesti ljudi i životinja, te pojave epidemija, uglavnom uzrokovanih neodgovarajućim sanitarnim uvjetima. Također može doći do širenja bolesti bilja.

Potrebno je eventualna odlagališta otpada planirati na većoj udaljenosti od naseljenih mjesta kao i od podzemnih vodotoka na području Općine Zagvozd, te na mjestima gdje bi na najmanji mogući način onečišćavala okoliš.

Gradnju životinjskih farmi također planirati na povećanoj udaljenosti od naseljenih mjesta, a sukladno pozitivnim propisima koji reguliraju ovu problematiku.

Sklanjanje i evakuacija stanovništva

Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša za područje Općine Zagvozd od prosinca 2014. godine sadrži prosudbu moguće ugroženosti stanovništva i materijalnih dobara od opasnost, nastanka i posljedica katastrofa i velikih nesreća te prosudbu vlastitih mogućnosti za zaštitu i spašavanje.

Na prostoru Općine Zagvozd ne postoje skloništa u smislu definicije skloništa kao sredstva za kolektivnu zaštitu koja po svojoj funkcionalnoj konstrukciji i oblikovanju štiti ljude od pojedinih elementarnih nepogoda i raznovrsnih napadnih sredstava tj. ne postoji javno sklonište, skloništa za pojedini građevinski blok niti skloništa u gospodarstvenim i društvenim objektima kao ni podaci o privatnim kućama koje posjeduju podrumске prostorije.

Sklanjanje stanovništva osigurava se privremenim izmještanjem stanovništva te prilagođavanjem podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju sklanjana ljudi u skladu s Planom zaštite i spašavanja za slučaj neposredne ratne opasnosti.

Za sve građevine u kojima boravi veći broj ljudi, obvezna je izrada plana evakuacije. Evakuacija je pravovremeno, organizirano, brzo i sigurno napuštanje građevina ili dijela građevine dok još nije nastupila neposredna opasnost za osobe.

Evakuacijski putevi moraju biti dobro osvijetljeni sa pričuvnim izvorom napajanja preko generatora (agregata) ili akumulatora (baterije). Najveća dozvoljena duljina puta za evakuaciju (unutar građevine) je 45 m, a označavanje smjera kretanja prema izlazima provodi se postavljanjem slikovitih oznaka i natpisa na uočljivim mjestima, u visini očiju. Svi segmenti puta za evakuaciju (izlazi, hodnici, stubišta i dizala) moraju zadovoljavati zakonske odredbe koji propisuju način njihove gradnje i izvedbe.

U svrhu efikasne zaštite od potresa, potrebno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na području Grada uskladiti sa zakonskim i pod zakonskim propisima za predmetnu seizmičku zonu. Za područja u kojima se planira izgradnja većih stambenih i poslovnih građevina, potrebno je izvršiti geomehaničko i drugo ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija. Na seizmičkom području Općine (IX stupanj MSK), kod izgradnje objekata primjenjuje se tehnički normativi kao za predviđeni potres IX stupnja po MSK ljestvici.

Zbog pojava orkanskog i jakog vjetrova koji pomiče manje predmete i baca crijep, čini manje štete na kućama i drugim objektima te obara drveće i čupa ga sa korijenjem te čini znatne štete na zgradama, potrebno je graditi zgrade sa čvrstim krovnim konstrukcijama.

Zaklon je dvonamjenski prostor koji u mirnodopskoj uporabi ima funkciju pomoćne prostorije (ostave, radione, hobi prostor, konoba ili slično), a u slučaju potrebe postaje zaklon.

Preporuča se da za slučaj predviđene potrebe zaklanjanja ovaj prostor bude opremljen tako da pruži minimalne uvjete za višednevni boravak (sanitarni čvor, rezerva hrane i vode, priručna oprema za spašavanje, priključnice RTV i telefona i slično).

Zaklone u zemlji je potrebno hidroizolacijom osigurati od vlage, a preporuča se i termička izolacija prostorije, glede sveukupnih uvjeta boravka.

Sve zaklone (skloništa) planirati u podrumskim prostorima planiranih građevina.

Ostale mjere određene su pod slijedećim stavkama:

(1) Kapacitet:

- prema namjeni i veličini građevine
- broj sklonišnih mjesta izračunati prema čl. 43. Pravilnika o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.

(2) Ukoliko se izračunom dobije više od 50 sklonišnih mjesta, onda se primjenjuju:

- ZAKLON: do 50 sklonišnih mjesta
- SKLONIŠTA DOPUNSKE ZAŠTITE: od 50-100 sklonišnih mjesta
- SKLONIŠTA OSNOVNE ZAŠTITE: preko 100 sklonišnih mjesta

(3) Veličina:

- zaklon za jednu osobu: 2,7 m² prostora
- sklonište dopunske zaštite: 1,4 m² po osobi uz FVU uređaj
- sklonište osnovne zaštite: 1,4 m² uz FVU uređaj

(4) Otpornost:

- zaklon - 30 kPa
- sklonište dopunske zaštite - 50 kPa
- sklonište osnovne zaštite - 100 kPa

Vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi te odgojne, obrazovne, zdravstvene i druge ustanove, prometni terminali, sportske dvorane, stadioni, trgovački centri, hoteli, autokampovi, proizvodni prostori i slično, u kojima se zbog buke ili akustičke izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost sustava za javno uzbunjivanje, dužni su uspostaviti i održavati odgovarajući interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje te preko istog osigurati provedbu javnog uzbunjivanja i prijem priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama za zaštitu koje je potrebno poduzeti.

Vlasnici građevina dužni su, bez naknade, na zahtjev Državne uprave dopustiti postavljanje uređaja za uzbunjivanje građana i korištenje električne energije.

Prilikom izrade ovoga Plana, osim gore navedenih uvjeta, sklanjanje i evakuacija ljudi moraju biti usklađeni sa odredbama iz slijedećih zakona i propisa:

- Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15)
- Pravilnik o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja (NN 30/14, 67/14)
- Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN 29/83, 36/85, 42/86)
- Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN 69/16)
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima sustava javnog uzbunjivanja stanovništva (NN 69/16)
- Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (NN 44/14)
- Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13) i zakon o gradnji (NN 153/13)
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15)

8.7. POSEBNI UVJETI GRAĐENJA IZ PODRUČJA ZAŠTITE OD POŽARA**Članak 89.**

Posebni uvjeti gradnje iz područja zaštite od požara za UPU „UPU 2 Zagvozd Centar“, su slijedeći:

1. Pri projektiranju mjere zaštite od požara, kod donošenja dokumenata prostornog uređenja, voditi računa posebno o:
 - mogućnosti evakuacije i spašavanja ljudi, životinja i imovine,
 - sigurnosnim udaljenostima između građevina ili njihovom požarnom odjeljivanju,
 - osiguranju pristupa i operativnih površina za vatrogasna vozila,
 - osiguranju dostatnih izvora vode za gašenje, uzimajući u obzir postojeća i nova naselja, građevine, postrojenja i prostore te njihova požarna opterećenja i zauzetost osobama.
2. Mjere zaštite od požara projektirati u skladu s pozitivnim hrvatskim i preuzetim propisima koji reguliraju ovu problematiku, a u djelu posebnih propisa gdje ne postoje hrvatski propisi koriste se priznate metode proračuna i modela. Posebnu pozornost treba obratiti na:
 - Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN br.35/94, 142/03)
 - Pravilnik o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljavati u slučaju požara (NN br. 29/2013, 87/15)
 - Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN br.08/06)
 - Izlazne putove iz objekta projektirati u skladu s američkim smjernicama NFPA 101 (2009.)
 - Garaže projektirati prema austrijskom standardu za objekte za parkiranje TRVB N 106 ili OIB-Smjernice 2.2. Protupožarna zaštita u garaža, natkrivenim parkirnim mjestima i parkirnim etažama, 2011.
 - Sprinkler uređaj projektirati shodno njemačkim smjernicama VdS ili VdS CEA 4001, 2008.
 - Trgovačke sadržaje projektirati u skladu s tehničkim smjernicama; austrijskim standardom TRVB N 138 Prodajna mjesta građevinska zaštita od požara ili američkim smjernicama NFPA 101, 2012.
 - Sportske dvorane projektirati u skladu sa američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2009.)
 - Obrazovne ustanove projektirati u skladu s američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2012.)
 - Marine projektirati sukladno NFPA 303 Fire Protection Standard for Marinas and Boatyards 2000 Edition ili European Guideline CFEPA-E No 15:2012 F fire safety in Guet Harbours and Marinas
3. Za zahtjevne građevine potrebno je ishoditi posebne uvjete građenja Policijske uprave Splitsko - dalmatinske kojim se utvrđuju posebne mjere zaštite od požara, te na osnovu istih izraditi elaborat zaštite od požara koji će biti podloga za izradu glavnog projekta.
4. U slučaju da će se u objektima stavljati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebno je postupiti sukladno odredbama članka 11. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN br.108/95, 56/2010).

8.7. POSTUPANJE SA OTPADOM

Članak 90.

Program zbrinjavanja i gospodarenja komunalnim otpadom Splitsko-dalmatinske županije predviđa realizaciju Županijskog centra za gospodarenje otpadom. Do tog roka će se koristiti postojeća odlagališta. Općina Zagvozd odlaže otpad u odlagalištu Kozjačić koji se nalazi u neposrednoj blizini područja Jezerac. Jezerac je vrtača s promjerom u vrhu oko 60 m, a dubine 40 m. Odlagalište je u funkciji oko 30 godina.

U cilju neposrednog rješavanja problema zagađenja okoliša od nekontroliranog odlaganja različitih vrsta otpada utvrđuju se slijedeće mjere:

- Potrebno je sanirati sva "divlja" odlagališta otpada, posebno građevinskog otpada uz ceste.
- Izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada te mjere iskorištavanja vrijednih osobina otpada, odnosno program odvojenog skupljanja, recikliranje, kompostiranje i dr. potrebno je provoditi prema zakonskoj regulativi.
- Izdvojeno prikupljanje otpada u naseljima omogućuje se pomoću posuda (spremnika) razmještenim na javnim površinama i na način da se postupno otpad odvaja po vrsti.

Planirana je pretovarna stanica za komunalni otpad na području proizvodno-poslovne zone Golo brdo, a u sklopu koje će se vršiti sortiranje, baliranje i mehaničko-biološka obrada otpada.

Članak 91.

Komunalni otpad u naselju potrebno je prikupljati u tipizirane posude za otpad ili veće metalne kontejnere. Korisni dio komunalnog otpada treba sakupljati u posebne kontejnere (papir, staklo, plastika i dr.).

Za postavljanje kontejnera potrebno je osigurati odgovarajući prostor, po mogućnosti ograđen prikladnom ogradom ili zelenilom, na način da se ne ometa kolni i pješački promet i ne zagađuje okoliš.

9. OBVEZA IZRADE DETALJNIH PLANOVA UREĐENJA

Članak 92.

Unutar obuhvata Plana, ne planiraju se obveze izrade Detaljnog plana uređenja.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 93.**

Elaborat UPU-a sačinjen je u 5 (pet) izvornika i u digitalnom obliku.

Ovjeran pečatom Općinskog vijeća Općine Zagvozd i potpisom predsjednika Općinskog vijeća, čuva se u prostorijama Jedinственog upravnog odjela Općine Zagvozd i u nadležnom Uredu u Splitsko–dalmatinskoj županiji.

Članak 94.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u “Službenom glasniku Općine Zagvozd”.

Klasa:

PREDSJEDNIK OPĆINSKOG VIJEĆA

Urbroj:

Zagvozd,

Ivo Mušura

2. GRAFIČKI DIO

0.	Postojeće stanje	M 1:1000
1.	Korištenje i namjena površina	M 1:1000
2.	Prometna, telekomunikacijska i komunalna infrastrukturna mreža	
	2.1. Prometna mreža	M 1:1000
	2.2. Elektroenergetska mreža	M 1:1000
	2.3. Telekomunikacijska mreža	M 1:1000
	2.4. Vodovodna mreža	M 1:1000
	2.5. Odvodnja otpadnih i oborinskih voda	M 1:1000
3.	Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina	M 1:1000
4.	Uvjeti gradnje – oblici korištenja i načini gradnje	M 1:1000

A. OBRAZLOŽENJE**1. POLAZIŠTA****1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA OPĆINE ILI GRADA U ODNOSU NA PROSTOR I SUSTAVE ŽUPANIJE I DRŽAVE****1.1.1 Osnovni podaci o stanju u prostoru**

Općina Zagvozd, položajno i funkcijski pripada mikroregiji zaobalnog područja Županije Splitsko dalmatinske i unutar nje prostornoj cjelini Imotske krajine. U odnosu na prostorne sustave Županije, prostor općine Zagvozd ističe se:

- **manje lokalno (poticajno) razvojno središte**, koje zahtijeva kompletiranje funkcija uprave, školstva, kulture, zdravstva, financijskih usluga, opskrba i športa;
- **kao specifično malo (potencijalno) gospodarsko središte**; dovršenjem izgradnje autoceste A1 i čvora Zagvozd i tunela Biokovo, moguće je predvidjeti veći gospodarski razvoj općine u Planom predviđenim gospodarskim zonama;
- **potencijalno turističko središte**, koje zahtijeva izgradnju smještajnih kapaciteta unutar naselja općine;
- **kao prepoznatljiv urbani i ruralni prostor** tj. prostor jedinstvenih krajobraznih karakteristika i specifičnog identiteta;

Općina Zagvozd, veličine 124,09 km² i 1188 stanovnika u 2011. godini. ima prosječnu gustoću naseljenosti od 10 st/km².

Statističko naselje Zagvozd u obuhvatu Plana prema zadnjem popisu ima 763 stanovnika. U vremenskom nizu od 1953.- 2011. godine konstantno je apsolutno smanjenje broja stanovnika općine Zagvozd, ali i relativno smanjenje udjela stanovnika općine u odnosu na broj stanovnika Splitsko-dalmatinske županije

1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke

Općina Zagvozd se nalazi unutar prostorne cjeline Imotske krajine (kao prostorne cjeline) u zaobalnoj mikroregiji.

Općina Zagvozd je smještena 73 km istočno od glavnog grada županije Splita, na sjevernoj strani planine Biokovo. Geografski položaj Općine Zagvozd u unutrašnjem dijelu Splitsko-dalmatinske županije je povoljan, obzirom na blizinu priobalnog dijela županije, no loša prometna povezanost još uvijek onemogućava ostvarivanje gospodarske koristi povoljnog položaja. Značajan impuls gospodarskog razvitka Općine Zagvozd leži u korištenju Tunela Sv. Ilija kao poveznice imotske krajine i makarske rivijere. Otvaranje tunela omogućilo je da izlazak s autoceste Zagreb - Dubrovnik bude na području Općine što se može pozitivno odraziti na razvoj ovog kraja.

Čitav prostor općine je krševiti brdski kraj, s manjim dijelovima plodne zemlje uglavnom u vrtacama. Općinsko središte je Zagvozd, koje je nastalo na prometnom raskrižju važnih prometnica iz pravca Splita prema Vrgorcu i Metkoviću (Napoleonova cesta) i prema Imotskome.

Geološko-petrografski sustav i seizmički uvjeti

Geološko-petrografski sastav općine Zagvozd tvore kredni vapnenci i dolomiti. Od vapnenaca su izgrađeni grebeni i ostala uzvišenja te kraške zaravni, dok su udoline nastale u manje otpornim vapnenačko dolomitnim i dolomitnim stijenkama te dijelom u mlađim tercijarnim polupropusnim i nepropusnim naslagama. Na manjem dijelu područja još se javljaju i koluvijalni materijali te breče. Najmlađe geološke naslage su aluvijalni nanosi na kojima su nastala plodna tla.

Najveći dio prostora općine Zagvozd predstavlja pretežito smeđe tlo na vapnencima i dolomitima u kombinaciji s vapnenačko-dolomitnom crnicom, crvenicom i antropogonim tlima u vrtačama.

Veliku površinu zauzima pretežito smeđe tlo na vapnencu i dolomitu s vapnenačko dolomitnom crnicom i crvenicom, dok najmanju površinu zauzima smeđe tlo na vapnencu i dolomitu, srednje duboko i plitko, s vapnenačko dolomitnom crnicom i crvenicom.

Područje općine Zagvozd, u seizmičkom pogledu, pripada prostoru Imotske krajine koji se prema Seizmološkoj karti RH od 1987. godine, za povratni period od 500 godina, nalazi u IX zoni MCS ljestvice s vjerojatnošću pojave od 63%.

Reljef

Područje općine Zagvozd je vapnenački kraški prostor na kojem su zastupljeni svi elementi karakteristični za kraški reljef. Vapnenački grebeni i uzvišenja, među kojima su smještene kraške doline, drage, razvijene kraške zaravni, ponikve, škrape i jame predstavljaju kraške fenomene tipične za Dalmaciju.

Pružanje reljefa imalo je odlučujuću ulogu u prometnom povezivanju područja današnje općine sa susjednim područjima, što je posebno naglašeno longitudinalnim pravcem Dugopolje – Šestanovac – Zagvozd – Metković.

Pedologija

Uz kraške fenomene (škrape, vrtače, doline i drage) područje općine Zagvozd odlikuje se vrlo izraženim reljefnim oblicima što je značajno utjecalo na postanak i svojstva tla. Posebno su za ovaj prostor izrazito značajna višestoljetna nastojanja čovjeka da u tim teškim uvjetima formira polje, terase i suhozidine te tako utječe na stvaranje tla kao osnovnog preduvjeta opstanka stanovništva. Na ovom području splet pedogenetskih čimbenika i procesa, rezultirao je većim brojem tipova tala iako svi spadaju u razdjel automorfni tala. Na području općine Zagvozd ukupno je utvrđeno šest tipova tala s trinaest podtipova te više varijanti i formi. Međutim, sistemske jedinice tala ne dolaze zasebno već se javljaju kao složene zemljišne kombinacije, a utvrđene su na temelju podataka i analitičkih rezultata za morfološka, fizikalna i kemijska svojstva tla. Obradom jedinica tala te njihovih površina i pojedinih značajki, utvrđeno je da najveći dio prostora predstavlja pretežito smeđe tlo na vapnencima i dolomitima u kombinaciji s vapnenačko-dolomitnom crnicom, crvenicom i antropogonim tlima u vrtačama. Veliku površinu zauzima pretežito smeđe tlo na vapnencu i dolomitu s vapnenačko-dolomitnom crnicom i crvenicom, dok najmanju površinu zauzima smeđe tlo na vapnencu i dolomitu s vapnenačko dolomitnom crnicom i crvenicom.

Od matičnih supstrata, dominantno su zastupljeni vapnenci s lećama dolomita te vapnenci i dolomiti koji su različite starosti. Na manjem dijelu područja nalaze se i koluvijalni supstrati pretežito slabo skeletni ili/i dobro skeletoidni. Na južnom dijelu općine nalaze se i breče. Tekstura površinskog sloja tla uglavnom je ilovasta te ilovasto glinasta, a smo mjestimično glinasta. Međutim, gotovo kod svih tala prisutan je značajan sadržaj skeleta, tako da je tekstura najčešće skeletoidna. Dreniranost tla je uglavnom dobra osim kod površina većeg nagiba s plitkom ili vrlo plitkom ekološkom dubinom. Ekološka dubina varira od vrlo plitkih tala s dubinom ispod 15 cm (na višim nadmorskim visinama i većem nagibu terena) do plitkih tala s dubinom od 15 – 30 cm. Tek na manjem dijelu područja općine nalaze se srednje duboka

tla s dubinom od 30 – 60 cm te duboka tla s dubinom od preko 60 cm. Srednje duboka i duboka tla najčešće se obrađuju. Dominantni način vlaženja kod svih tala je automorfni, tj. vlaženje tla se vrši isključivo oborinskom vodom pa nema prekomjernog vlaženja profila tla. Uzimajući u obzir značajke tla i klimatske prilike na ovom području, tijekom ljetnih mjeseci, izuzetno je izražen nedostatak vode u tlu što znatno ograničava mogućnost intenzivnijeg korištenja poljoprivrednog zemljišta.

Vrednovanje zemljišta za potrebe prostornog planiranja općine Zagvozd izvršeno je prema Zakonu o poljoprivrednom zemljištu (NN br. 66/01). Tla su razvrstana u prostorne kategorije P1 (osobito vrijedna obradiva tla), P2 (vrijedna obradiva tla), P3 (ostala obradiva tla) i PŠ (ostala poljoprivredna i šumska tla, šuma i šumskih zemljišta).

Klimatska obilježja

Općina Zagvozd nalazi se u zaobalnom području i za opis klime uzeti su podaci meteorološke stanice Imotski. Srednje vrijednosti klimatskih faktora date su za period motrenja i mjerenja od 1952-1989. Za sagledavanje klimatskih uvjeta, period od 27 godina je dovoljan za prikaz osnovnih klimatskih pokazatelja. Srednje godišnja temperatura u navedenom periodu iznosi 13,8°C gdje je najhladniji mjesec siječanj (4,7°C) a najtopliji kolovoz (23,9°C). Srednja godišnja količina oborine je 1310 mm, sa najviše kiše u studenom (107,2 mm) i najmanje u svibnju (44,3 mm).

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

Dokumenti prostornog uređenja šireg područja koji su obvezujući za ovaj Plan su:

- Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske, 1997. god.
- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, 1999. god.
- Prostorni plan Splitsko dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije", broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07, 9/13)
- Prostorni plan Općine Zagvozd (Službeni glasnik Općine Zagvozd 3/12, 2/15)

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Gledanje na budući razvitak stanovništva Zagvozda treba temeljiti na međuodnosu društveno-ekonomskih i demografskih činitelja razvitka i njihovoj različitoj snazi utjecaja u različitim vremenima. Posebno je važno uočavati uzroke dosadašnjeg razvitka i procesno stanje demografske strukture, jer će upravo strukturna stanja bitno utjecati na kvalitetu i dinamiku promjena u budućem razvoju. Istražene demografske prilike i procjena uvjeta u kojima će se u buduće stanovništvo razvijati, pokazuju da je realno očekivati daljnji pad stope nataliteta. Međutim, tendencije u tom području moguće je mijenjati izmjenom karakteristika gospodarskog razvoja, odnosno aktiviranjem promicane hrvatske pronatalne politike.

Utjecaji migracijske komponente koji su, dakle, odredili dosadašnji demografski razvoj ovisit će u prvom redu o ekonomskim čimbenicima razvoja gravitirajućih područja, kao što su pravci i struktura investiranja, lociranje novih proizvodnih kapaciteta, stopa rasta gospodarstva u cjelini, te principijelnosti i ustrajnosti u provođenju demografske politike.

Neki od elemenata smanjenja migracione privlačnosti Splita kao osnovnog gravitacijskog središta područja cijele Županije su:

- iscrpljenost demografskih rezervi emigracijskih područja
- promjena u strategiji privrednog razvoja
- otežani uvjeti zapošljavanja i teškoće privredne i neprivredne infrastrukture.
- razvoj turizma u manjim mjestima obalnog područja

Demografski su procesi dugotrajni te se pri procjeni za buduće razdoblje mogu uzeti u obzir slijedeći uvjeti:

- da fertilitet ostaje na vrlo niskoj razini,
- da mortalitet ostaje na istoj razini i polako se povećava,
- da migracijski procesi stagniraju i smanjuju se,
- da specifične potrebe za radnom snagom održavaju kontinuitet sezonskih migracija s vrlo malom vjerojatnosti njihova pretvaranja u trajnu imigraciju,
- da je nerealno promatrati emigranata kao značajnu rezervu i oslanjati se na potencijalni pozitivan učinak povratka.

Takvi uvjeti rezultiraju da je osnovna demografska značajka općine Zagvozd, Županije i Hrvatske usporavanje rasta stanovništva i postupno starenje, odnosno smanjenje udjela mladih, a povećanje udjela starijih osoba. Ova projekcija ukazuje na prirodnu - biološku osnovicu budućeg razvoja stanovništva i na moguće prilike u regiji.

Gospodarski podaci

Sa 1.185.167,87 kuna po stanovniku (Županijski prosjek iznosi 2.200,31 kuna po stanovniku), što ovu malu i nenastanjenu općinu u Dalmatinskoj zagori svrstava u nerazvijene jedinice lokalne samouprave (indeks 20). Mogućnost poboljšanja ovakvog stanja se vidi u dovršenju izgradnje autoceste A1 i čvora Zagvozd, izgradnjom tunela Sv. Ilija i državne ceste Baška Voda – Zagvozd, izgradnjom gospodarskih zona i stvaranjem turističkih sadržaja.

Infrastruktura

Prometnice, vodovod, elektronapajanje, telefonija, javna rasvjeta, nogostupi, i sl. riješeni su na zadovoljavajući način. Budući da se radi o pretežito ruralnom području ne postoji kanalizacijski sustav već se fekalne otpadne vode zbrinjavaju putem septičkih jama.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

Globalni ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja su:

- unapređenje kvalitete života
- očuvanje prirodnih ekosustava, spomeničke i druge baštine ostvarenje skladnog demografskog razvoja
- osiguranje prostornih pretpostavki za rast i razvoj manjih i malih razvojnih središta
- maksimalno korištenje prednosti prometnog položaja
- razvoj tehničke i komunalne infrastrukture
- razvoj društvene infrastrukture i servisno-uslužnih djelatnosti
- podizanje standarda javnih usluga
- repozicioniranje Županije kao turističke destinacije
- razvoj agrara, poljoprivrednih resursa i djelatnosti
- poboljšanje režima zaštite okoliša

Temeljni resursi na kojima će se temeljiti budući razvoj područja su:

- prirodni resursi
- geografski smještaj i uvjeti (klima, more, topografija,...)
- prirodna baština
- stanje okoliša
- kulturna baština
- ljudski resursi

Koncepcija prostornog razvitka ovog prostora zasniva se na usporednim razvojnim prednostima područja općine Zagvozd (poljoprivreda, specifični oblici turizma i rekreacije), ograničenjima u korištenju prostora u odnosu na zaštitu okoliša kao cjeline, novom društveno političkom i gospodarskom okruženju kao i administrativno-teritorijalnom ustroju te iskazanim opredjeljenjima u budućoj obnovi i revitalizaciji područja.

Prilikom definiranja ciljeva i zadataka uređenja prostora polazi se od toga da korištenje općinskog prostora bude ekološki, gospodarski i društveno održivo, što znači da se niti jedan segment korištenja prostora (u funkciji poljoprivrede, industrije i proizvodnog zanatstva, rekreacije, gradnje stambenih građevina i sl.) ne vrednuje odvojeno, već samo u kontekstu cjelovitog razvitka.

2.1.1. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Racionalno korištenje prirodnih izvora postići će se očuvanjem i održivim, racionalnim korištenjem prirodnih resursa – mora i obale mora, voda, šuma i tla:

- Planiranim zahvatima u prostoru treba što manje mijenjati krajobraz oblikovanjem cjelovitih – kompaktnih naselja kako bi se sačuvale prirodne posebnosti. Pri planiranju smještaja većih gospodarskih i infrastrukturnih građevina treba voditi računa o njihovom uklapanju u krajobraz i gdje je to moguće uspostavljati zajedničke prometne i infrastrukturne koridore.

- Uređenje degradiranih površina provoditi na načelu zaštite okoliša i poštivanja značajki krajobraza. Provoditi biotehničke zahvate gdje je to potrebno iz zaštitnih i estetskih razloga.
- Pažljivim smještajem novih građevina uz poštivanje lokalne tradicije čuvati fizionomiju naselja te težiti obogaćivanju krajobraza.

2.1.2. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Usmjeravanjem razvitka u prostoru treba osigurati uvjete za kvalitetan život u naselju i izvan naselja uvažavanjem zahtjeva zaštite okoliša, zaštite prirodne i kulturne baštine te kroz:

- zaštitu postojećih raznolikosti i složenosti mikrostrukture prirodnih i antropogenih sastavnica krajobraza
- oblikovanje zelenih površina namijenjenih odmoru i rekreaciji te racionalnoj upotrebi prirodnih resursa i drugih elemenata krajobraza sukladno njihovim značajkama
- očuvanje prirodnih cjelina i bioraznolikosti na području općine
- uspostavu odgovarajućeg odnosa između izgrađenih prostora i ostalih prostora s pretežno prirodnim obilježjima

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA

Temeljni ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja su:

- definiranje mjera demografskog razvoja,
- povoljan odabir prostorne i gospodarske strukture,
- skladan i svrhovit razvoj svih dijelova Općine sukladno prirodnim resursima,
- poboljšavanje svih oblika komunikacije,
- zaštita krajobraznih vrijednosti,
- zaštita prirodnih i kulturnih vrijednosti.

Navedene ciljeve potrebno je planski ostvariti sustavom dokumenata prostornog uređenja kroz njihovu izradu i donošenje na način da se osigura racionalno korištenje i zaštita prostora, skladan demografski razvoj, te unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture.

2.2.1. Demografski razvoj

Opći ciljevi demografskog razvoja unutar prostora Općine Zagvozd su:

- osigurati društveno prihvatljiv rast, odnosno poticati rast stanovništva kako bi se uspostavila društveno održiva naseljenost
- stimulirati podizanje ukupne kvalitete stanovanja i življenja za sve starosne i društvene grupe (osiguranjem prostora za javne funkcije, smanjenjem deficita javnih sadržaja i sl.)
- osigurati prostorne preduvjete razvoju gospodarstva, malog poduzetništva u turizmu i ugostiteljstvu, proizvodnom zanatstvu i sl. radi podizanja stope aktivnog stanovništva
- podržati aktivnu populacijsku politiku kako bi se socijalnim, gospodarskim i drugim mjerama usporilo ili zaustavilo negativne demografske, gospodarske i društvene procese na ovom području

U razmatranju prognoze razvoja stanovništva nisu usvojene prognoze iz Prostornog plana uređenja Splitsko-dalmatinske županije kojima je za područje Općine Zagvozd predviđeno da će u 2015. godini živjeti 2700 stalnih stanovnika te oko 1200 povremenih stanovnika.

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Na odabir prostorno razvojne strukture posebno utječu:

- fizičke datosti prostora
- izuzetne prirodne i ambijentalne vrijednosti
- mogući rast stanovništva
- koridori krupne infrastrukture
- prestrukturacija gospodarstva
- politika korištenja i uređenja prostora

U utvrđivanju koncepcije prostornog razvitka pošlo se od slijedećih ključnih pretpostavki:

-Općina Zagvozd, položajno i funkcijski pripada zaobalnom području Županije, a ističe se:

- **kao važno prometno središte Županije**, koje na planiranom spoju autoceste u Zagvozd preko nove državne ceste do Baške Vode koja uključuje tunel Sv. Ilija, novom planiranom brzom cestom do spoja sa JTC bitno utječe na povećanje kvalitete turističke ponude i smještajnih kapaciteta Makarskog primorja i otoka Brača (boravišni, kongresni, zdravstveno-rekreacijski, rehabilitacijski (klimatski), seoski, izletnički, turizam prirodnih atrakcija, i sl.).
- **kao manje lokalno, područno (malo razvojno središte)**, koje zahtijeva kompletiranje funkcijama uprave, usluga, opskrbe i športa.
- **kao specifično malo (poticajno) gospodarsko središte** u kojem će se uspostavom gospodarskih zona (proizvodnih i poslovnih, iskoristiti prednosti prometnog središta u širem okruženju, poticati malo poduzetništvo i razvitak turizma kao gospodarske grane
- **kao prepoznatljiv urbani i ruralni prostor** tj. prostor jedinstvenih krajobraznih karakteristika i specifičnog identiteta, te ambijentalne ruralne cjeline.

Budući razvoj ovog područja potrebno je vrednovati kao dio šireg regionalnog prostora. Takav razvoj temelji se na zajedničkom rješavanju velikih infrastrukturnih sustava (promet, elektroopskrba i sl.), zajedničkom rješavanju problema u oblasti zaštite i unapređenja čovjekove okoline. Prioritet u usmjeravanju budućeg razvitka ovog područja predstavlja postepeno oživljavanje gospodarstva i forsiranje djelatnosti koje koriste konkurentne prednosti područja (čisti industrijski pogoni, skladišta i servisi, poljoprivreda, specifičan vid rekreacijskog, izletničkog i športskog turizma i sl.), te usklađivanje širenja i razvoja naselja s realnim demografskim potencijalom.

U budućem konceptu prostornog uređenja polazni okvir čini **demografska slika** općinskog područja. Na području općine Zagvozd ostvaruje se kontinuirano slabljenje demografske osnove (index 2001/91: 81 %). Stoga će revitalizaciji i obnovi ovog područja u vidu jačanja demografske i u uskoj vezi s tim gospodarske osnove trebati u budućem razdoblju posvetiti posebnu pažnju.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

Razvoj naselja

Na budući razvoj naselja Zagvozd najznačajnije će utjecati karakter i obogaćivanje turističke ponude i jačanja cjelokupnog prostora općine kao turističkog centra uz razvoj svih pratećih javnih, kulturnih i infrastrukturnih sadržaja i funkcija.

Prostornim planom se potiče razvoj društvene infrastrukture, kao značajne komponente kvalitete života i to osiguranjem prostornih uvjeta za racionalniji, ekonomičniji i funkcionalni razvitak te dimenzioniranje, razmještaj i strukturu svih njenih oblika na području kulture, obrazovanja, znanosti, športa i tehničke kulture, zdravstva, socijalne skrbi i vjerskih potreba.

Razvoj infrastrukture

U budućem razvoju potrebno je:

- Općinu Zagvozd vrednovati kao dio šireg regionalnog prostora. Takav razvoj temelji se na zajedničkom rješavanju velikih infrastrukturnih sustava (promet, elektroopskrba i sl.), zajedničkom rješavanju nagomilanih problema u oblasti zaštite i unapređenja čovjekove okoline.
- Koncept razvoja mreže i objekata infrastrukture uskladiti s planiranim razvojem gospodarstva i koncentracijom stanovništva radi osnaživanja prostorne integracije i prevladavanja razlika u uvjetima života i rada pojedinih prostornih cjelina.
- Definirati međuopćinske infrastrukturne sisteme iz oblasti prometa, vodoopskrbe, elektroopskrbe i sl.
- Odrediti uvjete korištenja infrastrukturnih sistema kojima se eliminiraju štetni utjecaji na okolinu.

Ciljevi razvoja prometnog sustava

Prometnu infrastrukturu treba razvijati na principima održivog razvitka sa ciljem povećanja učinkovitosti sustava u cjelini. Ciljevi razvoja prometnih sustava jesu:

- gradnja nove državne ceste Baška Voda - Zagvozd
- bolje povezivanje sa poluurbanim i ruralnim naseljima
- osiguranje javnih parkirališta na način da se što manje sa prometom u mirovanju opterećuje gradska mreža
- uređenje protupožarnih i poljoprivrednih putova te biciklističkih staza
- smanjivanje štetnih učinaka iz prometa na čovjeka i okoliš
- povećanje sigurnosti prometa

Ciljevi razvoja komunalne infrastrukture

Telekomunikacije

Temeljni cilj dugoročnog razvoja telekomunikacijskog sustava je izgradnja distributivne mreže do svih korisnika na ovom području, te u konačnici integracija svih mreža u jedinstvenu telekomunikacijsku mrežu sa širokim spektrom usluga (razmjena svih vrsta informacija, govora, slike i podataka).

Energetika

Osnovni cilj razvoja elektroenergetskog sustava je da u sklopu rješenja kompletne infrastrukture na području općine Zagvozd omogući racionalnu izgradnju električne mreže koja će uz minimalne troškove pružiti optimalnu opskrbu električnom energijom.

Na području općine postoji više manjih naselja (zaselaka), ali je brojem stanovništva i značajem dominantno općinsko središte Zagvozd.

Područje općine Zagvozd je relativno dobro "pokriveno" trafostanicama 10/0,4 kV od kojih većina ima mogućnost dvostranog napajanja pa je time ostvarena i povećana pogonska sigurnost koja je s druge strane umanjena nedovoljnim presjecima napojnih vodova.

Od početaka elektrifikacije općine Zagvozd, do početka izgradnje autoputa, nije bilo značajnijih ulaganja u elektroenergetsku mrežu. Zbog potreba napajanja objekata autoputa položen je KB 20 kV, pa je u sklopu istih radova HEP položio još dva KB 20 kV. Time je elektroenergetska situacija na području općine, sa stajališta srednjenaponske mreže, značajno poboljšana.

Postojeći sustav elektroopskrbe se sastoji od četiri naponska nivoa: 110, 35, 10 i 0,4 kV. U izravnoj funkciji elektroopskrbe ove općine su međutim samo objekti naponskog nivoa 10kV i 0,4kV.

Na području općine Zagvozd ne nalazi se nijedan proizvodni objekt, ali nema ni jedne TS 35/10 kV.

Niskonaponska mreža je karakterizirana velikim duljinama i nedovoljnim presjecima, pa se osjeća potreba za izgradnjom novih TS 10(20)/0,4 kV, što bi uz rekonstrukciju nn mreže i već izgrađenu srednjenaponsku mrežu jamčilo visoku kvalitetu i sigurnost u napajanju potrošača na području općine.

Ocjena stanja postojeće elektroopskrbe općine Zagvozd svodi se na slijedeće:

- Postojeće stanje 10 kV mreže je zadovoljavajuće jer ona udovoljava u pogledu sigurnosti i kvalitete opskrbe električnom energijom, a omogućava i priključak novih potrošača.
- Mjesne distribucijske mreže 0,4 kV su gotovo isključivo zračne osim manjeg dijela u centru općine. Karakterističan je problem mreže niskog napona gdje su trafostanice građene u središtu više zaseoka što je zadovoljavalo u počecima elektrifikacije, ali danas s porastom konzuma veći broj lokalnih mreža niskog napona ne zadovoljava u pogledu dužine vodova (zaštita) i dozvoljenih padova napona.

Slično su nastajale i razvijale se i postojeće potrošačke električne instalacije za minimalni elektroenergetski standard koji je međutim u proteklih 30-ak godina razvitka elektrifikacije ovog područja narastao na oko 2500 kWh/dom. godišnje što prema elektroprivrednoj kategorizaciji potrošnje domaćinstava spada u niži elektroenergetski standard, ali uz tendenciju porasta, čemu će trebati adekvatno prilagoditi i strategiju budućeg razvitka sustava elektroopskrbe općine Zagvozd u konceptualnom i tehničko-tehnološkom pogledu.

Kroz budući razvitak sustava elektroopskrbe općine Zagvozd trebat će paralelno rješavati dva temeljna pitanja:

- Sanacija i dogradnja postojećeg sustava
- Izgradnja novog sustava elektroopskrbe sukladno planiranom demografskom, gospodarskom i prostornom razvitku općine kao i aktualnim elektroprivrednim razvojnim koncepcijama prijenosne mreže visokih napona i područnih distribucijskih mreža s generalnom orijentacijom na postupnu primjenu novog sustava distribucijskih napona i novih tehničko-tehnoloških rješenja i ugradnju nove elektroprivredne opreme i uređaja.

Vodno gospodarstvo

Zaštita od štetnog djelovanja voda

Prostornim planom se predviđa zaštita od bujičnih voda te zaštita tla od erozije izazvane slijevanjem oborinskih voda, i to realizacijom sljedećih ciljeva:

- gradnjom (reguliranjem) i održavanjem sustava potoka, rijeka i kanala
- uređenjem i održavanjem zatvorenih kanala uz prometnice te njihovo korištenje kao dio sustava odvodnje oborinskih voda
- pošumljavanjem i održavanjem vegetacije na padinama kao prirodne brane eroziji tla te nekontroliranom slijevanju oborinskih voda

Vodoopskrba

Vodoopskrbni sustav u planskom razdoblju mora ostvariti sljedeće ciljeve:

- osigurati pouzdanu opskrbu pitkom vodom svih potrošača
- provesti optimalizaciju postojećeg sustava, sa svrhom povećanja sigurnosti vodoopskrbe, smanjenja potrošnje energije, normizacije i tipizacije objekata i uređaja i sl.
- izvedbom novih sustava i paralelnim zahvatima na postojećoj mreži, smanjiti gubitke na 20%

Odvodnja

Ciljevi razvoja sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda su:

- gradnja javne kanalizacijske mreže
- osigurati priključke na javnu kanalizacijsku mrežu za sve korisnike
- povećati komunalni standard i zaštitu okoliša izgradnjom uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
- provesti optimalizaciju i racionalizaciju sustava

Postupanje s otpadom

Konačno rješenje zbrinjavanja otpada rješava se na županijskoj razini u skladu s prihvaćenim rješenjem, na području Županijskog centra za gospodarenje otpadom koji je planiran izvan granica ove administrativne jedinice.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

Područje Općine Zagvozd je prostor značajnih prirodnih vrijednosti i raznolikosti koji zajedno s prostorima transformiranim djelovanjem čovjeka čine vrijedan prirodni i kulturni krajobraz.

Osnovni ciljevi zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti su:

- očuvanje i zaštita prirodnog i kulturnog krajobraza kao temeljne vrijednosti prostora
- poticanje i unapređivanje održavanja i obnove zapuštenih poljodjelskih zemljišta, zadržavajući njihov tradicijski i prirodni ustroj (osobito terasastih vinograda)
- zadržavanje povijesnih trasa putova (starih cesta, pješačkih staza, poljskih putova i šumskih prosjeka)
- očuvanje povijesnih naseobinskih cjelina (sela, zaselaka i izdvojenih sklopova) u njihovu izvornom okruženju, s povijesnim graditeljskim ustrojem i naslijeđenom parcelacijom

- oživljavanje starih zaselaka i osamljenih gospodarstava etnološke, arhitektonske i ambijentalne vrijednosti
- očuvanje i obnova tradicijskoga graditeljstva (osobito starih kamenih kuća), ali i svih drugih povijesnih građevina spomeničkih svojstava, kao nositelja prepoznatljivosti prostora
- očuvanje povijesne slike, volumena (gabarita) i obrisa naselja, naslijeđenih vrijednosti krajolika i slikovitih pogleda (vizura)
- očuvanje i njegovanje izvornih i tradicijskih sadržaja, poljodjelskih kultura i tradicijskoga načina obrade zemlje
- u planiranoj organizaciji i korištenju prostora uvažavanje prirodnih kapaciteta tj. omogućavanje održavanja ekološke ravnoteže tla, zraka i voda
- afirmacija i osnaživanje pravnog aspekta zaštite i unapređenja čovjekove okoline
- poticanje zaštite prirodne sredine i očuvanje i proširenje zelenih površina i ekoloških pojaseva

Zaštita, racionalno korištenje prostora i unapređenje čovjekova okoliša znači prvenstveno planiranje i korištenje prostora na način da se u prostoru osigura održivi razvitak tj. onaj razvitak koji ne dovodi do propadanja i iscrpljivanja prirodnih resursa koji razvitak čine mogućim. Prednost treba dati stimuliranju onih razvojnih djelatnosti za koje određeni prostor, po prirodnim datostima, nasljeđu i ljudskom potencijalu pružaju optimalne uvjete i onih koje unapređuju i štite okoliš. Prirodne resurse treba koristiti ravnomjernije i uravnoteženije, a to znači zaustaviti proces smanjivanja vrijednih šumskih površina, ograničiti i spriječiti pretvaranje poljoprivrednog zemljišta u građevinsko, razvoj naselja i turističkih zona uskladiti s prirodnim potencijalima prostora.

Kapacitet eko-sustava za prijem štetnih tvari na području općine Zagvozd je ograničen obzirom da se radi o području sa krškim, poroznim zaleđem, bogatom izvorištima i vodenim tokovima.

Zaštitu, racionalno korištenje prostora i unapređivanje čovjekova okoliša potrebno je provoditi kroz sve oblike djelovanja u prostoru što znači da svaka aktivnost, zahvat i intervencija u prostoru mora biti sagledana i usklađena s uvjetima koje zahtjeva zaštita prostora.

Od posebnog značaja su i povijesne ambijentalne (ruralne graditeljske cjeline), prirodni i kultivirani krajobrazi, kao i pojedinačne građevine spomeničkih obilježja s pripadajućim parcelama, te fizičkim vizualno istaknutim okolišem, moraju biti na stručno prihvatljiv i vrstan način uključeni u budući razvitak. Zaštita kulturno-povijesnih i prirodnih vrijednosti podrazumijeva ponajprije sljedeće:

Očuvanje prirodnih značajki dodirnih predjela uz zaštićene cjeline i vrijednosti nezaštićenih predjela kao što su obale, prirodne šume, kultivirani krajolik – budući da pripadaju ukupnoj prirodnoj i stvorenoj baštini.

Ciljevi i opredjeljenja za zaštitu graditeljske baštine su:

- uspostavljanje cjelovitog i usklađenog pravnog sustava zaštite integralnih prirodnih i kulturnih vrijednosti prostora
- trajno istraživanje i vrednovanje graditeljske baštine
- intenziviranje inventarizacije, te provođenje inventarizacije, vrednovanja i kategorizacije dobara graditeljske baštine uključujući djela suvremene arhitekture i urbanizma
- zaštita arheoloških zona i lokaliteta
- poticanje istraživanja osobito arheoloških zona i lokaliteta, na područjima koja se namjenjuju intenzivnom razvoju infrastrukturnih sustava ili gospodarskih djelatnosti
- uspostava uravnoteženog odnosa između osnovnih izvornih oblika graditeljske baštine i suvremenih graditeljskih pojava

- revitalizacija ruralnih cjelina primjenom integralnih oblika zaštite radi odgojno obrazovnih, ekoloških i turističkih učinaka, te poticanje brige za nacionalnu baštinu kod lokalnog stanovništva

Posebni ciljevi prostornog uređenja na području aktivne zaštite graditeljskog nasljeđa su:

- pokretanje prostorno-planerske, projektantske, nadzorno-inspekcijske i izvođačke prakse koja se temelji na svim gore navedenim načelima, uz poštivanje metodologije obrade graditeljskog nasljeđa utvrđene planom
- koordinirano djelovanje svih subjekata u obradi graditeljskog nasljeđa od formuliranja investicijskih programa, izrade konzervatorskih studija i podloga, planova i projekata, postupaka provedbe natječaja u sferi javnih investicija, građenja i nadzora nad gradnjom te naposljetku do upravljanja dobrima

2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE

Ciljevi uređenja naselja su:

- podizanje standarda javnih usluga,
- poboljšavanje svih oblika komunikacije,
- oblikovanje i razvitak novog javnog prostora,
- osiguranje prostornih pretpostavki za razvoj društvenih djelatnosti,
- planiranje mreže objekata predškolskog odgoja,
- podizanje kvalitete stanovanja,
- zaštita krajobraznih vrijednosti unutar naselja.

Ciljevi razvitka komunalne infrastrukture su:

- izgradnja cestovne mreže u planiranim proizvodnim, stambenim, poljoprivrednim i drugim zonama u odnosu na vrijednost prostora i njegovo optimalno korištenje,
- osiguranje prostornih pretpostavki za rekonstrukciju putnih prijelaza željeznica,
- razvijanje ostalih infrastrukturnih sadržaja (vodoopskrbne mreže, sustavi odvodnje i otpadnih voda, telekomunikacijske mreže, elektroenergetske mreže, sustav zbrinjavanja otpada) koje trebaju pratiti ukupni gospodarski rast.

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Racionalno korištenje i zaštita prostora temelji se na ostvarenju sljedećih ciljeva:

- planirana građevinska područja naselja uskladiti s procjenom demografskih kretanja, mogućnostima opremanja prometnom i komunalnom infrastrukturom, te objektima društvenog standarda
- ne zauzimati stambenom izgradnjom područja uz prometnice državnog i županijskog značaja izvan užeg urbanog područja
- vrijedno poljoprivredno zemljište sačuvati od izgradnje osim gradnje u funkciji revitalizacije poljoprivredne proizvodnje
- šumsko zemljište oplemeniti i ozelenjavati te rekultivirati površine

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

Građevinsko područje naselja obuhvaća kompleksnu strukturu namijenjenu izgradnji naseljskih sadržaja (stanovanje, radni kompleksi, turistički kapaciteti, društveni sadržaji, poslovni i komunalni sadržaji, športsko-rekreacijski i slični sadržaji).

Kao prvenstveni cilj u utvrđivanju granica građevinskih područja naselja Zagvozd određeno je:

- utvrđivanje građevinskih područja temeljem analize zauzetosti tog područja postojećom izgradnjom te procjenom potreba za novom izgradnjom
- utvrđivanje različitog intenziteta korištenja građevinskih područja (gustoća stanovanja, postotak izgrađenosti, koeficijent iskorištenosti i sl.)
- prilagođavanje granica građevinskog područja očekivanom demografskom potencijalu s time da se ostave izvjesne rezerve za realizaciju privilegiranih zahvata (gradnja građevina u funkciji obnove i unapređenja poljoprivredne djelatnosti na poljoprivrednom zemljištu uz očuvanje posebnosti krajobraza, gradnja turističkih i obiteljskih gospodarstava)
- zaštita i očuvanje zelenog pojasa koji dijeli priobalni dio od ruralnih cjelina u podbiokovlju
- zaštita, uređenje i očuvanje zaseoka i njihova obnova i revitalizacija u funkciji eko sela (turizam)

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalna infrastrukture

Rješenje naseljske komunalne infrastrukture predstavlja prioritetan cilj uređenja naselja, što uključuje:

- izgradnju sustava za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda
- izgradnju cestovnih veza s ostalim naseljima u Podbiokovlju, te zaseocima unutar općine
- rješenje problema zbrinjavanja (i recikliranja) krutog otpada na cijelom području
- izgradnju više javnih parkirališta (garaža)
- poboljšanje kvalitete elektroopskrbe
- uređenje i proširenje groblja
- organizacija i uređenje športsko-rekreacijskih površina
- opremanje naselja objektima društvenog standarda (u skladu s mjestom i ulogom naselja)

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

Odabir prostorne i gospodarske strukture općine Zagvozd u planskom razdoblju do 2015. godine, zasniva se na mjestu i ulozi u prostornoj i gospodarskoj strukturi Županije, zatečenom stanju i temeljnim vrijednostima.

Županijskim planom dimenzionirana su građevinska područja naselja u odnosu na njihovu veličinu koja je rezultat demografskih prognoza i stupanj centraliteta naselja tj. njegov položaj u hijerarhiji središnjih naselja, planirana minimalna gustoća 30 (st/ha) za općinu Zagvozd korigira se ovim Planom na 10 st/ha.

Za sveukupno dimenzioniranje građevinskog područja, Prostornim planom Županije izvršena je i procjena ukupnih turističkih kapaciteta (kreveta u turizmu i povremenog stanovanja) te je za područje Zagvozd ovim Planom taj broj procijenjen na 1800 u naselju (600 turističkih kreveta i 1200 kreveta povremenih stanovnika).

Zatečeno stanje u prostoru, pored postojeće izgrađenosti i stupnja konsolidiranosti tj. stabilnosti pojedinog područja obzirom na fizičku strukturu i aktivnosti, odnosi se i na zatečenu i usvojenu prostorno-plansku dokumentaciju čija rješenja bitno utječu na način korištenja i uređenja pojedinih naseljskih prostora.

Prostornim razvojem predviđa se rast funkcije stanovanja, te kompletiranje naselja javnim, rekreacijskim i poslovnim sadržajima, sukladno utvrđenom stupnju centraliteta (manje lokalno središte) kao i opremanje naseljskom infrastrukturom.

Područje podbiokovskih ruralnih sklopova revitalizirat će se u funkciji specifične autohtone turističke ponude uvažavajući konzervatorske i krajobrazne smjernice.

Prema postojećem stanju broj stanova na području Općine je podjednak broju kućanstava, a standard stanovanja izražen brojem, veličinom i opremljenošću stanova je zadovoljavajući. Potrebno je respektirati i pojavu koja se odnosi na povremeno ili stalno naseljavanje ljudi koji su u potrazi za povoljnijim klimatskim uvjetima, što će također stvoriti dodatnu potražnju za stanovima (zemljištem).

Stambeni standard će se povećavati u dva segmenta – veći stambeni standard po stanovniku i smanjenje prosječnog domaćinstva. Više samačkih i domaćinstava bez djece značit će potražnju za većim brojem stanova, ali ne nužno i značajno veće stambene površine.

Potrebe za stanovima definirane su brojem postojećih domaćinstava bez stana, prognoziranim brojem novih kućanstava, mogućim brojem imigranata te promjenama kvalitete potražnje (samci, stariji, povremeno stanovanje itd.).

Sa elektroenergetskog stajališta općina Zagvozd nema posebno značenje za Splitsko-dalmatinsku županiju. Na njenom se području planirala i sada izgradila, a za potrebe autoputa Zagreb – Ploče, trafostanica, TS 110/35 kV.

Po veličini potrošnje ne spada u značajnije konzume električne energije.

Osim toga značaj općine Zagvozd s elektroenergetskog aspekta je i u tome što njenim područjem prolazi prijenosni vodova visokog napona koji su županijskog i državnog značaja (110 kV Kraljevac – Imotski). Kako je prostor općine Zagvozd sjecište značajnih prometnih pravaca, a na njenom području je i planirani spoj Jadranske magistrale kroz tunel Sv. Ilija sa Zagvozdom, odnosno autoputom Zagreb - Ploče, za očekivati je da će doći do razvoja gospodarsko poslovnih sadržaja. Jedan od važnijih uvjeta za razvoj bilo kakvih gospodarskih aktivnosti je razvoj elektroenergetskog sustava. Zbog toga planirani razvoj mreže i elektroenergetskih postrojenja mora biti usklađen s planiranim rastom poslovno gospodarskih sadržaja, ali i sa planiranim porastom broja stanovnika.

Na području prostornog plana neizgrađeni prostori se pojavljuju u rasponu od zaštitnih zelenih, rekreacijskih i ostalih vrijednih krajobrazna (kulturno-povijesnog i prirodnog).

Planom su se neizgrađene površine raščlanile u više kategorija kako bi se preciznije definirale njihove značajke i za svaku kategoriju utvrdili uvjeti uređenja.

Prostornim uređenjem treba osigurati da se neizgrađeni prostori tretiraju ravnopravno kao i izgrađeni tj. kao prirodni ili kulturni krajobraz izvan urbanog prostora, odnosno pejzažno i urbano zelenilo unutar urbanog prostora.

Očuvanje neizgrađenih prostora i drugih prostora za javnu upotrebu (rekreacijske, kupališne i sl. površine) i prostora za objekte javne i društvene namjene, jedna je od temeljnih zadaća Prostornog plana i sustava gospodarenja prostorom.

Također je potrebno naglasiti da u budućoj afirmaciji Zagvozda, kao središnjeg naselja, značajnu ulogu u budućem razvoju imaju i zaseoci koje je potrebno revitalizirati te uklopiti u svakodnevni život naselja, opremiti komunalnom infrastrukturom (vodoopskrbom, odvodnjom), pristupnom prometnicom, te u okviru krajobrazno značajnog zaštitnog zelenila u međuprostoru (između priobalnog i ruralnog dijela) formirati nove športsko-rekreacijske zone.

Afirmacija i unapređenje prometne funkcije općine temelji se na osiguranju prostora za prometnu infrastrukturu od šireg (državnog i županijskog interesa).

3.1. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE POVRŠINA

Organizacija prostora Općine Zagvozd temelji se na prikladnosti prostora za smještaj osnovnih i mješovitih namjena u građevinskim područjima, uvažavanjem specifičnosti prostora te očuvanju poljoprivrednih i šumskih površina, vrijednih dijelova prirode i spomenika kulture te daljnjem razvoju prometne i druge infrastrukture.

Prirodne i stvorene vrijednosti prostora općine Zagvozd određuju namjenu prostora te njihovi elementi postaju konstitutivni skelet organizacije i funkcioniranja cjelokupnog općinskog prostora. Prirodna osnova određuje namjenu prostora prvenstveno u odnosu na prirodne sustave, šumske i poljoprivredne površine.

Obnova i oblikovanje cjelokupnog prostora općine ovisi o zatečenom stanju u prostoru, vrijednostima i stupnju ugroženosti prostora, ograničenjima glede zaštite prostora te o cjelokupnoj prostornoj organizaciji.

Osnovnom organizacijom prostora određene su prostorno razvojne cjeline i sustav razvojnih središta kao nositelja i generatora budućeg razvoja. U budućoj organizaciji prostora i dalje će najznačajniju ulogu imati središnje naselje Zagvozd kao manje lokalno (poticajno razvojno) središte sa slijedećim funkcijama centraliteta:

- općinski organi samouprave, policijska stanica, matični ured
- osnovna škola
- jedinica poštanske mreže, knjižnica i čitaonica
- primarna zdravstvena zaštita
- mjenjačnica, ekspozitura banke
- trgovine mješovitom robom, obrtničke i uslužne radionice
- pojedinačni športski objekti, športski klubovi

Površine za razvoj i uređenje naselja i površina izvan naselja određene su kao građevinska područja za razvoj naselja i djelatnosti.

Površine za razvoj i uređenje su površine na kojima već jest ili se planira razvoj i uređenje naselja, razvoj djelatnosti, razvoj športa i rekreacije, razvoj prometa i infrastrukture, razvoj poljoprivrede, održavanje vodotoka i zaštita voda.

Obuhvaćaju cjelinu izgrađenog i neizgrađenog dijela naselja, tj. površine izgrađenih naseljskih struktura i površine namijenjene širenju i razvoju naselja.

U građevinskim područjima za razvoj i uređenje naselja planira se

- pretežno stambena gradnja
- građevine i sadržaji koji prate stanovanje, tj. organizaciju života u stambenom naselju kao što su građevine društvenog standarda (predškolske i školske ustanove, zdravstveni sadržaji i sl.)
- gradnja sadržaja fizičke kulture, ugostiteljstva, uslužnog zanatstva, trgovine i sl.
- komunalne građevine i građevine infrastrukture
- mreža pješačkih putova, lokalnih kolnih prometnica, parkirališta
- uređenje javnih prostora, zelenih površina i dr.

U okviru građevinskih područja za razvoj i uređenje naselja omogućuje se gradnja: manjih sadržaja proizvodnog zanatstva, manjih pogona čiste industrije, prerađivačkih pogona poljoprivrednih i drugih proizvoda, komunalnih i servisnih građevina, raznih radionica i pogona i sličnih sadržaja, uz uvjet da ne zagađuju zrak, ne uzrokuju buku veću od normi utvrđenih za stambeno naselje, ne privlače pretjerani promet teretnih vozila.

Građevinskim područjima naselja (mješovita namjena) su razgraničene površine izgrađenih dijelova naselja od površine predviđene za njihov daljnji razvoj od površina namijenjenih razvoju drugih djelatnosti (gospodarstvo, turizam, komunalne zone, značajnije javne i društvene djelatnosti, značajnije zone športa i rekreacije, javnih zelenih površina) koje se uređuju i grade u naselju ili izvan naselja te poljoprivrede i šumarstva i drugih djelatnosti koje se, s obzirom na namjenu, mogu odvijati izvan građevinskog područja.

Osnovni kriteriji za formiranje građevinskih područja su sljedeći:

- postojeća izgrađenost, sa svrhom uključivanja zatečene gradnje u građevinska područja na kojima to nije u neskladu s temeljnim prostornim vrijednostima i racionalnom korištenju prostora;
- prognozirani broj stalnog i povremenog broja stanovnika koji je prostornom organizacijom raspoređen u skladu s dosadašnjim trendovima i osnovnim planskim postavkama;
- potrebni prostori za prateće sadržaje stanovanja i druge namjene (gospodarstvo, javne zelene površine, šport i rekreaciju i dr.);
- mogućnost komunalnog opremanja i prometnog povezivanja;
- formiranje građevinskih područja u skladu s osnovnim faktorima ograničenja (kvalitetna poljoprivredna tla, postojeće šume, vrijedni prirodni i kulturni krajobraz, zaštićeni dijelovi prirode i značajniji infrastrukturni koridori),

Građevinsko područje naselja (mješovita namjena) je određeno za razvoj i uređenje naselja, odnosno za gradnju stambenih, gospodarskih i poljoprivrednih građevina, građevina javne i društvene namjene (odgojne, obrazovne, zdravstvene, kulturne, socijalne, vjerske, upravne građevine i slične građevine), građevine športa i rekreacije, gospodarskih građevina (proizvodne namjene, poslovne namjene i ugostiteljsko turističke namjene), komunalnih, prometnih, infrastrukturnih građevina i sustava, groblja i javnih zelenih površina.

3.2. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Razvoj gospodarstva i društvenih djelatnosti razvijati će se ovisno o broju, strukturi i rasporedu stanovnika, razvoju sustava naselja i središnjih funkcija, razvoja društvenih potreba, mogućnošću zadovoljavanja zajedničkih potreba, prometnim položajem i povezanošću te prirodno geografskim osobinama područja.

Područje Općine Zagvozd je ratarsko stočarski kraj. Njen razvitak nužno treba oslikavati prostorna obilježje ovog zaobalnog područja i uvažavati kompatibilnost ove djelatnosti s turističkom djelatnošću.

Značajan problem i u ovoj Općini kao i u većini ostalih općina i gradova jest usitnjenost posjeda pa bez komasacije zemljišta nije moguće govoriti o ozbiljnijem, ekonomski isplativom pristupu bavljenju poljoprivrednom proizvodnjom.

U okvirima gospodarskog razvoja tog područja, osobitu pažnju treba posvetiti poticajnom dovođenju kapitala i njegovom usmjeravanju na već postojeće resurse i razvijene oblike proizvodnje, a naročito na one proizvodnje koje su prijeko naslonjene na poljoprivredu i turizam.

Za oživljavanje malog i srednjeg poduzetništva, kao i proizvodnog zanatstva, bilo bi potrebno poduzeti sljedeće:

- koristiti i poticati interes ulaganja i gospodarskih aktivnosti na tim područjima,
- otvoriti kreditne linije strogo namijenjene proizvodnjama kojima poljoprivreda daje sirovinu,
- poticati proizvodnje i aktivnosti koje su naslonjene na turizam
- stvoriti jamstveni fond kao garant kod uzimanja kredita od strane onih koji nisu kreditno sposobni

Općina Zagvozd svojim geografskim položajem, konfiguracijom terena i ostalim prirodnim datostima posjeduje gospodarske i društvene mogućnosti za uključivanje u gospodarske tokove šireg okruženja. Međutim današnja razina i struktura Općinskog gospodarstva ukazuje na veoma skromnu i nerazvijenu osnovu.

Moćnosti daljnjeg razvitka gospodarstva općine Zagvozd temelje se na:

- izuzetno povoljnim i najvećim dijelom očuvanim prirodnim resursima
- razvitku poljoprivrede (posebno malih farmi) koje bi bile kompatibilne s razvojem turističke djelatnosti;
- očekivanju poticajnih mjera i makroekonomske politike uopće, koja će objektivno valorizirati sve raspoložive gospodarske potencijale i doprinijeti njihovom optimalnom korištenju u ekonomskom, socijalnom i ekološkom značenju.

Ograničenja gospodarskog razvitka su:

- prometna udaljenost i odsječenost ovog područja od većih proizvodnih, trgovačkih središta,
- nedovoljna ulaganja za provedbu tržišne prilagodbe,
- depopulacija, staro stanovništvo i nedostatak ljudskih resursa

Osnovni ciljevi razvoja gospodarstva bi bili:

- oživljavanje gospodarstva i redefiniranje gospodarske uloge područja u širim regionalnim okvirima u cilju potpunijeg i učinkovitijeg iskorištavanja pogodnosti Općinskih resursa,
- razvijanje onih gospodarskih sadržaja koji čine cjelinu ponude sačuvanog i ekološki vrijednog gospodarskog područja
- dostizanje i održavanje stabilne stope rasta prihoda i zaposlenosti kapaciteta
- podizanje razine angažiranosti i društvenog standarda stanovništva

Osnovne pretpostavke razvoja gospodarstva su:

- poljoprivredu, u pravilu, u svim njenim granama, naročito tradicionalnim
- turizam u svim vrstama za koje ima raspoložive uvjete; (klasični boravišni, zdravstveni, izletnički, seoski, kulturno-manifestacijski, planinarski, lovni, speleološki i zimski)
- trgovinu, maloprodaju i veleprodaju u svim varijantama
- obrtništvo (uslužno i proizvodno) uz naglasak na obnovi starih obrta
- male industrijske pogone (koji ne zagađuju okolinu i nemaju velikih zahtjeva u odnosu na prostor, broj zaposlenih i utroške energije)
- promet: cestovni
- različite financijske usluge (banke, mjenjačnice)
- komunalne djelatnosti.

Svaki program treba biti interesantno utemeljena i uravnotežena gospodarsko-programska valorizacija cjelovitog općinskog resursa.

Prostorni plan, u cilju stimuliranja razvitka gospodarskih djelatnosti, ima zadatak da u skladu s koncepcijskim opredjeljenjima osigura prostorne okvire i utvrdi mjere kojima se osiguravaju pretpostavke za mogući gospodarski razvoj te ostvarenje zaštite i očuvanja prostora kao temeljnog resursa razvoja djelatnosti.

Razvoj gospodarskih djelatnosti na području općine Zagvozd osiguran je u postojećim i planiranim strukturama naselja, odnosno van izgrađenih naseljskih struktura u zonama osnovne namjene za određene djelatnosti, te na izvan građevinskim područjima.

Zone unutar naselja

Unutar građevinskog područja mogu se smjestiti slijedeći gospodarski sadržaji;

- manje zanatske građevine,
- poslovne građevine (pretežito uslužne, pretežito trgovačke, komunalno servisno i slični sadržaji),
- turističko-ugostiteljske građevine i sklopovi građevina.
- proizvodni sadržaji za preradu poljoprivrednih i stočarskih proizvoda
mini-farme

Uvjeti izgradnje gospodarskih građevina u građevnim područjima utvrđeni su Odredbama za provedbu Plana.

Društvene tj. uslužne djelatnosti podižu obrazovnu i kulturnu razinu stanovništva, zdravstvenu kulturu i standard cjelokupnog stanovništva, ostvaruju kvalitetnije ustrojstvo opskrbe, servisa i drugih usluga, te osiguravaju rekreaciju i odmor stanovništva. U cilju racionalne i funkcionalne organizacije života u naselju, potrebno je osigurati racionalniji i funkcionalniji razvitak, razmještaj i strukturu središnjih uslužnih funkcija.

Kao osnova za dimenzioniranje društvenih djelatnosti služi procijenjeni broj stanovnika 2015. godine po dobnim skupinama, kao korisnicima pojedinih funkcija (predškolski odgoj, osnovne škole, srednje školstvo).

Sadržaji društvenih djelatnosti distribuirat će se na prostoru općine Zagvozd, u skladu s planiranom organizacijom prostora. Dimenzioniranje sadržaja vrši se u skladu s tekućim potrebama i posebnim propisima, a Prostornim planom su određene zone u kojima se već nalaze ili će se smjestiti sadržaji društvenih djelatnosti. Pojedine funkcije se nalaze u sklopu

pretežno stambenih zona te je propisan standard koji se ostvaruje u zonama, bez označavanja lokaliteta. Društvene djelatnosti, u skladu s potrebom lokacije, smještaju se u pravilu u dostupna područja uz ulice koje omogućavaju kolnu i pješачku dostupnost sadržajima.

3.3. UVJETI KORIŠTENJA UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

Za potrebe izrade Prostornog plana Općine Zagvozd izrađena je konzervatorska podloga kojom su inventarizirana i vrednovana nepokretna kulturna dobra općine Zagvozda. Nepokretna kulturna dobra sistematizirana su prema vrstama i podvrstama. Osnovna podjela prema vrstama nepokretnih kulturnih dobara je sljedeća:

- povijesna naselja i dijelovi povijesnih naselja,
- povijesne građevine i sklopovi,
- elementi povijesne opreme prostora, tehničke građevine s uređajima,
- područje, mjesto, spomenik ili obilježje vezano uz povijesne događaje i osobe
- arheološka nalazišta i lokaliteti,
- krajolik ili njegov dio što svjedoči o čovjekovoj prisutnosti u prostoru.
- etnozone

Nepokretna kulturna dobra navedena kako slijedi, imaju svojstva kulturnog dobra, i podliježu pravima i obvezama Zakona o zaštiti kulturnih dobara, bez obzira na njihov trenutni pravni status zaštite. Pravni status zaštite obuhvaćen je sljedećim kategorijama:

- kulturno dobro upisano u Registar nepokretnih kulturnih dobara
- preventivno zaštićeno kulturno dobro
- (evidentirano) zaštita prostornim planom

Povijesne građevine i sklopovi koji imaju pravni status registriranog kulturnog dobra pripadaju vrsti sakralnih, i civilnih građevina. Pojedinačne građevine i sklopovi također su vrednovani navedenim kategorijama: nacionalnog (I. kategorija), regionalnog (II. kategorija, lokalnog (III. kategorija značaja). Na području općine Zagvozd nema kulturnih dobara koje bi bile vrednovane kao 0. kategorija, internacionalnog značaja.

Zone zaštite određene su u cilju očuvanja tipoloških karakteristika povijesnog naselja i njegove karakteristične slike, te očuvanju njegovih povijesnih struktura (prostornih i graditeljskih). Diferencirane su prema stupnju očuvanosti povijesne građevne strukture i prostorne organizacije i različitih režima i mogućih zahvata. Zone zaštite povijesnih naselja definirane su kao **A zona zaštite** - kao prvi stupanj zaštite i odnosi se na zonu u kojoj se u potpunosti štiti ustroj naselja. **B zona zaštite** vrednuje se kao 2. stupanj zaštite i uključuje povijesni prostor naselja u kojem je očuvana tradicionalna matrica, mreža ulica i parcelacija te pripadajuća povijesna (tradicijaska) arhitektura, ali je djelomice izgrađena i novijim građevinama koje čine skladnu cjelinu.

Slijedom suvremenih zamisli o zaštiti nepokretnih kulturnih dobara, uvedeni su i pojmovi kulturnog krajolika i etnozona koje čine topografski definirana područja u kojima je naročito izražen kvalitetan suživot graditeljske baštine i prirodnih osobitosti pripadajućeg okruženja, a kao cjelina je iznimnih povijesnih, arheoloških, umjetničkih, kulturnih znanstvenih, socijalnih i tehničkih vrijednosti.

Kultivirani krajolik (kao dio sveukupnog kulturnog krajolika) podrazumijeva područja oblikovana ljudskom rukom tijekom povijesti, očuvana do danas, a svjedoče o čovjekovoj prisutnosti u prostoru.

Razlikujemo sljedeće vrste krajolika:

- namjerno kreiran krajolik, stvoren čovjekovim djelovanjem, a podrazumijeva parkove, perivoje i vrtove, stvorene iz estetskog razloga, vezane uz religijske ili druge monumentalne građevine.
- krajolik nastao organskim putem, višestoljetnim djelovanjem društvenog, gospodarskog, administrativnog ili religijskog poticaja na svoj prirodni okoliš. Razlikujemo fosilni krajolik, u kojem je evolucijski proces u nekom trenutku prošlosti došao do kraja, i kontinuirani krajolik koji je zadržao djelatnu društvenu ulogu u suvremenom društvu, usko povezanu s tradicijskim načinom života, u kojem je evolucijski proces još uvijek u tijeku, a istovremeno još uvijek pruža materijalne dokaze svoje evolucije kroz vrijeme (poljodjelski krajolik).

Zaštita prirode

Svi dijelovi prirode upisani u Upisnik zaštićenih dijelova prirode kao i oni koji se štite ovim Planom čine sustav posebno vrijednih i zaštićenih dijelova prirode u cjelovitom sustavu zaštite prirodnih vrijednosti uspostavljenom ovim Planom.

U smislu Zakona o zaštiti prirode na području Općine zaštićen je prostor Biokova kao Park prirode Biokovo, veličine 193,365 km², registarski broj 775. 30,8 % površine Parka prirode Biokovo se nalazi na područje Općine Zagvozd, tako da zauzima 40,6 % od ukupne površine Općine Zagvozd.

Stoga su svi zahvati u parku prirode i širem krajobrazu posebno osjetljivi i potrebno ih je svesti na najmanju mjeru i u funkciji održavanja parka prirode, odnosno očuvanja vrijednosti šireg krajobraza. Prostor unutar parka prirode ima kulturnu, socijalnu, odgojno-obrazovnu i rekreativnu namjenu. Za područje Parka prirode Biokovo u izradi je Plan područja posebnih obilježja.

3.4. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

3.4.1. Prometni infrastrukturni sustav

Budući razvitak Općine Zagvozd i ostvarivanje razvojnih ciljeva u velikoj mjeri će ovisiti o kvaliteti prometne infrastrukture na širem prostoru. To se odnosi na infrastrukturu državnog značaja (autocesta, brze i druge državne ceste).

Okosnicu prometne mreže šireg područja čine državne, županijske i lokalne ceste koje prolaze ovim područjem, a posebno važnu ulogu ima Jadranska autocesta koja jednim svojim dijelom prolazi područjem općine Zagvozd.

Iako područjem Općine Zagvozd prolaze, ili će prolaziti važni cestovni pravci, odnosno dvije državne ceste, dvije županijske ceste i pet lokalnih cesta, odnosno unatoč razgranatoj mreži cesta kojom je ovaj prostor povezan sa susjednim jedinicama lokalne samouprave, a i sama naselja međusobno, stanje cesta je nezadovoljavajuće. To se prvenstveno odnosi na stanje asfaltnog zastora, kvalitetu izvođenja horizontalnih i vertikalnih elemenata trase, prometnu signalizaciju i dr.

Asfaltni zastor na pojedinim trasama je u vrlo lošem stanju, a to se posebno odnosi na državnu cestu D 62: Dugopolje (D1)- Sestanovac-Zagvozd-Vrgorac-Kula Norinska-Metković (D 9). Na dijelu državne ceste D 62 izraženi su loši horizontalni i vertikalni elementi trase, krivine su loše izvedene a na dionicama gdje su nužno potrebni nedostaju odbojnici.

Mreža županijskih i lokalnih cesta također je u nezadovoljavajućem stanju. Ove dionice karakteriziraju loše izvedene krivine te loš asfaltni zastor.

Prometna signalizacija na cijelom području općine Zagvozd je nezadovoljavajuća, a to se posebno odnosi na raskrižje u samom naselju Zagvozd, gdje je u cilju sigurnosti odvijanja prometa cestovnih vozila i pješaka, nužno postaviti ležeće policajce.

Stanje cestovne mreže je izrazito loše glede sigurnosti prometa na prometnicama koje prolaze kroz naseljena mjesta, a najviše zbog nepostojanja nogostupa, kao i loše osvjetljenosti (posebno državnih cesta).

Sustav javnog prijevoza ne zadovoljava u potpunosti potrebe stanovništva općine Zagvozd, a to se posebno odnosi na rubna naselja Općine.

Slijedom navedenog, a u cilju sigurnosti odvijanja kolnog i pješačkog prometa, nužno je potrebno predvidjeti slijedeće zahvate:

- korekcija nepovoljnih građevinskih elemenata svih trasa na kojim su navedeni elementi uočeni, a prvenstveno na mjestima gdje su prometne nezgode najčešće, na način da se izvrši poboljšanje horizontalnih i vertikalnih elemenata trase,
- na državnoj cesti D 62 koje se vežu na buduću autocestu Split (Dugopolje)-Bisko-Blato n/C-Šestanovac-Zagvozd-Ploče-Dubrovnik izvršiti korekcije trase kako bi navedene prometnice mogle prihvatiti promet s autoceste,
- izvršiti asfaltiranje na dionicama na kojima asfaltni zastor postoji ali je u lošem stanju, kao i na onima na kojima uopće ne postoji,
- postaviti odbojnice na dionicama prometnica na kojima ne postoje a nužni su za sigurnost odvijanja prometa,
- postaviti vertikalnu i horizontalnu signalizaciju (ležeće policajce, itd.) na dionicama prometnica na kojima ne postoji a nužna je za sigurnost odvijanja prometa,
- izgraditi autobusna stajališta u naseljima gdje ne postoje a postoji potreba za njima to se posebno odnosi na samo općinsko središte,
- izgraditi nogostupe i postaviti javnu rasvjetu, posebno se odnosi na prometnice koje prolaze kroz naseljena mjesta,
- potrebno je također predvidjeti daljnji razvoj i unaprjeđenje sustava javnog prijevoza, te na taj način kvalitetnije povezati naselja na području općine Zagvozd međusobno i s važnijim središtima.

Područjem općine Zagvozd prolazi autocesta Zagreb-Split-Dubrovnik u dužini od 17 km.

Autocesta Zagreb - Split - Dubrovnik (A1) dio je cestovnog prometnog pravca između kontinentalnog sjeverozapadnog dijela Hrvatske (Zagreb-Karlovac) i sjeverno-dalmatinske regije (s oslanjanjem na jadranski cestovni pravac).U mreži planiranih cesta ova autocesta dopunjava i čini vezu između dva vitalna europska pravca: (E-59) Maribor - Zagreb - Split i (E-65) Rijeka - Split - Dubrovnik. Ova autocesta povezuje sjever i jug Hrvatske i iz niza je razloga od izuzetnog značaja za Republiku Hrvatsku. Predstavlja stratešku pretpostavku za razvoj gospodarstva u najširem smislu, od oživljavanja cijele privrede, a naročito turizma do prihvata i provođenja tranzitnog prometa.

Poddionice autoceste Zagreb-Split-Dubrovnik, na trasi Split-Dubrovnik su:

- Šestanovac-Zagvozd, planirane dužine 14,0 km.
- Zagvozd – Vrgorac, planirane dužine 40,0 km.

Na svim navedenim poddionicama trasa prolazi pretežito brdskim i planinskim terenom.

Elementi horizontalne, vertikalne i poprečne geometrije trase dimenzionirani su za $v_p=120$ km/h. Granični tlocrtni elementi definirani su minimalnim radijusom polumjera $R_{min}=750$ (450) m, a minimalna duljina prijelaznice iznosi $L_{min}=95$ (75) m.Granični visinski elementi definirani su maksimalnim uzdužnim nagibom od 4(5)%, te minimalnim koveksnim i konkavnim

polumjerom od 19 000 (8700) odnosno 13000 (5700) m. Poprečni presjek trase čine dva kolnika razdvojena razdjelnim pojasom širine 3,00 m.

Planira se izgradnja spojne ceste Zagvozd (D62) – Imotski (D60). Za planiranu cestu izrađeno je idejno rješenje i studija o utjecaju na okoliš te je u tijeku postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš.

3.4.2. Telekomunikacijski sustav

Razvoj telekomunikacijske infrastrukture na prostoru UPU-a 2 Zagvozd centar temelji se na urbanističkim kapacitetima i Prostornom planu općine Zagvozd. Povezivanje na postojeću DTK treba izvršiti u najbližem kabelskom zdencu postojećeg UPS-a (Udaljenog pretplatničkog stupnja).

Osnovni cilj rješenja DTK infrastrukture je da u sklopu rješenja kompletne infrastrukture omogućiti izgradnju TK mreže koja će korisnicima TK usluga (fiksni i mobilni) pružiti maksimalnu pouzdanost korištenja. Plan razvoja TK mreže se temelji na postojećem stanju DTK infrastrukture, pretpostavljenom povećanju broja korisnika, unaprjeđenju proizvoda i usluga temeljenih na TK kapacitetima, zaštiti okoliša te ekonomskim kriterijima.

Na osnovu urbanističkih kapaciteta, te primjenom standardnih normativa došlo se do procjene potrebnih telekomunikacijskih kapaciteta zone u cjelini, što je podloga za planiranje izgradnje distributivne telekomunikacijske kanalizacije. Povezivanje naselja na postojeću DTK treba izvršiti u najbližem kabelskom zdencu postojećeg UPS-a. Svi glavni pravci su planirani sa 1 x PVC Φ 110 mm i 4 x PEHD Φ 50 mm. Na čvornim mjestima su predviđeni kabelski zdenci. Uvod za objekte je planiran sa 2 x PEHD Φ 50 mm.

Planirani zdenci su predviđeni u nogostupu na suprotnoj strani od elektroenergetskih vodova, naročito onih za napon 10(20)kV. Ako se taj uvjet ne može postići treba primijeniti minimalno dozvoljene udaljenosti pri paralelnom polaganju. Planirani zdenci trebaju biti odgovarajućih dimenzija tipa MZ-D (0,1,2,3) koji će se definirati glavnim projektom, a nosivost poklopaca mora biti od 150 do 450 kN. Telefonske instalacije u objektima treba grupirati kroz usponske kolone stubišta na izvodni ormarić objekta. Na isti način izvesti izgradnju TV instalacije objekta, odgovarajućim koaksijalnim kabelima. Iz kućnog uvodnog ormarića TKO za spoj sa vanjskim cijevima promjera 50 mm, ugraditi cijevi promjera Φ 50 mm. Cjelokupna kabelska TK mreža će se polagati u PVC i PEHD kanalizacijske cijevi.

Omogućava se izmjena položaja i broja građevina i vodova telekomunikacijske i komunalne infrastrukturne mreže, izmjena propisanih profila i drugih tehničkih karakteristika sustava, kada je to opravdano radi racionalnijeg mogućeg rješenja sustava i neće se smatrati izmjenom Urbanističkog plana.

Pokretne komunikacije

Za razvoj pokretnih komunikacija planira se gradnja građevina infrastrukture pokretnih komunikacijskih mreža svih sustava sadašnjih i slijedećih generacija tj. njihovih tehnologija. To su osnovne postaje s pripadajućim antenskim uređajima, potrebnim kabelskim vodovima i ostalom opremom. Osnovne postaje pokretnih komunikacija mogu biti postavljene na antenske stupove na planiranim građevinama ili kao samostojeći. Potrebna visina samostojećih antenskih stupova proizlazi iz tehničkog rješenja, a maksimalno iznosi 70 m.

Potrebno je poštivati uvjete građenja koji su zakonom propisani za takve vrste građevina uz načelo zajedničkog korištenja od strane svih operatora. Pozicija infrastrukturnih građevina pokretnih komunikacija treba zadovoljiti slijedeća načela:

- mogućnost pokrivanja područja radijskim signalom emitiranim sa antenskih sustava smještenih na krovovima planiranih građevina
- zajedničko korištenje lokacije od strane svih zainteresiranih koncesionara, gdje god je to moguće
- tehnički uvjeti propagacije elektromagnetskih valova

3.4.3. Energetski sustav

Područje općine Zagvozd s aspekta elektroenergetskog sustava ne predstavlja značajniji konzum, ali samim područjem općine prolazi prijenosni dalekovod (110 kV), čitav niz distribucijskih dalekovoda (10 kV).

Na području općine Zagvozd i planirana je i izgrađena TS naponskog nivoa 110 kV, ispod zaseoka Mlikote, za potrebe autoputa Zagreb - Ploče.

Razvoj elektroenergetske infrastrukture na području obuhvata Prostornog plana uređenja općine Zagvozd temelji se na Programu prostornog uređenja Županije, Idejnom rješenju elektroenergetskog napajanja autoputa.

Kako je već prije spomenuto područjem općine prolazi vod 110 kV Kraljevac-Imotski koji je županijskog značaja.

Na području općine jedino naselje koje može imati posebnu funkciju od značaja za županiju je općinsko središte, naselje Zagvozd. Sa stajališta razvoja elektroenergetskog sustava objekti od županijskog značaja koji će se graditi na području općine su objekti planirani za napajanje planiranih poslovno-industrijskih zona, napajanje objekata turističke namjene, a svi ostali planirani objekti su objekti općinskog značaja.

Osnovni cilj plana razvoja elektroenergetskog sustava na nekom području je dimenzioniranje vodova i postrojenja na način, da se zadovolje sve planirane potrebe za energijom na optimalan način, zadovoljavajući tehničko-tehnološke kriterije uz najmanji trošak. Pri tom je potrebno osigurati kvalitetne i stabilne uvjete napajanja potrošača svih kategorija.

Razvoj elektroenergetske infrastrukture na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja 2 Zagvozd centar temelji se na urbanističkim kapacitetima područja obuhvata, Prostornom planu uređenja općine Zagvozd i razvojnim planovima HEP-a.

Osnovni cilj rješenja elektroenergetskog napajanja planiranog područja je da u sklopu rješenja kompletne infrastrukture omogući izgradnju električne mreže koja će uz minimalne troškove izgradnje i eksploatacije pružiti maksimalnu sigurnost i pouzdanost napajanja planiranih potrošača.

Plan razvoja elektroenergetske mreže temelji se na:

- postojećem stanju mreže i postrojenja;
- prognoziranom povećanju potrošnje el. energije;
- planiranoj izgradnji novih urbanističkih kapaciteta i zona;
- poboljšanju kvalitete napajanja potrošača el. energijom;
- zaštiti okoliša;
- ekonomskim kriterijima.

- Elektroenergetika

Općenito, elektroenergetsku osnovu za određivanje kapaciteta i izbor optimalnog elektroenergetskog sustava promatranog područja, predstavlja prognoza perspektivnog vršnog opterećenja, koja se dobije iz podataka o planiranim urbanističkim kapacitetima i normativima jediničnog opterećenja za pojedine sadržaje, odnosno kategorije potrošača.

Nadalje, planirana električna mreža je definirana brojem potrebnih trafostanica i njihovim prostornim razmještajem, ali i konfiguracijom i zahtjevima samog terena.

Time smo definirali temeljne odrednice budućeg razvitka sustava elektroopskrbe na području Urbanističkog plana uređenja 2 Zagvozd centar, a to su:

- koncept razvitka prostora;
- globalni trendovi budućeg razvitka potrošnje električne energije;
- teritorijalna raspodjela planiranog konzuma električne energije;
- nove konceptualne postavke i tehničko-tehnološke inovacije razvitka i izgradnje područnih električnih mreža 10(20) kV.

Kao podloga za proračun perspektivnog vršnog opterećenja planiranih objekata na području ovog plana koriste se podaci o planiranim urbanističkim kapacitetima Urbanističkog plana uređenja 2 Zagvozd centar koje je izradila tvrtka ARCHING d.o.o. Split.

Na osnovu urbanističkih kapaciteta, te primjenom elektroenergetskih normativa i dijagrama opterećenja na iste došlo se do procjene vršnog opterećenja pojedinih zona i zone u cijelini, što je podloga za planiranje izgradnje elektroenergetskih objekata.

Procjena vršnog opterećenja na području obuhvata UPU 2 Zagvozd centar izvršena je na temelju površina prostornih cjelina te primjenom krivulje opterećenja od 10 kW ($2 \cdot n + 8 \sqrt{n}$) i iznosi 421 kW. U svrhu napajanja područja obuhvata, uzevši u obzir postojeće trafostanice te prostorni raspored konzuma, potrebno je izgraditi jednu trafostanicu instalirane snage 400 kVA.

Planom se omogućuje i zamjena trafostanice „Zagvozd 1 (Centar)“ tipa „tornjić“ sa trafostanicom tipa GTS.

Lokacija trafostanice određena je približno, pa ostaje da se precizna lokacija odredi prilikom izrade projekata što će rezultirati i tipom trafostanice u smislu "slobodno stojeća" ili "u sklopu objekta".

Planirana trafostanica spojit će se kabelom tipa XHE 49 A 3x(1x185) mm², sistemom „ulaz-izlaz“. Također, omogućuje se kabliranje 10(20) kV dalekovoda kojim se napaja TS 10(20)/0,4 kV „Zagvozd 1 (Centar)“ istim tipom kabela.

Električna mreža niskog napona

Napajanje električnom energijom planiranih objekata vršit će se iz trafostanice 10(20)/0,4 kV, kabelima 1 kV tip XP 00-A odgovarajućeg presjeka. Kabeli će se položiti od trafostanice do kabelskih razvodnih ormara (KRO) ili glavnih razvodnih ormara (GRO) u većim objektima u nogostup planiranih cesta.

Iznimno, mreža niskog napona može se graditi nadzemno na betonskim i drvenim stupovima.

Zaštita od previsokog napona dodira

Zaštita od previsokog napona dodira za planirane objekte je predviđena sistemom TN zaštite.

Osnovni uvjet TN sistema zaštite je da minimalna struja jednopolnog kratkog spoja bude veća ili jednaka struji isključenja osigurača niskonaponskih izvoda u trafostanici.

$$I_{k1} \geq k \times I_{os}$$

I_{k1} - jednopolna struja kratkog spoja (A)

k - faktor osigurača (za rastalne 2,5)

I_{os} - nazivna struja osigurača (A)

Uzemljenje trafostanice se u kabelskoj mreži obavezno izvodi kao združeno. Ukupni otpor združenog uzemljenja planiranih trafostanica treba zadovoljiti uvjet, pri čemu biramo teži uvjet (Ik1 = 150A):

$$R_{zdr} \leq \frac{U_d}{r \times I_k} = 1,78 (\Omega)$$

U_d -dozvoljeni napon dodira (80 V)

I_c -struja jednopolnog kvara (150 A)

r -redukциони faktor (0,3)

Osim zadovoljenja gornjeg uvjeta (što je obavezno provjeriti prije puštanja u pogon rekonstruirane trafostanice) u instalacijama potrošača treba uvjetovati:

- posebni zaštitni i nul vodič (TN-S sistem nulovanja)
- ugradnju strujne zaštitne sklopke (FI-sklopka)
- mjere izjednačavanja potencijala te izvesti temeljni uzemljivač s kojim se povezuje nul vodič n.n. mreže.

Električna mreža javne rasvjete

Rasvjeta cesta unutar zone napajat će se iz trafostanica 10(20)/0,4 kV preko kabelskih razvodnih ormara javne rasvjete .

KRO-javne rasvjete napajat će se iz trafostanice u pravilu kabelom 1 kV tip XP 00-A 4x150 mm², a za rasplet iz ormara do kandelabera koristiti će se u pravilu kabeli 1 kV tip XP 00-A 4x25 mm². Točan presjek spomenutih kabela odredit će se proračunom.

Javna rasvjeta se može graditi i nadzemno na stupovima niskog napona.

Tip i vrsta kandelabera i pripadnih rasvjetnih tijela, kao i precizni razmaci odredit će se prilikom izrade glavnog projekta javne rasvjete planiranih prometnica.

3.4.4. Vodnogospodarski sustav (vodoopskrba i odvodnja)

Na području Općine Zagvozd pružaju se dva osnovna vodnogospodarska sustava: Vodovod Imotske krajine i Vodoopskrbni sustav Vrgorac.

Vodovod Imotske krajine vodom se opskrbljuje s izvorišta Opačac, minimalne izdašnosti veće od 500 l/s. Na lokaciji izvorišta izgrađena je crpna stanica s tri odvojene grupe crpnih agregata, i to prve i druge za potrebe opskrbe područja sjeverno od Imotskog polja, i treće za područje južno od Imotskog polja gdje spada i Općina Zagvozd. Dio sustava južno od Imotskog polja, vodu dobiva preko crpne stanice Opačac, preko vodospreme Karin (k.d. 351 mn.m., V=2x500m³), koja je značajna za dva pravca opskrbe: jugozapadni i jugoistočni. Jugozapadni ogranak čini pravac cs Karin – vs/cs Poljica (k.d. 460 mn.m., V=2x500m³) – vs Kosmatovica (k.d. 687 mn.m., V=500 m³). Iz vodospreme Kosmatovica granaju se dva opskrbna smjera, od kojih je drugi namjenjen opskrbi općine Zagvozd.

Na području Općine Zagvozd izgrađen je glavni pravac vs Kosmatovica – vs Mlikote (k.d. 665 mn.m., V=500 m³) – vs Zagvozd (k.d. 543 mn.m., V=500m³), od duktilnih cijevi profila DN 250/200 mm, s ograncima do većine zaseoka unutar područja naselja Zagvozd.

U postojeći sustav opskrbe vodom iz Vs Mlikote ulaze zaseoci Mlikote, Gornji Buljubašići, Gaće, Kurtovići, Alagići, Tomičići, Šušići i Stapići, a nakon mjesne vodospreme Stapići (k.d.

530 m. n m., $V=200\text{m}^3$) priključeni su još i Stapin Dub i Svaguše. Ogranci iz glavnog cjevovoda su od PEHD cijevi profila DN 110, 90 i 63 mm.

Okosnica sustava opskrbe Općine Zagvozd je postojeći pravac vodosprema Kosmatovica (k.d. 687 m.n.m., $V=500\text{ m}^3$) – vodosprema Mlikote (k.d. 665 m.n.m., $V=500\text{ m}^3$) – vodosprema Zagvozd (k.d. 543 mn.m., $V=500\text{ m}^3$).

Svaka od tri glavne vodospreme predstavlja polaznu točku sustava opskrbe pojedine teritorijalne cjeline, određene rasporedom u prostoru i visinskim položajem.

Imajući u vidu veliku površinu predviđenu za razvoj industrijsko poslovne zone Golo brdo, planira se zaseban podsustav za vodoopskrbu potrošača. Sustav čini cjevovod DN 200mm, s vodospremom Golo brdo (k.d. 680 mn.m., $V=500\text{ m}^3$), koji se grana neposredno nakon izlaza cjevovoda iz vs Kosmatovica.

Voda se do svih zaseoka naselja Krstacije doprema ogrankom iz glavnog cjevovoda, profila DN 200/150 mm, gravitacijski, koji se spaja na postojeći cjevovod kroz donju zonu Slivna, u zaseoku Mrkonjići (Općina Runovići).

Tlak u cjevovodu Krstacije se spušta postepeno, ovisno o visinskom položaju potrošača, nizom vodosprema.

Za potrebe opskrbe visoke zone područja naselja Biokovsko Selo, Župa Srednja i Raščane Gornje, te PUO Župa, planirana je precrpna stanica Gudelji, sa zahvatom na ogranku iz glavnog dovoda, koja vodu tlači u vodospremu Babani (k.d. 725 mn.m, $V=250\text{ m}^3$). Vodosprema Babani služi za opskrbu gotovo cijelog područja gornje zone, zajedno s vodospremom Lendići (k.d. 705 mn.m, $V=250\text{ m}^3$), koja između ostalog ima funkciju održanja tlaka u dugom opskrbnom cjevovodu, a služi za potrebe PUO Župa.

Iz cjevovoda vs Mlikote – vs Zagvozd grana se sustav opskrbe koji je već izgrađen. Opskrba nepriključenih zaseoka Piplice i prodani riješena je izgradnjom pripadajućeg ogranka iz postojećeg sustava, kao i ugostiteljsko turistička zona Vranjača.

Iz vs Zagvozd grana se sustav opskrbe koji je već izgrađen. A čine ga ogranci iz glavnog cjevovoda vodospreme Zagvozd do većine zaseoka. Vodoopskrba novih potrošača gospodarskih zona Brlozi i Stara gomila i Treće gomile, te COKP Zagvozd, odvijat će se putem novog cjevovoda DN 200/100 mm, koji se nastavlja na postojeći cjevovod DN 200. Na ogranku za cestovne građevine potrebno je ugraditi reducir tlaka.

Planirane su slijedeće nove građevine:

Vodospreme

- Krstacije, Babani, Lendići, Golo brdo, Tunel

Crpne stanice

- Gudelji, Hidrofor Nuići

Cjevovodi

- do cs Gudelji, CS Gudelji-VS Babani, VS Babani-Babani, Babani-Biokovsko Selo, Biokovsko Selo-Lendići, VS Lendići-PUO Župa, Babani-Bikići-Lovrinčevići, Ogranak Kruševac, Ogranak D. Bakote, Ogranak Radići, Gudelj-VS Krstacije, VS Krstacije-VS Mrkonjići (Općina Runovići), VS Kosmatovica-VS Golo brdo, Prodani, Brzice, Piplice, Pružići, Zagvozd, CP i COKP i Tunel.

Na području Općine Zagvozd osim u centru naselja Zagvozd, nije izgrađen sustav za odvodnju otpadnih voda, pa je, prema Odredbama Županijskog prostornog plana, potrebno predvidjeti rekonstrukciju i nadogradnju kanalizacijske mreže s uređajem za pročišćavanje, kao i određivanje dispozicije pročišćenih otpadnih voda.

Planirani kanalizacijski sustav bi na taj način riješio odvodnju otpadnih voda naselja kao i planiranih gospodarskih zona.

Do izgradnje općinskog kanalizacijskog sustava, unutar gospodarskih zona kao i za moguće veće pojedinačne ugostiteljsko – turističke sadržaje, odvodnja otpadnih tvari i voda rješavat će se autonomnim sustavom, odnosno preko vlastitih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Kakvoća pročišćene vode, u autonomnim sustavima, mora biti takva da se može, nakon izlaza iz sustava pročišćavanja, upuštati direktno u teren.

Odvodnja otpadnih voda za ostale građevine i sadržaje predviđa se izgradnjom vlastitih sabirnih jama (septičke jame) koje moraju biti vodonepropusne za okolni teren. Pražnjenje jama se planira preko odgovarajuće komunalne službe.

Kako je ovaj Plan sa skraćenim obimom, kartografski prikazi infrastrukture se preuzimaju kao ovjerene preslike Županijskog prostornog plana tako da u ovom Planu nije moguće imati drugačije kartografske prikaze niti detaljnije ucrtavati infrastrukturne sustave.

Pojedinačna detaljnija rješenja infrastrukture obavezno se trebaju prikazati u predviđenim Urbanističkim planovima uređenja koji su provedbeni planovi, te trebaju zadovoljiti sve uvjete kako bi se na temelju njih mogli ishoditi lokacijske i građevinske dozvole odnosno rješenja o uvjetima gradnje.

3.4.5. Erozije i bujice

Sa stajališta vodnog gospodarstva treba naglasiti kako na prostoru Općine Zagvozd postoji više kratkih bujičnih vodotoka čija je osnovna karakteristika da su im korita uglavnom suha, a povremene intenzivne oborine na pojedinim vodotocima stvaraju vodni val koji ugrožava površine uz korita. Ovi bujični vodotoci uglavnom završavaju u depresijama i ponorskim zonama gdje sva voda ponire u podzemlje.

Na širem području Općine Zagvozd postoji i više lokvi koje zajedno s bujicama predstavljaju čestice javnog vodnog dobra.

3.5. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ I ZBRINJAVANJE OTPADA

3.5.1. Zaštita tla

Racionalnim korištenjem prostora namijenjenog gradnji uz ograničenja u korištenju neizgrađenih površina i izgrađenosti parcela, a posebno osiguranjem zaštitnih i javnih zelenih površina, maksimalno će se sačuvati neizgrađenost tla (posebno poljoprivrednog i šumskog) a time i biološka raznolikost, očuvanje krajobraznih vrijednosti te ukupna kvaliteta okoliša.

3.5.2. Zaštita zraka

Nepovoljni utjecaj gospodarskih aktivnosti na kakvoću zraka spriječit će se oblikovanjem gospodarskih namjena na prostorima izvan pretežito stambene, javne i društvene namjene. Modernizacijom tehnologije i pažljivim odnosom prema okolišu i naseljskoj sredini, omogućit će se miješanje funkcija u gradskom tkivu, bez negativnih emisija u zrak.

Oblikovanjem sustava prometnica, sadnjom zaštitnog zelenila uz frekventne prometne koridore, orijentacija na javni prijevoza.

3.5.3. Zaštita voda

Temeljne postavke zaštite i upravljanja vodama dane su Zakonom o vodama (NN 107/95):

Vode su opće dobro koje zbog svojih prirodnih svojstava ne mogu biti ni u čijem vlasništvu. Vode kao opće dobro imaju osobitu zaštitu Republike Hrvatske.

Odredbe ovoga Zakona odnose se na:

- površinske i podzemne kopnene vode uključujući ušća rijeka koje se ulijevaju u more i kanala spojenih s morem, do crte razgraničenja iz članka 4. točke 6. ovoga Zakona,
- mineralne i termalne vode, osim mineralnih i geotermalnih voda iz kojih se mogu pridobivati mineralne sirovine ili koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe što se uređuje Zakonom o rudarstvu,
- nalazišta vode za piće u teritorijalnom moru,
- vode mora u pogledu zaštite od onečišćenja s kopna i otoka

Upravljanje vodama čini skup aktivnosti, odluka i mjera čija je svrha održavanje, poboljšanje i ostvarivanje jedinstva vodnog režima na određenom području, što se ostvaruje osobito osiguravanjem potrebnih količina vode odgovarajuće kakvoće za različite namjene, zaštitom voda od onečišćenja, uređenjem vodotoka i drugih voda i zaštitom od štetnog djelovanja voda.

Upravljanje vodama zasniva se na načelima:

1. voda je nezamjenjiv uvjet života i rada. Obveza je svih osoba s pažnjom čuvati njezinu kakvoću, štedljivo i racionalno je koristiti, uz jednake zakonom utvrđene uvjete,
2. vodama se upravlja prema načelu jedinstva vodnog sustava i načelu održivog razvoja kojim se zadovoljavaju potrebe sadašnje generacije i ne ugrožavaju pravo i mogućnost budućih generacija da to ostvare za sebe,
3. teritorijalne jedinice za upravljanje vodama jesu vodna i slivna područja kao hidrografske i gospodarske cjeline. Granice administrativno-teritorijalnih jedinica ne mogu biti zaprekom za integralno upravljanje vodama na tim područjima,
4. u pripremi i donošenju planova koji su osnova upravljanja vodama polazi se od obveze cjelovite zaštite okoliša i ostvarivanja općeg i gospodarskog razvoja Republike Hrvatske,
5. za korištenje voda koje prelaze granice dopuštene opće uporabe, kao i za svako pogoršanje kakvoće vode, plaća se naknada razmjerno koristi odnosno stupnju i opsegu utjecaja na promjene u stanju voda,
6. propisima kojima se utvrđuju zadaci i obveze za ulaganja u poboljšanje vodnog sustava moraju se utvrditi i izvori za njihovo financiranje.

3.5.4. Zaštita od buke

Zaštita od buke ostvarit će se mjerama sprječavanja nastajanja buke, utvrđivanjem i praćenjem razine buke, otklanjanjem i smanjivanjem buke.

Otklanjanje ili smanjenje buke na dopuštenu razinu provodit će se mjerama uklanjanja/smanjenja buke na izvoru, gradnjom barijera na kritičnim mjestima uz prometnice u svrhu sprječavanja širenja buke, boljom izolacijom građevina od vanjske buke.

Utjecaj zahvata rekonstrukcije postojećih ili gradnje novih objekata s izvorima buke, predviđat će se prije poduzimanja zahvata i nadzirati tijekom korištenja zahvata.

3.5.5. Zaštita biljnog i životinjskog svijeta

Prema Zakonu o zaštiti prirode zaštićeni su posebni dijelovi prirode (Park prirode Biokovo). Ti dijelovi prirode imaju osobitu zaštitu. Kako bi se mogli štititi potrebno je izraditi mjere zaštite koje ovisno o stupnju zaštite donosi nadležno tijelo uprave. Također je potrebno provoditi mjere zaštite biljnog i životinjskog svijeta na temelju Zakona o zaštiti prirode te Crvenog popisa biljnih i životinjskih svojiti Republike Hrvatske.

3.5.6. Zaštita od elektromagnetskih polja

Obzirom na kriterij ekološki negativnog utjecaja sustava elektroopskrbe na okoliš sve elektroprivredne objekte možemo grupirati u dvije skupine:

- Elektroprivredni objekti locirani na slobodnim (nenastanjenim) površinama s manjom vjerojatnošću pojave negativnih posljedica na okoliš zbog čega su propisi i zahtjevi u pogledu uvjeta zaštite znatno blaži.
- Elektroprivredni objekti locirani u naseljenim mjestima s većim negativnim utjecajem na okoliš pa su i zahtjevi u pogledu eko-zaštite prostora stroži.

Ovdje treba napomenuti da se pod pojmom zaštite okoliša ne misli samo na zaštitu od aktivnih zagađivača prostora (proizvodnja otrovnih plinova i zračenja) već je to širi pojam koji obuhvaća zaštitu od buke, vibracija, vizualnog narušavanja okoliša, elektromagnetskog zagađenja i opasnih bioloških utjecaja na životinje i ljude (direktni i indirektni dodir električne struje).

Sredjenaponski i visokonaponski elektroprivredni objekti predstavljaju povećanu opasnost za život ljudi i životinja na svim mjestima gdje se nalaze. Isto tako imaju negativan utjecaj putem elektromagnetskih polja i to u psihološkom i biološkom pogledu na sva živa bića u neposrednoj blizini, duž cijele trase dalekovoda. Iz tih razloga nije ih preporučljivo locirati na području pojedinih naselja.

Svi elektroprivredni objekti smatraju se izvorima niskofrekventnih magnetskih polja pa u eksploataciji moraju zadovoljavati kriterije o maksimalno dozvoljenim razinama električnih i magnetskih polja određenih u Pravilniku o zaštiti od elektromagnetskih zračenja.

3.5.7. Zaštita od požara i mjere sklanjanja stanovništva

Temeljne organizacijske postrojbe za zaštitu od požara su profesionalne postrojbe MUP-a i DVD koja organizira jedinica lokalne samouprave. Zaštitu od požara na teško pristupačnom terenu rješavati zračnim putem, upotrebom zrakoplova i helikoptera. Potrebno je uređivati i održavati protupožarne putove. U svrhu motrenja područja potrebno je urediti i opremiti motrilačke postaje.

Općina Zagvozd je dužna na svome teritoriju osigurati uvjete za sklanjanje ljudi, materijalnih i drugih dobara. Za naselja koja imaju manje od 2000 stanovnika nije obvezna gradnja skloništa.

3.5.8. Zbrinjavanje otpada

Konačno rješenje odlaganja otpada (komunalni i tehnološki otpad) s područja Općine Zagvozd predviđa se na području Županijskog centra za gospodarenje otpadom koji je planiran izvan granica ove administrativne jedinice.

B. IZVOD IZ DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA ŠIREG PODRUČJA

Obveza izrade Urbanističkog plana uređenja Zagvozd centar - UPU 2 utvrđena je Odlukom o izradi Urbanističkog plana uređenja Zagvozd centar - UPU 2 ("Službeni glasnik Općine Zagvozd" br. 5/15).

Važeći dokument prostornog uređenja šireg područja s kojim ovaj Urbanistički plan uređenja mora biti usklađen je Prostorni plan uređenja Općine Zagvozd ("Službeni glasnik Općine Zagvozd" br. 03/12, 02/15".

Granica obuhvata plana prikazana je u grafičkom dijelu elaborata Urbanističkog plana uređenja Zagvozd centar - UPU 2, na kartografskim prikazima u mjerilu 1:1000.

C. POPIS SEKTORSKIH DOKUMENATA I PROPISA KOJE JE BILO POTREBNO POŠTIVATI U NJEGOVOJ IZRADI, TE SAŽETAK DIJELOVA TIH DOKUMENATA KOJI SE ODOSE NA SADRŽAJ PROSTORNOG PLANA**1. PROSTORNO UREĐENJE**

1. **Zakon o prostornom uređenju**
Narodne novine, br. 153/13
2. **Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova**
Narodne novine, br. 106/98, 39/04, 45/04, 163/04, 9/11
3. **Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora**
Narodne novine, br. 29/83, 36/85 i 42/86
4. **Pravilnik o jednostavnim građevinama i radovima**
Narodne novine br. 79/14, 41/15, 75/15
5. **Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti**
Narodne novine, br. 78/13
6. **Uredba o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdaje lokacijsku i/ili građevnu dozvolu**
Narodne novine, br. 116/07, 56/11
7. **Zakon o naseljima**
Narodne novine, br. 54/88

2. PROMET, TELEKOMUNIKACIJSKE I OPSKRBNE MREŽE

1. **Zakon o cestama**
Narodne novine, br. 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14
2. **Zakon o sigurnosti prometa na cestama**
Narodne novine, br. 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15
3. **Pravilnik za utvrđivanje lokacije i minimalnih uvjeta za projektiranje i uređenje autobusnih stajališta na javnim cestama**
Narodne novine, br. 119/07
4. **Pravilnik o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javnu cestu,**
Narodne novine, br.95/14
5. **Pomorski zakonik**
Narodne novine, br. 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15
6. **Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama**
Narodne novine, br. 158/03, 100/04, 141/06, 38/09, 123/11
7. **Uredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet i luka posebne namjene**
Narodne novine, br. 110/04 i 82/07
8. **Uredba o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke**
Narodne novine, br. 110/04
9. **Zakon o elektroničkim komunikacijama**
Narodne novine, br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14
10. **Zakon o vodama**
Narodne novine, br. 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14
11. **Pravilnik o graničnim vrijednostima pokazatelja, opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama,**
Narodne novine br. 94/08
12. **Pravilnik o izdavanju vodopravnih akata**
Narodne novine, br. 78/10, 79/13, 9/14
13. **Zakon o energiji**

Narodne novine, br. 120/12, 14/14, 95/15, 102/15

3. KOMUNALNO GOSPODARSTVO

1. Zakon o komunalnom gospodarstvu

Narodne novine, br. 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14, 36/15

4. ZAŠTITA OKOLIŠA

1. Zakon o zaštiti okoliša

Narodne novine, br. 80/13, 153/13, 78/15

2. Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš

Narodne novine, br. 61/14

3. Zakon o zaštiti zraka

Narodne novine, br. 130/11, 47/14

5. ZAŠTITA I OČUVANJE PRIRODE I KULTURNIH DOBARA

1. Zakon o zaštiti prirode

Narodne novine, br. 80/13

2. Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara

Narodne novine, br. 66/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15

6. ZAŠTITA OD POŽARA

1. Zakon o zaštiti od požara

Narodne novine, br. 92/10

2. Zakon o zapaljivim tekućinama i plinovima

Narodne novine, br. 108/95, 56/10

3. Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe

Narodne novine, br. 35/94 i 55/94 – ispravak, 142/03

4. Pravilnik o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara

Narodne novine, br. 62/94 i 32/97

5. Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara

Narodne novine 08/06

7. ZAŠTITA NA RADU

1. Zakon o zaštiti na radu

Narodne novine, br. 71/14, 118/14, 154/14

8. ZAŠTITA OD IONIZIRAJUĆIH I NEIONIZIRAJUĆIH ZRAČENJA I DRUGI ZAHTJEVI HIGIJENE, ZDRAVLJA I ZAŠTITE OKOLIŠA

1. Zakon o zaštiti od buke

Narodne novine, br. 30/09, 55/13, 153/13, 41/16

2. Pravilnik o najvišim razinama buke u sredini u kojoj ljudi radi i borave

Narodne novine, br. 145/04

9. OSTALI PROPISI

1. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi

Narodne novine, br. 33/01, 60/01-vjerodostojno tumačenje 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15

2. Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina

Narodne novine, br. 16/07, 152/08, 124/10, 56/13

3. Zakon o obrani

Narodne novine, br. 73/13, 75/15, 27/16

D. ZAHTJEVI I SMJERNICE

Temeljem članka 90. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ br. 153/13), Općina Zagvozd je zatražila od tijela sa javnim ovlastima smjernice za izradu UPU Zagvozd Centar – UPU 2. U prilogu slijedi kopija zahtjeva upućena istima, njih 17, te smjernice od njih 7, i to od:

- Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove južnog Jadrana, SPLIT
- Hrvatske autoceste, ZAGREB
- Hrvatske šume, Uprava šuma, Podružnica Split, SPLIT
- Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Imotskom, IMOTSKI
- Hrvatske ceste, SPLIT
- JU zavod za prostorno uređenje, SPLIT
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured u Splitu, Odjel za zaštitu i spašavanje, SPLIT

dok se ostale službe nisu očitovale u propisanom roku, te se samim time smatra da iste nemaju posebnih smjernica za izradu predmetnog Plana.

Temeljem članka 86. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ br. 153/13), Općina Zagvozd je zatražila od Ministarstva zaštite okoliša i prirode očitovanje o potrebi provedbe Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za predmetni plan, odnosno o potrebi provedbe postupka strateške procjene utjecaja plana na okoliš.

E. IZVJEŠĆA O JAVNOJ RASPRAVI

Suklado čl. 95. Zakona o prostornom uređenju (N.N. 153/13), dana 20. travnja 2016 godine, Općinski načelnik Općine Zagvozd donio je zaključak o utvrđivanju Prijedloga plana.

Oglas za javnu raspravu objavljen je dana 13. rujna 2016. godine u dnevnom listu „Slobodna Dalmacija“.

Javni uvid u Prijedlog UPU Zagvozd centar – UPU 2 trajao je od 05.09.2016. do 04.10.2016. godine.

Javno izlaganje održano je 13. rujna 2016. godine u prostorijama Općine Zagvozd, a o istom je vođen zapisnik.

U roku određenom objavom dana javne rasprave, zaprimljeno je 6 primjedbi.

Oglas za Ponovnu javnu raspravu objavljen je dana 14. ožujka 2016. godine u dnevnom listu „Slobodna Dalmacija“.

Ponovni javni uvid u Prijedlog UPU Zagvozd centar – UPU 2 trajao je od 23.1.2016. do 30.11.2016. godine.

Ponovno javno izlaganje održano je 24. studenoga 2016. godine u prostorijama Općine Zagvozd, a o istom je vođen zapisnik.

U roku određenom objavom dana Ponovne javne rasprave, zaprimljeno je ukupno 8 primjedbi.

Stručni izrađivač predmetnog Plana i Nositelj izrade pripremili su obrazloženje prijedloga i primjedbi na Prijedlog Urbanističkog plana uređenja Zagvozd centar – UPU 2, te je nakon toga izrađen Nacrt konačnog prijedloga i isti je upućen Načelniku koji je utvrdio Konačni prijedlog.

Nakon usvajanja Konačnog prijedloga plana, Plan je poslan Vijeću na usvajanje.

F. EVIDENCIJA POSTUPKA IZRADE I DONOŠENJA PLANA

- Postupajući u skladu sa Odlukom o izradi Urbanističkog plana uređenja („Službeni glasnik Općine Zagvozd“ broj 5/15) Općinsko vijeće Općine Zagvozd je na 12. sjednici održanoj 28.12.2015. godine donijelo je Odluku o izradi UPU Zagvozd centar – UPU 2.
- Poziv za dostavu zahtjeva i smjernica tijelima i osobama određenim posebnim propisima sukladno članku 90. Zakona o prostornom uređenju upućen je 09.02.2016. godine, po kojem je prispjelo 7 smjernica.
- Načelnik Općine Zagvozd je dana 17. kolovoza 2016. godine donio Zaključak kojim se utvrđuje Prijedlog UPU Zagvozd centar – UPU 2 i njegovo upućivanje na javnu raspravu.
- Javna rasprava objavljena je 13.09.2016. godine u dnevnom listu „Slobodna Dalmacija“ i na oglasnoj ploči Općine.
- Javni uvid je trajao od 05. rujna do 04. listopada 2016. godine, a Javno izlaganje održano je dana 13. rujna 2016. godine, u prostorijama Općine Zagvozd.
- Načelnik Općine Zagvozd je dana 07. studenoga 2016. godine donio Zaključak kojim se utvrđuje Prijedlog UPU Zagvozd centar – UPU 2 i njegovo upućivanje na ponovnu javnu raspravu.
- Ponovna javna rasprava objavljena je 14.10.2016. godine u dnevnom listu „Slobodna Dalmacija“ i na oglasnoj ploči Općine.
- Ponovni javni uvid je trajao od 23. studenoga do 30. studenoga 2016. godine, a Javno izlaganje održano je dana 24. studenoga 2016. godine, u prostorijama Općine Zagvozd.
- Načelnik Općine Zagvozd je dana 07. travnja 2017. godine donio Zaključak o utvrđivanju Konačnog prijedloga UPU Zagvozd centar – UPU 2.
- Općinsko vijeće Općine Zagvozd je na 18. sjednici održanoj 11. travnja 2017. godine donijelo Odluku o donošenju UPU Zagvozd centar – UPU 2.

G. SAŽETAK ZA JAVNOST

U V O D

Na temelju Odluke o izradi („Službeni glasnik Općine Zagvozd“, broj 5/15), utvrđena je obveza izrade Urbanističkog plana uređenja Zagvozd – centar UPU 2 (u daljnjem tekstu UPU ili Plan), čija je izrada započela po potpisu ugovora i dostavi potrebne dokumentacije izrađivaču Plana, uključivo i izradu i dostavu topografsko - katastarske podloge za područje obuhvata u digitalnom vektorskom obliku.

Pribavljanjem ulaznih podataka za izradu UPU-a Zagvozd - centar UPU 2 definirani su osnovni ciljevi izrade UPU-a:

- sanacija, uređivanje i urbana obnova neizgrađenog prostora jedne namjene,
- uređivanje javnih prostora s naglaskom na uličnu mrežu,
- urbana transformacija kojom će se osigurati infrastrukturno opremanje i primjereni uvjeti rada.
- definiranje uvjeta izgradnje, rekonstrukcije, sanacije i korštenja izgrađenih i neizgrađenih građevinskih područja u centru Općine Zagvozd

Po potpisu ugovora ARCHING STUDIO d.o.o. je pristupio pripremnim radovima na izradi UPU Zagvozd - centar 2 koji su uključivali:

- obilazak i inventarizaciju područja obuhvata plana i kontaktnih područja,
- analizu postavki iz PPU-a Općine Zagvozd za područje obuhvata Plana,
- pribavljanje i analizu postojeće urbanističke dokumentacije za područje obuhvata Plana.

Nakon pribavljanja i usuglašavanja traženih podataka od tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima, te pribavljanja potrebnih kartografskih podloga za izradu UPU-a, stručni tim ARCHING STUDIO d.o.o. je izradio elaborat Prijedloga UPU-a Zagvozd – centar UPU 2 za javnu raspravu, i isti je utvrđen od strane načelnika Općine Zagvozd.

Za vrijeme trajanja javne rasprave, na javnom uvidu u zgradi općine biti će izložen utvrđeni prijedlog UPU-a Zagvozd – centar UPU 2 a koji sadrži tekstualni i grafički dio plana.

Građani i udruge sudjeluju u javnoj raspravi na način da:

- imaju pravo pristupa na javni uvid o prijedlogu UPU-a,
- postavljaju pitanja tijekom javnog izlaganja o predloženim rješenjima,
- mogu upisati prijedloge i primjedbe u knjigu primjedbi,
- daju prijedloge i primjedbe u zapisnik tijekom javnog izlaganja,
- upućuju pisana očitovanja, prijedloge, mišljenja i primjedbe do dana isteka javnog uvida.

Prije upućivanja UPU-a Općinskom vijeću na donošenje, nositelj izrade dostavit će svim sudionicima u javnoj raspravi pisanu obavijest s obrazloženjem o razlozima prihvatanja, neprihvatanja ili djelomičnog prihvatanja njihovih očitovanja.

1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Općina Zagvozd je smještena 73 km istočno od glavnog grada županije Splita, na sjevernoj strani planine Biokovo u zaobalnoj mikroregiji. Površina Općine Zagvozd je 124,09 km² i sa 1188 stanovnika u 2011. godini ima prosječnu gustoću naseljenosti od 10 st/km².

Statističko naselje Zagvozd u obuhvatu Plana prema zadnjem popisu ima 763 stanovnika. U vremenskom nizu od 1953.- 2011. godine konstantno je apsolutno smanjenje broja stanovnika općine Zagvozd, ali i relativno smanjenje udjela stanovnika općine u odnosu na broj stanovnika Splitsko-dalmatinske županije

Čitav prostor općine je krševiti brdski kraj, s manjim dijelovima plodne zemlje uglavnom u vrtućama. Općinsko središte je Zagvozd, koje je nastalo na prometnom raskrižju važnih prometnica iz pravca Splita prema Vrgorcu i Metkoviću (Napoleonova cesta) i prema Imotskome.

2. Prostorno - razvojne značajke

U utvrđivanju koncepcije prostornog razvitka pošlo se od slijedećih ključnih pretpostavki:

Općina Zagvozd, položajno i funkcijski pripada zaobalnom području Županije, a ističe se:

- **kao važno prometno središte Županije**, koje na planiranom spoju autoceste u Zagvozdu preko nove državne ceste do Baške Vode koja uključuje tunel Sv. Ilija, novom planiranom brzom cestom do spoja sa JTC bitno utječe na povećanje kvalitete turističke ponude i smještajnih kapaciteta Makarskog primorja i otoka Brača (boravišni, kongresni, zdravstveno-rekreacijski, rehabilitacijski (klimatski), seoski, izletnički, turizam prirodnih atrakcija, i sl.).
- **kao manje lokalno, područno (malo razvojno središte)**, koje zahtijeva kompletiranje funkcijama uprave, usluga, opskrbe i športa.
- **kao specifično malo (poticajno) gospodarsko središte** u kojem će se uspostavljanjem gospodarskih zona (proizvodnih i poslovnih), iskoristiti prednosti prometnog središta u širem okruženju, poticati malo poduzetništvo i razvitak turizma kao gospodarske grane
- **kao prepoznatljiv urbani i ruralni prostor** tj. prostor jedinstvenih krajobraznih karakteristika i specifičnog identiteta, te ambijentalne ruralne cjeline.

Na budući razvoj naselja Zagvozd najznačajnije će utjecati karakter i obogaćivanje turističke ponude i jačanja cjelokupnog prostora općine kao turističkog centra uz razvoj svih pratećih javnih, kulturnih i infrastrukturnih sadržaja i funkcija.

Značajan impuls gospodarskog razvitka Općine Zagvozd leži u korištenju Tunela Sv. Ilija kao poveznice Imotske krajine i Makarske rivijere. Otvaranje tunela omogućilo je da izlazak s autoceste Zagreb - Dubrovnik bude na području Općine što se može pozitivno odraziti na razvoj ovog kraja.

3. Uvjeti određivanja i razgraničavanja površina javnih i drugih namjena

Ovim se Planom utvrđuju osnovni uvjeti korištenja i namjene javnih i drugih površina, prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža te smjernice za oblikovanje, korištenje i uređenje prostora, sukladno Prostornom planu uređenja Općine Zagvozd ("Službeni glasnik Općine Zagvozd" br. 3/12, 2/15).

Unutar Plana razgraničenje površina je izvedeno tako da je planirani dio površina za razvoj i uređenje određen na temelju kartografskog prikaza namjena površina prema postavkama Prostornog plana uređenja Općine Zagvozd.

Osnovna namjena površina definirana je na kartografskom prikazu broj 1. Korištenje i namjena površina u mjerilu 1:1000, na način kako slijedi:

- MJEŠOVITA NAMJENA – pretežno stambena (M1)
- MJEŠOVITA NAMJENA – pretežno poslovna (M2)
- JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA (D)
 - upravna – općina D1
 - zdravstvena – ambulanta D2
 - obrazovna – vrtić i škola D3
 - vjerska D4
 - kulturna D5
- SPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA (R4)
- UGOSTITELJSKO TURISTIČKA NAMJENA (T1)
- prateća namjena - (T1-1)
- ZAŠTITNE ZELENE POVRŠINE (Z)
- POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA (IS)

Prostorni pokazatelji za način korištenja i namjene površina prikazani su detaljno u grafičkom prilogu br.1. Korištenje i namjena površina. Planirani sadržaji realiziraju se direktno temeljem Urbanističkog plana, odnosno prikazani su za svaku prostornu cjelinu, koje odgovaraju prostornoj cjelini. Za planirane sadržaje prikazani su u tablici broj 2. slijedeći prostorni pokazatelji:

- namjena prostorne cjeline,
- površina prostorne cjeline,
- izgrađenost prostorne cjeline,

Tablica 2. Prostorni pokazatelji za način korištenja i namjene površina u sklopu prostornih cjelina unutar obuhvata Plana

NAMJENA PROSTORNE CJELINE	POVRŠINA PROSTORNE CJELINE (m ²)	UDIO POVRŠINE (%)	IZGRAĐENOST
M1 - mješovita, pretežno stambena	163,229	44.9%	neizgrađeno
M1 - mješovita, pretežno stambena	46,752	12.9%	izgrađeno
M2 - mješovita, pretežno poslovna	70,765	19.5%	neizgrađeno
D - javna i društvena namjena	12,674	3.5%	izgrađeno
R4 - sport i rekreacija	8,708	2.4%	neizgrađeno
T1 - ugostiteljsko - turistička	5,403	1.5%	neizgrađeno
T1-1 ugostiteljsko - turistička, prateća	5,915	1.6%	neizgrađeno
IS - infrastrukturni sustavi	40,585	11.2%	-
Z - zaštitno zelenilo	9,407	2.6%	-
UKUPNO	363,437	100.0%	

3.1. Mješovita namjena - pretežito stambena (M1) i pretežno poslovna (M2)

Mješovita namjena – pretežno stambena (M1)

Na površinama mješovite – pretežito stambene namjene (M1) planirane građevine su stambene ili stambeno-poslovne. Za dopuštene prateće i poslovne sadržaje (trgovački, ugostiteljsko-turistički, zanatski i osobne usluge, ostalo...) može se koristiti do 30% bruto razvijene površine (BRP) stambene građevine.

Mješovita namjena – pretežno poslovna (M2)

U zonama mješovite – pretežno poslovne namjene grade se poslovne i stambeno-poslovne građevine koje u prizemlju obavezno imaju javne ili poslovne sadržaje a u ostalim etažama najmanje 30% BRP mora biti stambene namjene.

3.2. Društvena namjena

Na površinama javne i društvene namjene (D1, D2, D3, D4, D5 i D6) mogu se zadržavati ili rekonstruirati građevine za javnu i društvenu namjenu, i to predškolska ustanova, građevina obrazovne namjene - škola, upravna građevina za potrebe lokalne samouprave, građevine za potrebe zdravstva, kulture, znanosti i socijalne djelatnosti, te druge potrebne javne i društvene građevine, kao i prateći sadržaji koji sa istima čine funkcionalnu i sadržajnu cjelinu.

3.3. Sportsko-rekreacijska namjena

Sportski centri planiraju se kao površine za izgradnju više istovjetnih ili različitih sportskih otvorenih ili natkrivenih sadržaja za nogomet, odbojku, tenis, boćanje, polo, bazeni za sportove na vodi i sl. te za obavljanje sportskih i rekreacijskih djelatnosti. Osnovna funkcija zone ove namjene je omogućavanje uvjeta za organiziranje pripreme sportaša i organizaciju sportski natjecanja.

3.4. Ugostiteljsko turistička namjena

Na području obuhvata Plana u sklopu prostorne cjeline T1 omogućava se gradnja ugostiteljsko turističke namjene (hotel) sa pratećim sadržajima: ugostiteljski, trgovački, zabavni, rekreacijski, uslužni i drugi servisni sadržaji. Maksimalni ukupni kapacitet zone je 100 ležajeva.

Zona T1 predviđena je za hotelski smještaj a osim osnovne namjene podrazumjeva i prateće sadržaje kao što su restoran, caffe, slastičarna, specijalizirane trgovine, rekreativne sadržaje (bazen, SPA, masaža itd.), parkovno zelenilo, promet u mirovanju, te ostali sadržaji kompatibilni osnovnoj namjeni. Samo prateći sadržaji mogu se graditi na površinama namjenske kategorije T1-1.

3.5. Zaštitne zelene površine

To je pretežno neizgrađeni prostor oblikovan radi potrebe zaštite okoliša (nestabilne padine).

Unutar zona zaštitnog zelenila (Z) dozvoljava se smještaj samo komunalne infrastrukture, kao i realizacija kolnih pristupa pojedinim građevnim česticama, pješačkih staza, odmorišta i slično.

3.6. Površine infrastrukturnih sustava

Površine infrastrukturnih sustava namijenjene su smještanju prometnih površina (IS) (koridori primarne i sekundarne mreže prometnica) te ostalih infrastrukturnih građevina (vodovod, odvodnja, elektroenergetski objekti, telekomunikacije).

4. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

4.1. Uvjeti i način gradnje stambenih građevina

Građevinska područja naselja (površine naselja s površinama za razvoj i uređenje naselja) obuhvaćena ovim planom dijele se na izgrađena građevinska područja naselja i neizgrađena građevinska područja naselja. Te površine planiraju se za razvoj i uređenje naselja, a namijenjena su izgradnji naselja i zaštitnim zelenim površinama, a utvrđena su na grafičkom listu br. 4. Uvjeti gradnje – oblici korištenja i načini gradnje. Granice građevinskih područja utvrđene su u pravilu granicama katastarskih čestica ili ako nije drugačije bilo moguće, njihovim cijepanjem na kopiji katastarskog plana u mjerilu 1:1000, a sastavni su dio ovoga Plana.

Plan prvotno definira način formiranje građevinske parcele i uvjete priključenja na prometnu i komunalnu infrastrukturu a sve sukladno planovima višeg reda (Prostorni plan Općine i Županije) te je definiran građevinski pravac ovisno o veličini parcele i položaju u odnosu na susjedne parcele i infrastrukturu.

Osnovne i najčešće stambene građevine podrazumijevaju građevine individualnog stanovanja i višestambene građevine i to slobodnostojeće, dvojne i građevine u nizu.

Stambena zgrada može se graditi kao:

- a) Po+P(S)+2 odnosno, četiri pune etaže, koje čine podrum, prizemlje (ili suteran) i dva kata s nenastanjenim potkrovljem bez nadozida,
- b) Po+P(S)+1+M odnosno, tri pune etaže, koje čine podrum, prizemlje (ili suteran) i jedan kat, te nastanjeno potkrovlje, ako ima nadozid do propisane visine.

Najveća visina stambenih građevina iznosi 3,5 m za prizemne građevine, 7,0 m za jednokatnice (P+1) i 10,5 m za dvokatnice (P+2) (mjereći od najniže kote konačno uređenog terena uz pročelje zgrade do visine vijenca na najvišoj strani građevine). Unutar obuhvata Parka prirode Biokovo, najveća visina stambenih građevina iznosi 7,2 m u izgrađenom dijelu naselja, odnosno 9,0 m u neizgrađenom dijelu.

Kao način tumačenja i mjera preventivne zaštite ambijentalnih vrijednosti sredine, Planom se određuju tradicionalni oblici, mjere i postupci oblikovanja objekata i njihovih detalja.

Građevna čestica na kojoj se može graditi stambena građevina ima ukupan postotak izgrađenosti, koji se određuje prema Tablici 1.:

Tablica 1. Uvjeti formiranja građevinskih čestica

	VRSTA GRAĐEVINE	POVRŠINSKI RAZRED		MAKSIMALNI KOEFICIJENTI	
		GRAĐEVINSKE ČESTICE (m ²)	IZGRAĐENOSTI - kig	ISKORIŠTENOSTI - kis	
NEIZGRAĐENO PODRUČJE	slobodnostojeće	300 - 400	0.35	1.40	
		400 - 500	0.30	1.20	
	dvojne	400 - 500	0.30	1.20	
		500 - 1500	0.20	0.80	
IZGRAĐENO PODRUČJE	slobodnostojeće	300 - 400	0.30	1.20	
		400 - 500	0.25	1.00	
		500 - 1500	0.20	0.80	
	dvojne	250 - 300	0.25	1.00	
		300 - 400	0.20	0.80	
		400 - 500	0.15	0.60	
	u nizu	200 - 300	0.25	1.00	
		300 - 400	0.20	0.80	

U izgrađenim dijelovima naselja, koja su određena na grafičkom listu br. 4. Uvjeti gradnje, na ugrađenim parcelama (interpolacije), mogu se izgrađivati nove, ili rekonstruirati (sanacija, adaptacija, dogradnja, nadogradnja) postojeće građevine individualnog stanovanja i ako nisu ispunjeni uvjeti u pogledu širine i površine građevne parcele, izgrađenosti građevne parcele, i udaljenosti građevine od susjedne međe, ali se tada ne smije pogoršati zatečeno stanje, stanje u pogledu insolacije, odnosa prema susjedu i sl., osobito u slučajevima kad se radi o preinakama postojećih građevina, koje se nalaze na malim parcelama, a građevne preinake su potrebne radi poboljšanja životnih uvjeta u postojećim građevinama.

Na građevinskim parcelama, u postojećim i planiranim građevinama individualnog stanovanja mogu se graditi i otvarati poslovni prostori za trgovine, ugostiteljstvo i turistički smještaj, zanatstvo, usluge osobne i u domaćinstvu i ostalo.

Tihe i čiste djelatnosti mogu se obavljati u sklopu građevine individualnog stanovanja, ukoliko za to postoje tehnički uvjeti.

Bučne ili potencijalno opasne djelatnosti (metalski obrt, auto-lakirerska radionica, kamenoklesarska radionica, stolarska radionica i sl.) moraju biti locirane u gospodarskim zonama na propisanoj udaljenosti od susjednih stambenih, stambeno-poslovnih, poslovnih i sličnih građevina, kojima bi bučne i potencijalno opasne djelatnosti mogle biti štetne ili opasne.

Uvjetovanjem tihe i čiste djelatnosti, ovim Planom nije predviđena izgradnja gospodarskih objekata za potrebe stočarske i poljoprivredne proizvodnje unutar građevinskog područja naselja Zagvozd – centar a koje je ugroženo bukom i područjima društvene namjene. Područje ugroženo bukom čini pojas širine 100 m u pravcu glavne općinske prometnice državne ceste D62 te dio D76 te je označen na kartografskom prikazu 3. Uvjeti korištenja i definira se kao „uži centar Zagvozda“.

Višestambene i višestambeno-poslovne građevine mogu se graditi samo u područjima za koja je određeno donošenje Urbanističkog plana uređenja. Potreba izrade i obuhvat eventualnog Detaljnog plana uređenja propisat će se urbanističkim planom uređenja. Kod propisivanja uvjeta za ove zgrade treba voditi računa o mjerilu naselja i veće zgrade obvezatno planirati iz više volumena.

U okviru građevinskih područja naselja, na građevinskim parcelama namijenjenim građevinama individualnog stanovanja, u okviru zadanih (i ukupnih) vrijednosti izgrađenosti građevne parcele do 400 m² građevinska bruto površine, mogu se uz osnovnu građevinu graditi i pomoćne građevine prema uvjetima iz Plana.

Na građevinskim česticama je potrebno urediti prostor za kratkotrajno odlaganje kućnog otpada. Mjesto za odlaganje treba biti lako pristupačno s javne prometne površine i treba biti zaklonjeno od izravnoga pogleda s ulice.

Sakupljanje otpadnih voda, dok se ne izgradi kanalizacijski sustav, vršit će se putem nepropusnih septičkih jama koje se ne mogu graditi na udaljenosti manjoj od 1,5 m od susjedne građevinske čestice i izvan zaštitnog pojasa prometnica.

Izuzetno se nepropusna septička jama može smjestiti i uz susjednu među uz obveznu prethodnu suglasnost ovlaštenika susjedne parcele samo u slučaju ako je u istoj razini ili na nižoj koti od susjedne građevinske parcele.

Unutar građevinskog područja građevine se moraju obvezatno priključiti na vodovodnu mrežu ukoliko ista postoji i ako za to postoje tehnički uvjeti. U drugim slučajevima opskrba pitkom vodom se rješava na higijenski način prema mjesnim prilikama.

Priključivanje građevina na električnu mrežu obavlja se prema uvjetima nadležne elektrodistribucijske organizacije, a sve prema posebnim uvjetima građevinske dozvole.

4.2. Uvjeti smještaja građevina društvenih djelatnosti

Društvene djelatnosti obuhvaćaju sadržaje koji se grade kao samostalne građevine ili uređuju u sklopu građevina druge namjene.

Površina građevinske parcele građevina društvenih djelatnosti utvrđuje se temeljem lokacijske dozvole za svaku pojedinačnu građevinu prema potrebama te građevine i obuhvaća zemljište pod građevinom i zemljište potrebno za redovitu upotrebu građevine i ne može biti manja od 500 m².

Bruto izgrađenost parcela za društvene djelatnosti može biti najviše 40% ($k_{ig}=0,4$ a $k_{is}=1,2$).

Udaljenost građevina društvenih djelatnosti mora iznositi najmanje H/2 visine objekta, a min. 3,0 m od granice susjedne parcele. U slučaju kad se susjedna građevina planira izgraditi pored postojeće građevine za odgoj i obrazovanje, tad njihova međusobna udaljenost mora iznositi najmanje tri visine planirane građevine.

Građevine društvenih djelatnosti mogu se graditi:

- ako građevinska parcela na kojoj će se objekt graditi ima direktan pristup na javno prometnu površinu najmanje širine 5,0 m,
- ako se na građevinskoj parceli ili uz javnu prometnu površinu može osigurati prostor
- za parkiranje vozila

Lokacijska dozvola za izgradnju građevina društvenih djelatnosti utvrdit će se na temelju idejnog projekta ili idejnog rješenja uz pribavljene odgovarajuće suglasnosti i mišljenja nadležnih institucija.

Građevine javnih i društvenih djelatnosti koje se grade kao interpolacije unutar površine naselja mogu imati i manju građevnu česticu od minimalno definirane, odnosno koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) im može biti maksimalno 0,6, a koeficijent iskorištenosti (k_{is}) maksimalno 2,0.

Objekti javnog, društvenog i kulturnog sadržaja, komunalni i drugi objekti mogu se graditi najviše do (Po+Pr+2) sa ravnim ili kosim krovom bez nadozida, visine vijenca do maksimalno 11 m od najniže kote uređenog terena uz objekt.

4.3. Uvjeti smještaja građevina sportsko-rekreativnih djelatnosti

U ovim zonama moguća je izgradnja objekata pomoćnih i pratećih sadržaja sportske i ugostiteljske djelatnosti. Ukupna tlocrtna površina zatvorenih i natkrivenih građevina može iznositi najviše 10% površine sportskih terena i sadržaja. Najviše 70% ukupne tlocrtna površine pomoćnih i pratećih objekata za pružanje usluga skupine restorani i barovi (osim noćnog kluba, noćnog bara i disko kluba) i objekata smještajnih kapaciteta.

Katnost objekata ugostiteljskih sadržaja, koji se grade kao zasebni objekti, može biti podrum+prizemlje (maksimalne visine vijenca 4 m) završno sa ravnim ili kosim krovom.

Katnost objekta smještajnih kapaciteta može biti Po+S+P+3 završno sa ravnim ili kosim krovom.

Smještajni objekti grade se kao ugostiteljski objekti iz skupine hoteli razvrstani u vrstu hoteli.

Smještajni kapacitet objekta određuje se sukladno broju i veličini sportskih sadržaja odnosno maksimalnom broju korisnika koji istovremeno mogu koristiti te sadržaje.

Smještajni objekti ne mogu se graditi i uporabljivati prije izgradnje sportskih sadržaja.

4.4. Uvjeti smještaja građevina ugostiteljsko – turističke namjene (T1) – hotel

Zone za izgradnju hotela planirane su kao posebne, samostalne jedinstvene prostorno-funkcionalne cjeline. Pored planiranih sadržaja dozvoljava se i gradnja pratećih sadržaja u funkciji osnovne namjene i to ugostiteljskih sadržaja, trgovačkih, uslužnih te sportsko-rekreativnih i kulturno-zabavnih sadržaja.

Opći uvjeti za gradnju navedenih građevina ugostiteljsko – turističke namjene (T1) – hotel, su slijedeći:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je $k_{ig}=0,30$;
- Maksimalni koeficijent iskorištenosti građevne čestice je $k_{is}=0,80$;
- Maksimalna katnost građevina planiranih za izgradnju hotela je Po+P(S)+5K (isto pravilo vrijedi i za gradnju na kosom terenu gdje se međusobnim povezivanjem građevina ne može u vizuri pročelja imati više od 6 nadzemnih etaža). Dopušta se izgradnja više od jedne podrumске etaže, i iste se ne moraju planirati u gabaritima gornjih etaža građevine;
- Maksimalna visina građevina planiranih za izgradnju hotela je 21 m od najniže kote uređenog terena do vijenca građevine;
- Pješačke i kolne staze, parkirališne površine, bazeni, pergole, brajde, vrtne sjenice i sl., ne uračunavaju se u izgrađenu površinu prostorne cjeline;
- Minimum 40% površine parcele mora se namijeniti estetskom, parkovnom i prirodnom zelenilu;
- Obavezna je potpuna infrastrukturna/komunalna opremljenost prostorne cjeline.
- Parkirališne potrebe trebaju biti zadovoljene unutar prostorne cjeline u skladu sa normativima datim u ovom Planu.

4.5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava

Planom namjene površina i infrastrukturnih sustava, određene su površine infrastrukturnih sustava kao linijske ili površinske infrastrukturne građevine državnog, županijskog te lokalnog značaja, i to za:

- promet (cestovni i željeznički),
- pošte i telekomunikacije,

- energetski sustav (opskrba električnom energijom),
- vodnogospodarski sustav (vodoopskrba, odvodnja i navodnjavanje).

Koridori, trase i površine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava realiziraju se sukladno rješenjima iz Prostornog plana, planova šireg područja i planova užeg područja.

Planom se određuje izgradnja infrastrukturnih sustava sukladno posebnim propisima i pravilima struke te odredbama ovog plana uz maksimalno uvažavanje standarda zaštite okoliša.

Koridori, trase i površine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava realiziraju se sukladno rješenjima iz Prostornog plana, planova šireg područja i planova užeg područja.

Do svake infrastrukturne građevine obvezna je izvedba odgovarajućeg kolnog pristupa, osim za bazne stanice mobilne telefonije.

Prilikom izgradnje građevina infrastrukture potrebno je provoditi propisane mjere zaštite okoliša (rekultivacija i sanacija padina i iskopa, izgradnja zaštitnih zidova i sl.).

U postupku ishoda lokacijske dozvole građevina infrastrukture zbog neusklađenosti katastarskih podloga (točne pozicije katastarske čestice i objekata na njima) sa stvarnim stanjem na terenu, moguća su odstupanja od shematski određene trase na kartografskim prikazima Plana. Lokacijska dozvola i akti za gradnju ishodiće se na temelju projektne dokumentacije, i stvarnog staja na terenu, a prema uvjetima iz ovog Plana.

4.5.1. Uvjeti gradnje prometne mreže

Rješenje prometnica na području UPU 2 Zagvozd Centar uvjetovano je u znatnoj mjeri rasporedom javnih prometnica koje prolaze područjem Općine a to su;

DRŽAVNE CESTE:

- DC 62 Šestanovac (D39) – Zagvozd – Vrgorac – Kula Norinska - Metković (D9)
- DC 76 Baško Polje (D8) – Zagvozd (D62) – Grubine (D60) – Imotski – G.P. Vinjani Gornji (gr. BiH)

Stanje navedenih državnih cesta u sklopu UPU-a je nezadovoljavajuće. U cilju sigurnosti odvijanja kolnog i pješačkog prometa, nužno je predvidjeti rekonstrukciju građevinskih i prometnih elemenata na postojećim cestama.

Na kartografskom prikazu 2.1. Prometna mreža utvrđene su nove širine za rekonstrukciju državnih cesta D62 i D76 koja prolaze kroz predmetni UPU. Predložena je rekonstruirana širina voznog traka od 3,3 m sa nogostupom širine 1,5 m. Na određenim mjestima, gdje se zbog blizine kuća nije mogla osigurati dovoljna širina za nogostup, isti je ukinut sa južne strane D62.

Ovim planom predviđena su dva nova autobusna stajališta u neposrednoj blizini središta mjesta (nasuprot igrališta i 160 m od igrališta u drugom smjeru). Autobusno stajalište planirano je na dijelu državne i županijske ceste te je stoga izmješteno izvan kolnika. Izmještanje autobusnih stajališta odnosi se i na lokalne ceste izvan građevinskog područja te lokalne ceste sa vrlo gustim prometnom unutar građevinskih područja.

Za daljnji razvoj i bolju prometnu povezanost, osim rekonstrukcije državnih cesta koje se nalaze unutar predmetnog Plana, planirana je i izgradnja lokalnih kolno-pješačkih površina tj. ulica koje će povezivati građevinske cjeline. Ulicom se smatra svaka cesta ili javni put u sklopu građevinskog područja naselja unutar kojega će se izgraditi ili već postoje stambene ili druge građevine, te na koji te građevine imaju izravan pristup. Predložene ulice podijeljene su u dva tipa :

Tip A – dvotračna cesta sa obostranim pješačkim nogostupom

Tip B – dvotračna cesta sa jednostranim pješačkim nogostupom.

Širina voznog traka za oba dva tipa je 3,0 m a širina nogostupa 1,5 m. Karakteristični poprečni presjeci navedenih tipova sastavni su dio kartografskog prikaza 2.1. Prometna mreža na kojima su vidljive dimenzije i detalji prometnih profila.

Zbog potrebe boljeg prikaza predložene prometne mreže, ucrtane su i neke dionice koje se nalaze van Plana ali je zbog prikaza križanja sa cestama unutar Plana bilo potrebo prikazati i njihovo pružanje. Ceste van Plana prikazane su isprekidanom crtom.

Ukupno je provedeno 18 novih dionica (12 dionica tip A i 6 dionica tip B) a ukupna duljina novih dionica iznosi 4,6 km.

Sve prometnice potrebno je opremiti vertikalnom i horizontalnom signalizacijom, te javnom rasvjetom u funkciji osvjetljavanja pješačkih i kolnih površina.

Prilikom izrade projektnih rješenja planiranih cjelina, obvezatna je izrada prometnih rješenja kojima se osiguravaju uvjeti organizacije prometa sukladno namjeni.

Ukoliko se u izgrađenim građevinskim područjima utvrdi nemogućnost provođenja dvotračne ceste, moguće je pristupiti izgradnji jednotračne ceste, minimalne širine 3,0 m i to samo na preglednim dijelovima ulice pod uvjetom da se na svakih 100 m uredi ugibalište, odnosno u slijepim ulicama čija dužina ne prelazi 100 m na preglednom ili 50 m na nepreglednom dijelu.

Neposredno uz zapadni rub predmetnog Plana nalazi se dio autoceste A1 tj. odvojak za isključenje sa naplatne postaje Zagvozd koji je pri tom dio državne ceste D76. Za navedeni odvojak osiguran je zaštitni pojas širine 25 m od ruba navedene prometnice čime pojas u širini od 15 do 18 m ulazi unutar predmetnog plana (naznačeno na karti 4. Uvjeti gradnje). U zaštitnom pojasu mogu se planirati zaštitne zelene površine, zelene površine, locirati i izgraditi objekti niskogradnje (prometnice, pješačke i biciklističke staze, prilazi i parkirališta), te komunalna infrastrukturna mreža (telekomunikacije, elektroenergetska mreža i javna rasvjeta, plinoopskrba, vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda, kanalizacija), a minimalna udaljenost istih od vanjskog ruba zemljišnog pojasa definira se ovisno o vrsti i namjeni niskogradnje. U slučaju planiranja novih prometnica u zaštitnom koridoru auto ceste, posebni uvjeti propisuju da se u prvih 20 m zaštitnog pojasa uz autocestu mora predvidjeti zaštitno zelenilo.

Promet u mirovanju se rješava javnim ili privatnim parkirališnim / garažnim prostorom. Postojeći deficiti parkirališnog prostora nadoknađuju se postupnom gradnjom javnih parkirališta / garaža.

4.5.2. Željeznički promet

Jadranska željeznica objekt je od važnosti za državu. Strategijom prostornog razvoja države i Prostornim planovima šireg područja definirati će se konačna trasa buduće željeznice, stoga je na razini ovog urbanističkog plana samo naznačena važeća predložena trasa Jadranske željeznice i vidljiva je na kartografskom prikazu 2.1. Prometna mreža. U daljnjoj razradi dokumentacije eventualna odstupanja od planiranih ne će se smatrati izmjenom plana.

4.5.3. Uvjeti gradnje telekomunikacijske mreže

Na području obuhvata ovog Urbanističkog plana uređenja ima TK infrastrukturnih objekata.

Sve mjesne i međumjesne telekomunikacijske veze (mrežni kabeli, svjetlovodni i koaksijalni kabeli) u pravilu se trebaju polagati u koridorima postojećih odnosno planiranih prometnica. Građevine telefonskih centrala i ostali TK uređaji planiraju se kao samostalne građevine na vlastitim građevnim česticama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline. Svaka postojeća i novoplanirana građevina treba imati osiguran priključak na TK mrežu. Mobilnom telefonijom potrebno je postići dobru pokrivenost područja, tj. sustavom

baznih stanica koje se postavljaju izvan zona zaštite spomenika kulture i izvan vrijednih poljoprivrednih područja.

Za spajanje objekata na postojeću telekomunikacijsku mrežu treba izvršiti slijedeće:

- potrebno je osigurati koridore za trasu distributivne telekomunikacijske kanalizacije DTK.
- planirani priključak izvesti u najbližem postojećem kabelskom zdencu što bliže komunikacijskom čvorištu.
- koridore telekomunikacijske infrastrukture planirati unutar koridora kolnih i kolno-pješačkih prometnica.
- pri planiranju odabrati trasu udaljeno u odnosu na elektroenergetske kabele te voditi računa o postojećim trasama.
- osim gore navedenih uvjeta svaka izgradnja DTK mora biti usklađena sa odredbama iz pozitivnih zakona i propisa.
- pri paralelnom vođenju DTK s ostalim infrastrukturnim instalacijama poštivati minimalne udaljenosti navedene u Planu

4.5.4. Uvjeti gradnje energetske mreže

Na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja 2 Zagvozd centar postoje elektroenergetski objekti i to:

- TTS Zagvozd 1 (Centar) snage 250 kVA
- GTS Zagvozd 15 snage 400 kVA

Za napajanje potrošača na području UPU-a 2 Zagvozd centar potrebno je izgraditi slijedeće:

- Izgraditi trafostanicu 10(20)/0,4 kV instalirane snage 400 kVA
- Izgraditi priključni KB 20(10) kV
- Izgraditi kabelski rasplet niskog napona iz trafostanice 10(20)/0,4 kV na području UPU-a tipskim kabelom 1 kV , XP00-A odgovarajućeg presjeka.
- Izgraditi javnu rasvjetu ulične mreže unutar UPU-a.

Prilikom gradnje ili rekonstrukcije elektroenergetskih objekata treba obratiti pažnju na uvjete o zaštitnim pojasevima energestkih vodova navedenih u Planu i slijedeće uvjete:

- U zaštitnim pojasevima dalekovoda nije dozvoljena gradnja ni rekonstrukcija objekata bez prethodne suglasnosti i prema posebnim uvjetima nadležnih tijela Hrvatske elektroprivrede.
- Prostor ispod dalekovoda, u pravilu, nije namijenjen za gradnju stambenih građevina, rekonstrukciju stambenih građevina kojom se povećava visina građevina ili građevina u kojima boravi više ljudi. Taj prostor se može koristiti primarno za vođenje prometne i ostale infrastrukture i u druge svrhe u skladu s pozitivnim zakonskim propisima i standardima.
- građevinska čestica predviđena za trafostanice 10(20)/0,4 kV preporuča se 7x6 m, a lokaciju odabrati tako da se osigura neometan pristup kamionom radi gradnje, održavanja i upravljanja, a u pravilu se postavljaju u središtu konzuma, tako da se osigura kvalitetno napajanje do krajnjih potrošača na izvodima.
- Predviđa se mogućnost izgradnje manjih infrastrukturnih građevina (TS 10(20)/0,4 kV) bez dodatnih ograničenja u smislu udaljenosti od prometnica i granica parcele, te mogućnost izgradnje istih unutar zona koje planom nisu predviđene za izgradnju (zelene površine, parkovi i sl).
- dozvoliti izgradnju trafostanica u izgrađenim djelovima građevinskog područja za koja je predviđena izrada planova nižeg reda (UPU i DPU), a prije donošenja istih.

- dubina kabela u pravilu iznosi 0,8 m u kolniku, slobodnoj površini ili nogostupu, a pri prelasku kolnika dubina je u pravilu 1,2m.
- širina kabela ovisi o broju i naponskom nivou paralelno položenih kabela.
- na mjestima prelaska preko prometnica kabele se provlače kroz PVC cijevi promjera $\Phi 110$, $\Phi 160$, odnosno $\Phi 200$ ovisno o tipu kabela (JR, nn, VN).
- prilikom polaganja kabela po cijeloj dužini kabela obavezno se polaže uzemljivač.
- elektroenergetski kabele polažu se, gdje god je to moguće, u nogostup prometnice. U ulicama u koje se polažu elektroenergetski vodovi potrebno je osigurati planski razmještaj instalacija; u pravilu jednu stranu prometnice za energetiku, druga strana za telekomunikacije i vodoopskrbu a sredina ceste za kanalizaciju i oborinske vode.
- Ako se energetski kabele moraju paralelno voditi sa telekomunikacijskim kabelema obavezno je poštovanje minimalnih udaljenosti (50 cm). Isto vrijedi i za međusobno križanje s tim da kut križanja ne smije biti manji od 45°

4.5.5. Uvjeti gradnje vodogospodarskog sustava – vodoopskrba, odvodnja otpadnih i oborinskih voda

Vodoopskrba

Na području Općine Zagvozd pružaju se dva osnovna vodnogospodarska sustava: Vodovod Imotske krajine i Vodoopskrbni sustav Vrgorac.

Okosnica sustava opskrbe Općine Zagvozd je postojeći pravac vodosprema Kosmatovica (k.d. 687 m.n.m., $V=500 \text{ m}^3$) – vodosprema Mlikote (k.d. 665 m.n.m., $V=500 \text{ m}^3$) – vodosprema Zagvozd (k.d. 543 m n.m., $V=500 \text{ m}^3$).

Iz VS Zagvozd grana se sustav opskrbe koji je već izgrađen a čine ga ogranci iz glavnog cjevovoda vodospreme Zagvozd do većine zaseoka. Vodoopskrba novih potrošača gospodarskih zona Brlozi i Stara gomila i Treće gomile, te COKP Zagvozd, odvijat će se putem novog cjevovoda DN 200/100 mm, koji se nastavlja na postojeći cjevovod DN 200. Na ogranku za cestovne građevine potrebno je ugraditi reducir tlaka.

Koridori vodoopskrbne mreže i mreže fekalne i oborinske odvodnje planirani su uglavnom unutar koridora kolnih i kolno pješačkih prometnica.

Cijevi za vodoopskrbu se lociraju u prometnici na udaljenosti 1,0 m od ivičnjaka, sa dubinom ukopavanja minimalno 1,0 m računajući od tjemena cijevi do nivelete prometnice te revizionim oknima u čvorovima. Planirani cjevovodi nastavljaju se na postojeće glavne trase koje paralelno prolaze državnom cestom D62 koja je dio ovog plana i ucrtane su na kartografskom prikazu 2.2. Vodovodna mreža.

Veličina cijevi za novu vodovodnu mrežu određena je na temelju procjene broja stanovnika i prosječne potrošnje vode. Naselje Zagvozd je prema statističkim pokazateljima imalo 965 stanovnika 2001. Godine a prema zadnjem popisu 2011. Broj stanovnika se smanjio na 763. Uzimajući u obzir povremene turiste u naselju, za proračun je uzet broj od 1000 ekvivalentnih stanovnika (ES) sa prosječnom potrošnjom od 160 litara po stanovniku na dan. Prema tipu naselja, Zagvozd ima karakteristike mješovitog tipa (seosko i gradsko) te su shodno tome uzeti i koeficijenti neravnomjernosti potrošnje. Navedeni ulazni podaci ukazuju na potrebu ugradnje cjevovoda minimalnog profila 80 mm. Usvojen je profil od 100 mm za cijelo područje Plana.

Prilikom projektiranja vodovodne mreže postavljena je i hidrantska mreža, a sve prema važećim propisima i pravilnicima.

Za priključenje novih građevina na vodoopskrbnu mrežu potrebno je sukladno uvjetima i zahtjevima nadležnih pravnih osoba s javnim ovlastima osigurati dovoljne količine u vodoopskrbnom sustavu.

Predviđeni su zatvoreni kanali, okruglog presjeka koji duž trase imaju odgovarajuća okna sa pokrovnom pločom na koju se ugrađuje lijevano-željezni poklopac, vidljiv na prometnoj površini sa istom kotom nivelete, kao prometnica.

Odvodnja otpadnih i oborinskih voda

Za djelomičnu faznu (etapnu) izgradnje, odnosno za već izgrađene objekte, do konačne izgradnje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, odvodnja sanitarnih otpadnih voda iz objekata rješavat će se preko vodonepropusnih sabirnih jama s pražnjenjem kompletnog sadržaja za građevine čije je opterećenje otpadnim vodama iz objekata do 10 ES (ekvivalent stanovnika), odnosno najviše tri stana. Za opterećenja iz objekata veća od 10 ES biti će potrebno kao privremeno rješenje ugraditi biološki uređaj za pročišćavanje koji će na izlazu zadovoljavati vrijednosti pokazatelja za 2. stupanj pročišćavanja (prema Pravilniku o maksimalno dopuštenim vrijednostima pokazatelja opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama). Isto vrijedi i za zatečene građevine, koje mogu svoje otpadne vode do konačne izgradnje planiranog kolektora, privremeno ispuštati kroz uređaj za pročišćavanje u tlo. Prostornim planom Općine Zagvozd planiran je uređaj za pročišćavanje unutar gospodarske zone Troje Gomile koja je izvan obuhvata ovog plana stoga će se u kartografskom prilogu 2.4. Odvodnja otpadnih i oborinskih voda naznačiti smjer glavnih kolektora bez preciznog utvrđivanja lokacije uređaja.

Izgradnja većih objekata moguća je po izgradnji sustava kanala od naselja do priključka na planirani kanalizacijski sustav Općine Zagvozd. Iznimno se može uz suglasnost i prema uvjetima Hrvatskih voda dopustiti drukčije rješenje od navedenih.

Otpadne vode objekata i manjih pogona prije priključka trebaju zadovoljiti kriterije za kućanske otpadne vode. Oborinske vode sa radnih, prometnih i manipulativnih površina, prihvaćaju se zatvorenim kanalima sa na kojima se prije priključka na glavni odvodni kanal ili bujicu, trebaju propustiti kroz separator ulja.

U kartografskom prilogu 2.4. predložena je i trasa buduće oborinske kanalizacije proračunata prema racionalnoj metodi. Odvodni kanali oborinske kanalizacije locirani su u osi prometnice na minimalnoj dubini od 1,0 m (1,2 za profile veće od 600 mm), računajući od tjemena cijevi. Trasa otpadne kanalizacije smještena je 1,5 od oborinske i smiješta se sa suprotne strane od vodovodne mreže svugdje gdje je to moguće.

Dozvoljava se translatorno pomicanje dionica trasa vodoopskrbe i odvodnje (npr. zbog usklađenja s preciznijim geodetskim izmjerama), ukoliko se time ne remeti usvojenu koncepciju uz obvezu poštivanja koridora ostale infrastrukture. Također detaljnijim hidrauličkim proračunom, dozvoljena su manja odstupanja usvojenih presjeka pojedinih dionica. Moguća odstupanja neće uvjetovati izmjenu ovog Plana.

Prema Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11, 47/13) područje predmetnog UPU-a nije obuhvaćeno posebnim zaštitnim zonama ali je zbog karaktera tla na ovom području (krški vodonosnik) potrebna zaštita podzemnih voda na slijedeći način:

- usvajanjem razdjelnog sistema kanalizacije , kao optimalnog i sigurnog,
- ugradnjom uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda, a koja se skuplja sa manipulativnih površina i prometnica,
- usvajanjem zatvorenog sistema odvodnje kanalizacije,

- osiguranjem kvalitetne vodoopskrbe planiranog prostora.

4.5.6. Uvjeti uređenja zaštitnih zelenih površina

Zaštitna zelena površina (Z) je pretežno neizgrađeni prostor oblikovan radi potrebe zaštite nestabilnih padina te zbog nemogućnosti formiranja građevinskih čestica zbog blizine infrastrukturnih sustava. Zaštitne zelene površine uređuju se pretežito kroz očuvanje postojeće vegetacije te uz dopunu novim autohtonim zelenilom. Zaštitne zelene površine uređuju se na način da ne ometaju sigurnost odvijanja prometa u smislu očuvanja preglednosti prometnih površina.

5. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Uvidom u dokumentaciju Hrvatskih šuma, utvrđeno je da Šumarija Imotski nema posebnih zahtjeva vezano za područje predmetnog UPU-a. Predlaže se, gdje god okolnosti dopuštaju, planirati zahvate izvan područja visoke šume, kako ne bi došlo do njene degradacije i uništenja, odnosno da se isto svede na minimum.

5.1. Smjernice za prostorno uređenje ruralnih cjelina

Zone zaštite određene su u cilju očuvanja tipoloških karakteristika povijesnog naselja i njegove karakteristične slike, te očuvanju njegovih povijesnih struktura (prostornih i graditeljskih). Diferencirane su prema stupnju očuvanosti povijesne građevne strukture i prostorne organizacije i različitih režima i mogućih zahvata. Zone zaštite povijesnih naselja definirane su kao:

- **A zona zaštite** - kao prvi stupanj zaštite i odnosi se na zonu u kojoj se u potpunosti štiti ustroj naselja.
- **B zona zaštite** vrednuje se kao 2. stupanj zaštite i uključuje povijesni prostor naselja u kojem je očuvana tradicionalna matrica, mreža ulica i parcelacija te pripadajuća povijesna (tradicijaska) arhitektura, ali je djelomice izgrađena i novijim građevinama koje čine skladnu cjelinu.

U ruralnim cjelinama općenito se ne preporučuju interpolacije zbog guste izgrađenosti starih povijesnih sklopova.

Proširenje građevinskih područja postojećih naselja planirati na način kojim bi se zadržala homogenost slike povijesnog naselja, kvalitetna ekspozicija i zelene cezure između pojedinih naselja, što znači da je neprihvatljivo širenje građevinskih područja u smjeru prilaznih cesta s kojih se doživljavaju kvalitetne vizure na povijesnu jezgru naselja te njihovo međusobno spajanje u povezane cjeline.

Svi građevinski zahvati na pojedinačnom nepokretnom kulturnom dobru, objektima unutar kulturno-povijesne cjeline, kao i na području prostornih međa kulturnog dobra mogu se poduzimati samo uz prethodno utvrđivanje posebnih uvjeta i ishođenje prethodnog odobrenja za radove od Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Imotskom.

5.2. Mjere za prostorno uređenje pojedinačnih sakralnih i civilnih povijesnih građevina

Osim definiranja režima zaštite, predviđaju se smjernice i mjere za zahvate na sakralnoj i civilnoj graditeljskoj baštini, kako bi se zaštitila od daljnjeg propadanja i degradiranja arhitektonskih i stilskih vrijednosti, te uključila u suvremeni život. Sakralni i civilni kompleksi mogu mijenjati namjenu tek temeljem izvršene konzervacije, a od općih intervencija na građevinama, s obzirom na njihovu visoku spomeničku vrijednost predviđaju se slijedeći zahvati: konzervacija, restauracija, građevinska sanacija te rekonstrukcija, ukoliko se takve

metode potvrde kao poželjne u postizanju integriteta kulturnog dobra.

Sve sakralne i civilne građevine obuhvaćene ovim Planom naznačene su na kartografskom prilogu 3. Uvjeti korištenja te su mjere zaštite određene su prema Konzervatorskoj podlozi izrađenoj u svibnju 2015. (izrađivač Ured ovlaštene arhitekture Vlasta Marčić, dipl.ing.arh., Matoševa 11, 21000 Split, TD 12-15).

Zaštićene skralne i civilne povijesne građevine obuhvaćene ovim Planom su: Butige, crkva Svih Svetih (87), kapela sv. Nikole (88), Zagvozd, Sklop kuća istočno od župne crkve Gospe Karmelske (89).

5.3. Mjere zaštite arheoloških lokaliteta

Zaštita arheološke baštine odnosi se i na neistražena te na potencijalna nalazišta sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, kojim je određeno ako se pri izvođenju radova naiđe na arheološko nalazište izvođač radova dužan je prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja izvijestiti nadležno tijelo. Arheološke lokaliteti i zone utvrđene Konzervatorskim elaboratom potrebno je detaljno istražiti ili dokumentirati, te utvrditi način korištenja arheoloških lokaliteta i zona. Svi navedeni lokaliteti predstavljaju vrijednu kulturnu baštinu i značajni su elementi kako za kulturni tako i za povijesni identitet prostora općine Zagvozd.

Arheološku zonu **Vrtača, Zagvozd**, utvrđenu ovim Planom potrebno je detaljno istražiti te utvrditi način korištenja. Ukoliko istraživanja pokažu da se radi o izuzetno važnom arheološkom nalazištu gradnja neće biti moguća

5.4. Mjere zaštite prirodne baštine

Prilikom preklapanja podloge Ekološke mreže Natura 2000 sa podlogom PPU-a Općine Zagvozd, vidljivo je da se unutar granice obuhvata UPU-a nalazi međunarodno područje važno za ptice i područje važno za divlje svojte i stanišne tipove. Oznaka međunarodno važnog područja za ptice je **HR1000030 # Biokovo i Ralić** a područja važnog za divlje svojte i stanišne tipove **HR5000030 # Biokovo**.

6. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ I ZBRINJAVANJE OTPADA

Svojom brojnošću i samom činjenicom fizičke prisutnosti u gotovo svim dijelovima zone plana, elektroprivredni i telekomunikacijski objekti automatski negativno doprinose općem korištenju i oblikovanju prostora, koje nažalost nikakvim mjerama nije moguće potpuno eliminirati, već ih je primjenom odgovarajućih tehnologija i tehničkih rješenja moguće svesti na manje i prihvatljivije iznose, što je primijenjeno i u ovom rješenju sustava elektroopskrbe u maksimalno mogućem opsegu. Detaljnije mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja elektroprivrednih i telekomunikacijskih objekata razrađene su u Planu.

Mjere nepovoljnog utjecaja na okoliš sprovode se zaštitom, očuvanjem i poboljšavanjem kvalitete tla: praćenje stanja, saniranje ilegalnih odlagališta, katastar onečišćivača, smanjenje nastajanja otpada na mjestu nastajanja, odvojeno prikupljanje otpada, smanjenje unosa štetnih emisija, zaštitne zelene površine i sl. Program zbrinjavanja i gospodarenja komunalnim otpadom Splitsko-dalmatinske županije predviđa realizaciju Županijskog centra za gospodarenje otpadom. Do tog roka će se koristiti postojeća odlagališta. Općina Zagvozd odlaže otpad u odlagalištu Kozjačić koji se nalazi u neposrednoj blizini područja Jezerac. Jezerac je vrtača s promjerom u vrhu oko 60 m, a dubine 40 m. Odlagalište je u funkciji oko 30 godina. Planirana je pretovarna stanica za komunalni otpad na području proizvodno-

poslovne zone Golo brdo (nije predmet ovog Plana), a u sklopu koje će se vršiti sortiranje, baliranje i mehaničko-biološka obrada otpada.

Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih sijelina obuhvaćaju:

- zaštitu šuma, osobito visokih i šumskih zemljišta koja se mora svesti na najmanju moguću mjeru
- zone zaštite ruralnih cjelina u cilju očuvanja karakteristika povijesnog naselja i njegove karakteristične slike

Mjere zaštite voda provode sagledaju se s obzirom na kriterij ekološki negativnog utjecaja komunalnog sustava na okoliš. Odvodni kanali fekalne kanalizacije su bez negativnog utjecaja na okoliš s obzirom na usvojeni zatvoreni sistem odvojenog prihvata fekalnih voda i njihovo precrpljivanje na uređaj za pročišćavanje. Planirani kanali oborinske kanalizacije su također zatvorenog tipa sa ispuštom i mogućnošću zagađenja okoliša, zbog čega se prije priključenja odvoda sa parkirališta ugrađuju separatori radi sprečavanja zagađenja okoliša. Očuvanje voda provodi se putem predtretmana otpadnih voda, gradnja i sanacija vodnih građevina, kontrola odlaganja otpada te odredbama propisanim Zakonom o vodama (NN 153/09, 14/14).

Mjere zaštite zraka osiguravaju se unapređenjem javnog prijevoza, štednjom energije te razvojem alternativnih izvora energije, povećanjem udjela zelenih površina te planiranjem energetske učinkovite gradnje.

Zakonom o zaštiti od buke ("NN" broj 30/09) i Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave ("NN" broj 145/04, 55/13, 153/13) propisane su najviše dopuštene razine buke na granici građevne čestice koja ne smije prelaziti 80 dBA. Smanjenje prekomjerne buke ostvaruje se sprječavanjem nastajanja buke pri lociranju građevina, planiranjem namjene prostora i gradnjom građevina u skladu s odredbama, formiranjem zaštitnih zelenih pojaseva sadnjom drvoreda zelenila, praćenjem provođenja zaštite od buke na temelju karte buke, primjenom akustičkih zaštitnih mjera, upotrebom uređaja i strojeva koji nisu bučni te stalnim nadzorom.

Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti, posebni uvjeti građenja i mjere posebne zaštite definirane su "Zahtjevima zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja" Općine Zagvozd. Ugroze su razrađene prema mogućim opasnostima i prijetnjama koje mogu izazvati nastanak katastrofe i velike nesreće: potres, suša, olujni/orkanski vjetar, tuča, snježne oborine i poledica, tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u gospodarskim objektima, tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u cestovnom prometu, zaštita od epidemiološke i sanitarne opasnosti, sklanjanje i evakuacija stanovništva i zaštita od požara.